Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků se zrakovým postižením

zpracovaný podle RVP ZV
Škola Jaroslava Ježka Základní škola pro zrakově postižené

Školní vzdělávací program byl vydán ředitelkou školy (§3, odst. 3 zák. č. 561/2004 Sb. v platném znění - školský zákon) pod č.j. ŠJJ/230/2022 s platností a účinností od 1.9.2022.

K témuž datu se ruší školní vzdělávací program vydaný pod č.j. ŠJJ/278/2016.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků byla schválena Školskou radou Školy Jaroslava Ježka dne 15. 6. 2021 (§168, odst. 1 písm. d) zák. č. 561/2004 Sb. v platném znění – školský zákon).
Školská rada se vyjádřila k návrhu Školního vzdělávacího programu dne 17. 6. 2022 (§168, odst. 1 písm. a) zák. č. 561/2004 Sb. v platném znění – školský zákon).

PaedDr. Martina Helešicová, ředitelka školy

Obsah

1. Identifikační údaje 6
2. Charakteristika školy 7
2.1. Úplnost a velikost školy 7
2.2. Charakteristika pedagogického sboru 7
2.3. Dlouhodobé projekty 7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu 8
3.1. Zaměření školy 8
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie 9
3.2.1. Kompetence k učení 9
3.2.2. Kompetence k řešení problémů 10
3.2.3. Kompetence komunikativní 10
3.2.4. Kompetence sociální a personální 11
3.2.5. Kompetence občanské 11
3.2.6. Kompetence pracovní 12
3.2.7. Kompetence digitální 12
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 13
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 14
3.5. Začlenění průřezových témat 14
4. Učební plán 17
4.1. Tabulace učebního plánu 17
4.2. Poznámky k učebnímu plánu: 19
5. Učební osnovy 20
5.1.Vyučovací předmět: Český jazyk 20
5.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk 59

5.3. Vyučovací předmět: Německý jazyk 73
5.4. Vyučovací předmět: Matematika 79
5.5. Vyučovací předmět: Informatika 102
5.6. Vyučovací předmět: Prvouka 109
5.7. Vyučovací předmět: Přírodověda 118
5.8. Vyučovací předmět: Vlastivěda 125
5.9. Vyučovací předmět : Hudební výchova 133
5.10. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova 151
5.11. Vyučovací předmět: Tělesná výchova 163
5.12. Vyučovací předmět: Praktické činnosti 173
5.13. Vyučovací předmět: Dějepis 185
5.14. Vyučovací předmět: Občanská výchova 194
5.15. Vyučovací předmět: Fyzika 205
5.16. Vyučovací předmět: Chemie 210
5.17. Vyučovací předmět: Přírodopis 217
5.18. Vyučovací předmět: Zeměpis 227
5.19. Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví 235
5.20. Vyučovací předmět : Muzikoterapie 242
5.21. Vyučovací předmět : Prostorová orientace a samostatný pohyb, technika chůze s bílou holí 243
5.22. Vyučovací předmět : Tyflopedická péče 246
5.23. Vyučovací předmět : Zraková terapie 252
5.24. Vyučovací předmět : Logopedická péče 253
5.25. Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova 257
5.26. Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka 261
5.27. Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky 261

5.28. Vyučovací předmět: Konverzace v AJ ... 262
5.29. Vyučovací předmět: Konverzace v NJ ... 262
5.30. Vyučovací předmět: Pohybové hry ... 263
5.31. Vyučovací předmět: Sociální dovednosti ... 263
6. Hodnocení žáků ... 266
7. Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro žáky s LMP ... 275
7.1. Vyučovací předmět: Český jazyk ... 275
7.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk ... 296
7.3. Vyučovací předmět: Německý jazyk ... 306
7.4. Vyučovací předmět: Matematika ... 310
7.5. Vyučovací předmět: Informatika ... 322
7.6. Vyučovací předmět: Prvouka; Přírodověda; Vlastivěda ... 326
7.7. Vyučovací předmět: Dějepis ... 341
7.8. Vyučovací předmět: Občanská výchova ... 345
7.9. Vyučovací předmět: Fyzika ... 350
7.10. Vyučovací předmět: Chemie ... 354
7.11. Vyučovací předmět: Přírodopis ... 357
7.12. Vyučovací předmět: Zeměpis ... 363
7.13. Vyučovací předmět: Hudební výchova ... 368
7.14. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova ... 373
7.15. Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví ... 377
7.16. Vyučovací předmět: Tělesná výchova ... 380
7.17. Vyučovací předmět: Praktické činnosti ... 386

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků s postižením zraku

Údaje o škole:
Škola Jaroslava Ježka, Mateřská škola, základní škola, praktická škola a základní umělecká škola pro zrakově postižené
Praha 1, Loretánská 19 a 17, PSČ 118 00

Jméno ředitelky: PaedDr. Martina Helešicová

Kontakty:
- ústředna: 220515264
- speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené: 220 51 44 81

E-mail: info@skolajj.cz
www.skolajj.cz
Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, Praha 1

platnost a účinnost dokumentu od 1.9.2022, č.j. ŠJJ/230/2022

IČO 48134546
IZO 048134546
RED-IZO 600020746

Jméno koordinátora tvorby ŠVP: Mgr. Emilie Průchová

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola pro zrakově postižené má 10 ročníků. První stupeň základní školy pro zrakově postižené má šest ročníků (1. až 6. ročník) a druhý stupeň čtyři ročníky (7. až 10. ročník). 5. ročník základní školy je rozložen do 5. a 6. ročníku základní školy pro zrakově postižené. 6. až 9. ročník základní školy odpovídá postupně 7. až 10. ročníku základní školy pro zrakově postižené.
Velikost školy co do počtu žáků se mění v závislosti na počtu přihlášených žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu postižení zraku případně jiného postižení nebo postižení více vadami.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Vzdělání pedagogů (učitelů a asistentů pedagoga) se řídí požadavky zákona o pedagogických pracovnících a příslušnými prováděcími předpisy. Ve třídě pracuje učitel a podle potřeby asistent pedagoga. Předpokladem k výkonu práce učitele ve ŠJJ je vysokoškolské vzdělání v oblasti speciální pedagogiky – učitelství. Pokud učitelé nemají státní zkoušku z tyflopedie, vytvoří jim vedení školy podmínky ke studiu tohoto oboru v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. K výuce předmětů na druhém stupni školy jsou přednostně přijímáni učitelé s příslušnou aprobací, případně si učitelé doplňují toto studium při zaměstnání. Část učitelů – speciálních pedagogů se specializuje příslušným vysokoškolským nebo akreditovaným studiem k výuce speciálních předmětů. Těmi jsou prostorová orientace, samostatný pohyb a technika chůze s bílou holí, zraková terapie, logopedická péče, tyflopedická péče, ICT pro zrakově postižené. Úspěšná práce učitele ve ŠJJ vyžaduje nejen obecné speciálně pedagogické vzdělání, ale také úzkou specializaci a letitou praxi.
Vedení školy tvoří ředitel, zástupkyně ředitele, vedoucí vychovatelka, vedoucí SPC, vedoucí ekonomického a správního oddělení a vedoucí školní jídelny. Počet pedagogů – učitelů, vychovatelů a asistentů pedagoga je závislý na počtu dětí a stupni jejich speciálních vzdělávacích potřeb.

2.3. Dlouhodobé projekty

Sociální dovednosti
V rámci speciální péče škola ve spolupráci se školskými zařízeními dlouhodobě pracuje na projektu nazvaném Sociální dovednosti žáků s postižením zraku. Smyslem projektu je sledovat individuálně u každého žáka školy zvládání sebeobslužných činností a dalších sociálních dovedností a stanovovat způsoby a konkrétní úkoly k jejich zvládnutí podle maximálních možností a schopností žáka.

Předprofesní vzdělávání
Pracovní uplatnění zrakově postižených je velmi obtížné s ohledem na jejich handicap. Největší šance mají jako učitelé hudby, tlumočníci a překladatelé a maséři. Proto se škola zaměřuje na výuku hudby v ZUŠ i v mimovyučovacích činnostech, výuku cizích jazyků, výuku práce s elektronickými pomůckami, které

mj. umožňují číst a psát běžné písmo. Dále pak rozvíjení hmatu, zručnosti a jemné motoriky při každé příležitosti, především při hodinách pracovního vyučování, při práci v keramické dílně, při vaření apod.

Poznáváme svět
Dlouhodobý projekt, na kterém pracují všichni žáci a zaměstnanci školy a které vyvrcholí několikadenním programem na dané téma. Projekt je zaměřen na environmentální výchovu, problematiku menšin, poznávání jiných kultur, historii apod. Smyslem projektů je hlubší poznání daného tématu zábavnou formou a provázaností různých oborů (mezipředmětové vztahy, prevence xenofobie atd.).

Návštěvy osobností
Setkání dětí a žáků školy s významnými osobnostmi současnosti. Tato osobní setkání zanechávají v dětech hluboké dojmy a rozšiřují jim formou osobního prožitku znalosti z oblasti kultury, historie, politiky, vědy. Setkání se uskutečňuje v průměru jednou měsíčně.

Soutěže a přehlídky
Sportovní hry zrakově postižených
Tmavomodrý festival
Výtvarná soutěž ZP dětí ve Zlíně
Braillský klíč
Soutěž v psaní na PC klávesnici
Zimní a letní soustředění sportovně talentované mládeže

Další aktivity
Škola může organizovat zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání (např. školy v přírodě), výjezdy do zahraničí a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy. Škola má kontakty se sesterskými školami na Slovensku a v Německu.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Škola se zaměřuje na edukaci zrakově postižených žáků (popř. v kombinaci s dalším postižením) s akcentem na speciální dovednosti, jejichž zvládnutí je nutným předpokladem úspěšné inkluze života zdravých a handicapovaných.
Hlavním smyslem činnosti pedagogů školy je vytvořit z žáků samostatné soběstačné a zdravě sebevědomé osobnosti, které jsou schopny přijmout svou zrakovou vadu a vyrovnat se s ní tak, aby mohly pokračovat ve vzdělávání v integrovaném prostředí.

Škola poskytuje žákům všeobecné vzdělání srovnatelné se základním vzděláním dosažitelným v běžných základních školách, dále speciální péči a výuku speciálních předmětů zaměřených na potřeby zrakově postižených.
Pro osoby s postižením zraku je výrazně zúžena možnost pracovního uplatnění. Z tohoto důvodu se edukační program školy orientuje na oblasti, které jejich příležitosti zvyšují. Je to výuka hudby, která je zabezpečena převážně v rámci základní umělecké školy pro zrakově postižené a výuka obsluhy informačně komunikačních technologií se speciálním hardwarem a softwarem pro zrakově postižené.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1. Kompetence k učení

Poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, starším žákům umožňujeme přístup k informacím i z jiných zdrojů, učíme je informace vyhledávat v knihovně (černotiskové, bodové i zvukové), na internetu, ve zvukových, černotiskových nebo bodových časopisech a dalších médiích.
Při vyučování ověřujeme, zda žáci porozuměli probírané látce, a to významu slov, myšlenkám a souvislostem.
U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru.
Vyrábíme vlastní reliéfní obrázky, modely, pomůcky pro názorné přiblížení učební látky, texty v bodovém písmu a zvětšené černotiskové texty.
Klademe důraz na čtení s porozuměním, pomocí návodných otázek ověřujeme orientaci v textu.
Žáky vyšších ročníků učíme tvořit a systematicky uchovávat výpisky z učebních textů nebo učební látky a zpětně ověřujeme jejich kvalitu.
Ve výuce využíváme mezipředmětové vazby.
Doporučujeme žákům, rodičům i vychovatelům literaturu, která se vztahuje k probírané látce a rozšiřuje jejich obzor.
Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly.
Poskytujeme žákům metodické pokyny k samostatné přípravě a k systematičnosti; učíme je vytvářet si vhodné podmínky k učení a odstraňovat překážky.
Motivujeme žáky pomocí praktických činností.
Vedeme žáky k verbálnímu popisu činností.
Ve vyučovacím procesu se snažíme o vytváření představ přirovnáváním a odvozováním od věcí známých.
Ve výuce používáme co nejvíce předmětů z běžného života.
Žáky vedeme k účinné autoevaluaci.
Vedeme žáky k zájmu o problémy současného světa různými formami (diskuze na aktuální téma, přednášky, besedy, exkurze, soutěže a projektové učení).
Pořádáme pro žáky soutěže na úrovni třídy, školy a více škol.
Vysíláme žáky na mimoškolní soutěže a olympiády pro zrakově postižené nebo pro žáky ze škol hlavního proudu (POSP, Tmavomodrý festival, Braillský klíč, Sportovní hry, Soutěž v psaní na klávesnici, Butovické veršobraní, soutěže v showdownu, plavání, goalballu, recitační soutěž Pražské poetické setkání, ekologické soutěže).
Ve škole pořádáme výstavy, besedy se zajímavými osobnostmi a koncerty, na kterých vystupují žáci školy a hosté, pololetní přehrávky, koncerty studentů konzervatoře-bývalých žáků školy, vystoupení literárně-dramatického kroužku. Účastníme se i podobných akcí mimo školu-divadlo Minor, Památník písemnictví, hmatové výstavy v Botanické zahradě.

Žáky vedeme k samostatnému organizování akcí mimo vyučování (pěvecké a znalostní soutěže, monoprojekty)
Učíme žáky maximální samostatnosti, schopnosti bezpečně se přemisťovat k určitým cílům s využitím ostatních smyslů.
Vedeme žáky k experimentování a radosti z pohybu formou her a nových podnětů (netradiční pomůcky, hry v přírodě). Učíme žáky vhodně relaxovat.
Využíváme setkávání žáků s bývalými úspěšnými žáky k předávání zkušeností a jako motivačního prvku k učení.

3.2.2. Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky vybírat a třídit informace k daným tématům z dostupné literatury nebo internetu.
Pomáháme jim rozlišovat ověřené a kvalitní zdroje informací.
Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly.
Vedeme žáky k vlastní formulaci odpovědí na základě samostatné práce s učebnicí.
Podporujeme samostatnost při řešení problému.
Otázkami vedeme žáky k hodnocení dějinných i současných společenských událostí a logickým úsudkům.
Upozorňujeme žáky na problémové jevy a situace; vedeme je k jejich pojmenování a rozpoznání příčinných a vývojových souvislostí; učíme je hledat možná řešení, vedeme o nich diskuzi.
Problémy přirovnáváme podle podobnosti k těm, které už žáci zažili a mají s nimi zkušenosti.
Učíme žáky řešit problémy spojené s jejich zdravotním postižením využíváním ostatních smyslů.
Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, odmítnout pomoc, reagovat na obtěžování).
Učíme žáky vyrovnat se s případným nezdarem, povzbuzujeme je a motivujeme k vytrvalosti při řešení problému.
Využíváme pobyty mimo školu k procvičení modelových situací z mimoškolního prostředí.
Podporujeme rozvoj logického myšlení v zájmové činnosti a kroužcích (společenské hry, vhodné hry na PC).
Úroveň kompetence ověřujeme při školních miniprojektech.

3.2.3. Kompetence komunikativní

Učíme žáky pravidlům komunikace,(mluví vždy jeden, zřetelná mluva čelem k naslouchajícímu, umění naslouchat), a to i formou her.
Rozvíjíme slovní komunikaci žáků bez formálního verbalismu.
Vysvětlujeme a procvičujeme různé typy komunikačních prostředků, poučujeme o nevhodných prostředcích (vulgarismy, arogance) a vedeme žáky k citlivému vnímání a užívání mimoslovních projevů (gestika, mimika, intonace).
Vedeme žáky k tomu, aby dokázali prezentovat svoji práci ústně i písemně (články do časopisů, výstavy výrobků).
Vybavujeme žáky komunikačními dovednostmi (požádat o pomoc či ji odmítnout, vyřizování vzkazů, samostatné výpůjčky v knihovně, nakupování).
Učíme žáky sdělovat své zkušenosti, vhodnou formou obhajovat svůj názor i vyjadřovat kritiku.
Učíme žáky oceňovat dobré výkony spolužáků.
Vedeme žáky k odstraňování slepeckých zlozvyků.

Atmosférou důvěry přispíváme k otevřenější komunikaci.
Snažíme se, aby naši žáci měli možnost komunikovat s intaktní veřejností nebo jinými školami (pěvecké, literární a sportovní soutěže, výměnné pobyty).

3.2.4. Kompetence sociální a personální

Vysvětlujeme žákům pravidla chování uvedená ve školním řádu, jejich význam a účel.
Vedeme žáky k respektování pravidel chování ke spolužákům a dospělým v různém postavení.
Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních (proč a jak to mají / mohou dělat).
Učíme žáky nabídnout spolužákovi pomoc, řešit situace při překonávání překážek a sporů mezi lidmi, ale také vnímat nespravedlnost a šikanu.
Odstraňujeme bariéru grafické komunikace nevidomých žáků nácvikem čtení a psaní černotiskového písma s pomocí elektronických pomůcek.
Žáky se zbytky zraku a slabozraké vedeme k optimálnímu využívání zraku důsledným používáním lavic se sklopnou deskou, centrálního i lokálního osvětlení pracovního místa, zvětšených textů a obrázků, televizních lup a dalších optických pomůcek.
Vychovatelky ve školní družině, školním klubu a internátu vedou osobní záznamy žáků o dosažené kompetenci samostatnosti a soběstačnosti „ověřování základních dovedností a znalostí v oblasti sebeobsluhy.
Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (příprava pokrmů, pracovní činnosti, pokusy, projektové učení).
Usilujeme o střídání rolí ve skupině (rodinná výchova, služby ve třídě nebo při sportu).
Pomocí projektového vyučování vedeme žáky k prezentaci společné práce školy (hudební vystoupení, sportovní hry, účast ve výtvarných a dalších soutěžích).
Poskytujeme žákům příležitosti k tomu, aby si osvojili dovednosti vyjadřovat své požadavky, potřeby, žádost o pomoc, poděkování, zadáváním úkolů a prací ve skupinách).

3.2.5. Kompetence občanské

Na konkrétním učivu poukazujeme na občanskou vzájemnost a odpovědnost, vedeme žáky k respektování zákonů, společenských norem, povinnostem a správnému chování v krizových situacích.
Učíme žáky empatickému přístupu k ostatním, smyslu pro spravedlnost a odmítavému postoji k násilí.
Vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví (např. při využívání softwaru).
Učíme žáky nezneužívat své postižení.
Dodržujeme zásadu, aby i nevidomí žáci na druhém stupni základní školy podepisovali své domácí úkoly černotiskem.
Využíváme možnosti setkávat se s lidmi s jiným postižením.
Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a výběru vhodné profese; proto se zaměřujeme na vhodný výběr volitelných předmětů, exkurze do jiných škol a na různá pracoviště.
Spolupracujeme se školním poradenským zařízením.

Klademe důraz na respektování individuálních rozdílů mezi žáky - národnostních, zdravotních, sociálních i kulturních (besedy, diskuze, promítání, práce s médii, dramatizace). Vytváříme příležitosti k seznamování a poznávání jiných kultur a k navazování kontaktů (školy pro zrakově postižené v Německu a na Slovensku) formou soutěží, projektů a poznávacích pobytů.
Vytváříme pozitivní vztah k historii, kultuře a umění formou pořádání vlastních výstav, návštěvou muzeí, veřejných výstav, divadel a účinkováním na festivalech s mezinárodní účastí.
Vytváříme dostatek příležitostí k poznávání kulturních a historických památek; využíváme k tomu i výhodnou polohu školy.
Učíme žáky vhodnému chování na kulturních akcích, seznamujeme je s reáliemi kulturního života.
Vedeme žáky k ochraně osobního a společného majetku a k respektování cizí práce, např. práce spolužáka.
Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.
Využíváme významná výročí školy k uvědomění si odpovědnosti každého žáka za dobré jméno školy.
Vysvětlujeme žákům, že svým chováním reprezentují komunitu zrakově postižených a vytvářejí ve společnosti názor na lidi se zrakovým i jiným postižením.

3.2.6. Kompetence pracovní

Pěstujeme u žáků schopnost samostatného pohybu, prostorové orientace a pořádku v makroprostoru i mikroprostoru.
Snažíme se posilovat volní vlastnosti pravidelnou přípravou (např. hrou na hudební nástroj).
Učíme žáky pracovat s informačními a komunikačními technologiemi jako významnou složkou gramotnosti osob se zrakovým postižením.
Podněcujeme žáky k samostatnému časovému rozvržení pracovní činnosti.
Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, se zásadami bezpečnosti práce, a to i s ohledem na postižení žáků.
Poznáváním a prací s různými materiály rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, a tak umožňujeme rozvoj schopností potřebných k přípravě na budoucí povolání.
Hledáme co nejvhodnější postupy pro každou činnost (oblékání, hygiena, stolování, domácí práce atd.) a učíme jim žáky i jejich rodiče.
Seznamujeme žáky i rodiče se speciálními pomůckami, které umožňují dosáhnout co nejvyšší míru samostatnosti zrakově postižených a učíme je používat v každodenním životě. (Učitelé se dle možností účastní rozšiřujících kurzů, sledují odbornou literaturu, nabídky výrobců speciálních i běžných pomůcek, spolupracují se SPC.)
Výchovný poradce sleduje aktuální nabídku studijních oborů vhodných pro zrakově postižené.
Vybíráme volitelné předměty s ohledem na profesní orientaci vhodnou pro zrakově postižené a výuku doplňujeme o exkurze, při nichž se žáci seznamují s vhodnými profesemi.
Vedeme žáky k vyrovnávání se s handicapem tak, aby se mohli dále vzdělávat a pracovat v integrovaném prostředí.

3.2.7. Kompetence digitální

Seznamujeme žáky s dostupnými digitálními zařízeními, vedeme je k pochopení, jak fungují, učíme je obsluhovat je (zařízení běžná – např. iPad a interaktivní displej, zařízení běžná se speciálním SW či úpravou pro ZP – např. PC, NTB, mobil, bee-bot, elektronická tužka, zařízení speciální pro ZP – např. VPN vysílač, tiskárna bodového písma, braillský navigátor) a využívat je při učení.
Vedeme žáky k samostatnému rozhodování při výběru digitálního nástroje pro vykonání určité činnosti.

Motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek k získávání informací pro různé výukové účely i volnočasové aktivity.
Seznamujeme žáky s možnostmi vyhledávání pracovních návodů, postupů, receptů a předloh pro práci, učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
Umožňujeme žákům seznámit se s digitálními tyflo pomůckami (mluvící váhy, teploměr, hladinka, colortest aj.) a využívat je.
Vedeme žáky k psaní jednoduchých sdělení v elektronické podobě.
Vedeme žáky k základním hygienickým návykům a BOZP při práci s digitálními technologiemi.
Vedeme žáky k zodpovědnému využívání různých způsobů zabezpečení digitálních zařízení a dat, probíráme zásady ochrany osobních údajů.
Vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení informací a dat.
Vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorských práv.
Vedeme žáky k rozumnému využívání cloudových služeb pro vytváření, publikování a sdílení dat, učíme žáky rozlišit vhodnou a nevhodnou míru zaznamenávání, snímání a přenosu vystoupení či jiné tvorby spolužáků a jiných osob prostřednictvím digitálních technologií.
Učíme žáky, jak předcházet kyberšikaně a jak se jí případně bránit.
Seznamujeme žáky s nebezpečím závislosti na digitálních technologiích a s nutností rozvíjet reálné sociální kontakty.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychází z §16 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
Pro účely tohoto školního vzdělávacího programu se za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami považují žáci s lehkým mentálním postižením a žáci bez zrakového postižení s jiným postižením.
Při edukaci těchto žáků využívají pedagogové možnosti konzultací se speciálně pedagogickými centry příslušného zaměření a pedagogicko psychologickými poradnami. Připravují se studiem příslušné odborné literatury a účastí na seminářích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve spolupráci s vedením školy zajišťují speciální kompenzační, reedukační a zdravotnické pomůcky.
V případě potřeby může být žák vzděláván podle plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu včetně případné podpory asistenta pedagoga.
Učební postupy, metody a evaluaci přizpůsobují pedagogové speciálním vzdělávacím potřebám v závislosti na typu a stupni postižení.
Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru.
Na doporučení poradenského zařízení vypracovává plán pedagogické podpory, případně individuálně vzdělávací plán, třídní učitel ve spolupráci s příslušnými vyučujícími, případně dalšími odborníky. Individuální vzdělávací plán vypracovává tak, aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima a bylo dosaženo alespoň minimální doporučené úrovně očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření. Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů je přílohou školního vzdělávacího programu. Vyhodnocování provádí na pedagogických radách.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vychází z §16 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
Žáci probírají učivo ve větším rozsahu a jsou jim zadávány náročnější problémové domácí úkoly včetně přípravy referátů. V mimovyučovací době mohou využívat počítačovou pracovnu s internetem, pedagogové jim zprostředkovávají kontakty na odborná pracoviště na MFF UK – Karolina, v Tyflocentru, Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých, Slepecké knihovně a tiskárně K. E. Macana.
Hudebně talentovaným žákům umožňujeme v naší základní umělecké škole individuální výuku hry na dva hudební nástroje.
V případě potřeby může být žák vzděláván podle plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu.
Na doporučení poradenského zařízení vypracovává plán pedagogické podpory případně individuálně vzdělávací plán třídní učitel ve spolupráci s příslušnými vyučujícími a případně dalšími odborníky. Vyhodnocování provádí na pedagogických radách.

3.5. Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova										
Osobnostní rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Rozvoj schopností poznávání	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Vv			
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Vz		
Seberegulace a seberealizace sebeorganizace	Vv	Vv	Vv	Vv	Pč	Pč	Pč	Pč	Pč	Pč
Psychohygiena	Prv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv			
Kreativita	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv
Sociální rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Poznávání lidí	Prv			Vl			Ov			
Mezilidské vztahy				Vl		Vl			Vz	Vz
Komunikace	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
Kooperace a kompetice	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv
Morální rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti?	Prv						Vz		Vz	Vz
Hodnoty, postoje, praktická etika			Prv					Ov		

Výchova demokratického občana										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Občanská společnost a škola	Prv			Aj,Vl			Ov			
Občan, občanská společnost a stát					Aj	Vl	D			
Formy participace občanů v politickém životě						Vl				Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						Vl				Ov
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Evropa a svět nás zajímá					Vl					Z
Objevujeme Evropu a svět						Vl,Aj			Aj	Aj
Jsme Evropane				Aj	Aj	Aj	Aj	Aj	Aj	Aj
Multikulturní výchova										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Kulturní diference				Aj,Vl	Aj		Aj	Aj	Aj	
Lidské vztahy		Prv		Vl			Vz			
Etnický původ					Př			Z		Př
Multikulturalita					Vl			Ov		
Princip sociálního smíru a solidarity				Vl					Z	Z
Enviromentální výchova										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Ekosystémy				Př			Př			
Základní podmínky života			Prv	Př	Př			Př		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						Př				Ch
Vztah člověka k prostředí		Prv				Př				Př
Mediální výchova										

Tématické okruhy receptivních činností	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						Čj				ICT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj					F
Stavba mediálních sdělení						Čj				ICT
Vnímání autora mediálních sdělení						Čj				Čj
Fungování a vliv medií ve společnosti										
Fungování a vliv medií ve společnosti					Čj		Ov			
Tématické okruhy produkltivních činností	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Tvorba mediálního sdělení					ICT		ICT	ICT		
Práce v realizačním týmu						Vv	Vv	Vv	Vv	Vv

Vysvětlivky zkratek: Čj – Český jazyk, Aj – Anglický jazyk, Prv – Prvouka, D – Dějepis, Z – Zeměpis, Př –Přírodověda / Přírodopis, Ch – Chemie, F –Fyzika, Ov – Občanská výchova, Rv – Rodinná výchova, Pč – Praktické činnosti, Hv – Hudební výchova, Vv – Výtvarná výchova, Tv – Tělesná výchova, Vz – Výchova ke zdraví, ICT – informatika

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň										
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník						Celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.	6.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	6+1	45	6
	Cizí jazyk	Anglický jazyk			3	3	3	3	12	
Matematika a její aplikace		Matematika	3+1	3+1	4	5	5	5	27	2
Informační a komunikační technologie		Informatika				1	1	1	3	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2				15	
		Přírodověda				1+1	1	1		
		Vlastivěda				1	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	2	2	1	1	1	1	14	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	12	
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	1	1	1	6	
Předměty speciálně pedagogické péče a volitelné předměty		*	1	1+1	1+1	1	2	2	10	8
Celková povinná časová dotace			21	22	24	25	26	26	144	17

Učební plán pro 2. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD
			7.	8.	9.	10.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	3 + 1	4	4	4	16	1
	Cizí jazyk	Anglický	3	3	3	3	12	
		Německý		2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace		Matematika	3 + 1	4	4	4	16	1
Informační a komunikační technologie		Informatika	1 + 1	2	2	2	8	7
Člověk a jeho svět								
Člověk a společnost		Dějepis	2	2	2	2	11	
		Občanská výchova	1	1	-	1		
Člověk a příroda		Fyzika	1	1	1	1	21	
		Chemie			1	1		
		Přírodopis	1+1	1+1	1+1	1+1		
		Zeměpis	2	2	2	1		
Umění a kultura		Hudební výchova	2	2	1	1	10	
		Výtvarná výchova	1	1	1	1		
Člověk a zdraví		Výchova ke zdraví	1	-	-	1	10	
		Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	-	3	
Předměty speciálně pedagogické péče a volitelné předměty		*	2	1	3	3		9
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	24

4.2. Poznámky k učebnímu plánu:

UP je desetiletý podle § 46 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., - Školský zákon. 1. období zahrnuje 1. až 3. ročník a druhé období 4. až 6. ročník.
Třídní učitel bude zaznamenávat učební plán každého žáka v jednotlivých ročnících. Důvodem je výuka ve třídách s více ročníky a individuální výběr volitelných předmětů a předmětů speciálně pedagogické péče v rámci disponibilní časové dotace.
*Vyučovací předmět bude zvolen podle individuálních potřeb jednotlivých žáků ze seznamu předmětů speciálně pedagogické péče a volitelných předmětů. Hodinová dotace je posílena z DČD a na základě podmínek stanovených v kap. 8 RVPZV.

Předměty speciálně pedagogické péče – neklasifikují se:

- Prostorová orientace a samostatný pohyb
- Zraková terapie
- Tyflopedická péče
- Logopedická péče
- Zdravotní tělesná výchova
- Pohybové hry
- Muzikoterapie

Volitelné předměty-klasifikují se:

- Cvičení z českého jazyka
- Cvičení z matematiky
- Konverzace v anglickém jazyce
- Sociální dovednosti

Informatika
Vzhledem k potřebám žáků se zrakovým postižením je předmět vyučován od 4. do 10. ročníku. Hodinová dotace je posílena z DČD a na základě podmínek stanovených v kap. 8 RVPZV.

Nepovinné předměty
Nepovinné předměty jsou vyučovány dle zájmu žáků nad rámec povinné časové dotace stanovené v učebním plánu.

- Elektronické pomůcky pro nevidomé

5. Učební osnovy

5.1.Vyučovací předmět: Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Český jazyk 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Ve vyučovacím předmětu Český jazyk byla začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchovy, Mediální výchovy.
Pro potřeby žáků se zrakovým postižením jsou upraveny některé metody práce.
Předmět zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Výuka českého jazyka probíhá ve všech ročnících. Žáci pracují v malých kolektivech, často individuální formou. Učivo 1. stupně je rozvrženo do šesti ročníků.
V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu.
V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk se od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.
V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky. Žáci dospívají k poznatkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje.

b)Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k řešení problémů
Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly.
Vedeme žáky k vlastní formulaci odpovědi na základě samostatné práce s učebnicí.
Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. situační hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, reagovat na obtěžování...).

Kompetence komunikativní
Učíme žáky pravidlům komunikace (zřetelné mluvě čelem k naslouchajícímu apod.).
Vysvětlujeme a procvičujeme různé typy komunikačních prostředků.

Učíme žáky sdělovat své zkušenosti, vhodnou formou obhajovat svůj názor i vyjadřovat kritiku.
Vybavujeme žáky komunikačními dovednostmi, např. umět vyjádřit pocity, přání, potřeby, sdělovat zážitky, vyprávět na dané téma, vést rozhovor.
Atmosférou důvěry přispíváme k otevřenější komunikaci.

Kompetence sociální a personální
Učíme žáky empatickému přístupu k ostatním, smyslu pro spravedlnost, např. dramatizací, situačními scénkami.
Poskytujeme žákům příležitosti k tomu, aby si osvojili dovednosti vyjadřovat své požadavky, potřeby, žádost o pomoc zadáváním úkolů a prací ve skupinách.
Vysvětlujeme žákům pravidla chování uvedená ve školním řádu, jejich význam a účel.
Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních, pozorně naslouchali a respektovali druhé.
Učíme žáky nabídnout pomoc spolužákovi.

Kompetence občanské
Učíme žáky empatickému přístupu k ostatním, smyslu pro spravedlnost.
Spolupracujeme se školním poradenským zařízením.
Vytváříme pozitivní vztah ke kultuře a umění formou návštěv výstav, divadel a historických památek.
Vedeme žáky k ochraně osobního a společného majetku a k respektování druhých.

Kompetence pracovní
Pěstujeme u žáků schopnost prostorové orientace v makroprostoru i mikroprostoru, orientace ve třídě, v učebnici apod.
Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, se zásadami bezpečnosti práce.

Kompetence digitální
Vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací (např. třídění, práce s kartami, obrázkové slovníky, encyklopedie).
Učíme žáky obsluhovat různá digitální zařízení (např. TV lupu, interaktivní tabuli, iPad, bzučák, elektronickou tužku, diktafon, cd přehrávač).
Seznamujeme žáky s různými výukovými portály a aplikacemi (např. MiUč+, vcelka.cz, skolakov.eu, onlinecviceni.cz).
Vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.
Dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s porozuměním.
Vedeme žáky k volbě správné čtenářské strategie při digitálním čtení.
Vedeme žáky k psaní jednoduchých sdělení i v elektronické podobě.
Podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji.
Učíme žáky porozumění obrázkovým symbolům (piktogramům).
Učíme žáky využívat navigaci v různých prostředích obrazovky (např. šipky).

Umožňujeme žákům vyhledávání informací a obrazového materiálu v různých digitálních zdrojích, využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov).
Vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP – 1. období

Komunikační a slohová výchova
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. (1. - 3. roč.)
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. (1. - 3. roč.)
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. (1. - 3. roč.)
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. (1. - 3. roč.)
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. (1. - 3. roč.)
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. (1. - 3. roč.)
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvní projev (1.-3.. roč.)
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (1.-3. roč.)
Píše správné tvary písmen a číslic (s ohledem na svou zrakovou vadu), správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev podle svých zrakových možností. (1. - 3. roč.)
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. (2., 3. roč.)
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti (s ohledem na zrakovou vadu) a vypráví podle nich jednoduchý příběh. (1. - 3. roč.)

Jazyková výchova
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. (1. - 3. roč.)
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. (2., 3. roč.)
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. (2., 3. roč)
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. (3. roč)
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. (1. - 3. roč.)
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. (2., 3. roč.)
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. (2., 3. roč.)
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. (2., 3. roč.)

Literární výchova
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. (1. - 3. roč.)
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. (1. - 3. roč.)
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. (1. - 3. roč)
Pracuje tvořivě s textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. (1. - 3. roč.)

1. stupeň – první období:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. ročník			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• přípravné období - zraková, sluchová a dechová cvičení; rozvíjení zrakové a sluchové paměti; procvičování správné výslovnosti; rozšiřování slovní zásoby (u nevidomých navíc rozvíjení hmatu) • věcné čtení - čtení s obrázky • správná technika čtení - čtení písmen, slabik, slov, vět a krátkých textů nahlas • u nevidomých správný pohyb prstů po řádku, přechod na nový řádek • orientace v knize, na stránce • orientační prvky v textu (nadpis, řádek, odstavec, článek) • věcné naslouchání a čtení – odpovědi na otázky • praktické naslouchání - adekvátní reakce na pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání) • porozumění jednoduchým písemným pokynům	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj komunikace
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• oslovení, pozdrav, omluva, poděkování, žádost		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• srozumitelná mluva • správný přízvuk ve slovech a předložkových spojeních		
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • správná artikulace • přiměřené tempo řeči		

volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• mimojazykové prostředky (gesta, mimika) • správný postoj nevidomého směrem ke komunikačnímu partnerovi či posluchačům		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• sdělování krátké zprávy • vyprávění zážitků (z domova, výletu, divadelního představení…)		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• uvolňovací a zobratňovací cviky • správné sezení • vzdálenost očí od pracovní desky • vhodné psací náčiní s ohledem na zrakovou vadu a velikost písma • správný úchop psacího náčiní • sklon sešitu • nácvik správného používání optických pomůcek, příp. klávesnice PC • u nevidomých správné postavení rukou na klávesnici Pichtova stroje	Jazyková výchova	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• technika psaní - úhledný, čitelný, přehledný písemný projev (s ohledem na zrakovou vadu) • u nevidomých nácvik přípravy Pichtova stroje k psaní a jeho obsluhy, správná technika psaní • kontrola vlastního písemného projevu • opis a přepis slov • opis a přepis vět • diktát slov a jednoduchých vět		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• řazení ilustrací dle dějové posloupnosti • vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy • dialog na základě obrazového materiálu • nácvik práce s reliéfními knihami u nevidomých		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Zvuková a grafická podoba slova Slovo, slabika, hláska, písmeno • sluchové rozlišení hlásek, analýza a syntéza • výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Písmena • malá, velká, tiskací, psací • délka samohlásek		

užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Kultura mluveného projevu • rozvíjení slovní zásoby • krátké mluvené projevy • vyprávění • vypravování podle obrázků či otázek		
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• poslech dětských říkadel, básní, rozpočitadel, hádanek, pohádek, příběhů • nácvik a přednes jednoduchých literárních textů • dramatizace pohádky	Literární výchova	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• pozorný poslech literárních textů • reprodukce slyšeného textu • kultura mluveného projevu		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• různé literární žánry • veršovaná pohádka, lidová pohádka		
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• zážitkové čtení a naslouchání • otázky k textu • hry s rýmy, slovní hříčky • dětské časopisy		
2. ročník			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• čtení známých i neznámých jednoduchých textů nahlas i potichu • jednoduchá reprodukce přečtených textů	Komunikační a slohová výchova	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• porozumění písemným nebo ústním pokynům k práci, pobytu ve škole, z různých oblastí života (z dopravy, knihovny, obchodu, divadla…) a adekvátní reakce na ně		
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• vhodné oslovení, zahájení a ukončení dialogu • zdvořilé vystupování • respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru • navázání na téma zmíněné komunikačním partnerem		Osobnostní a sociální výchova,

pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• upevňování správné výslovnosti problematických hlásek • správná výslovnost slova s předložkou		sociální rozvoj komunikace
mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• základy techniky mluveného projevu - správné dýchání, tvorba hlasu a výslovnost, tempo řeči		
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• užívání vhodné melodie a tempa řeči • doprovod verbálního projevu jednoduchými gesty a vhodnou mimikou • dramatizace pohádek, situační hry		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• vyprávění zážitků, vystihnutí podstaty děje • vypravování a popis situace • používání zásad kultivovaného projevu.		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• upevňování hygienických návyků spojených se psaním • zdokonalování se v obsluze Pichtova stroje a v práci s optikou		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• docvičování všech písmen abecedy a číslic (s ohledem na zrakové možnosti žáků) • procvičování obtížných spojů písmen • kontrola vlastního písemného projevu, způsob opravení chyby		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• pozdrav a přání • jednoduchá sdělení		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• řazení ilustrací dle dějové posloupnosti • vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy • dialog na základě obrazového materiálu • pořádek vět v textu • nácvik práce s reliéfními knihami u nevidomých		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• zvuková a grafická podoba slova • abeceda - řazení písmen, řazení slov v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena, složitější řazení slov podle abecedy • rozlišování samohlásek, souhlásek, dvojhlásek • psaní u, ú, ů		

	• psaní souhlásek uvnitř a na konci slov (B - P, D - T, Ď - Ť, V - F, Z - S, Ž - Š, H - CH) • rozdělování slov na konci řádku	Jazyková výchova	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• pořádek slov ve větě • slova protikladná • slova souznačná • slova nadřezená, podřazená, souřadná • slova mnohoznačná • slova citově zabarvená		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• významové okruhy slov (děj, věc, okolnost, vlastnost)		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• úvod do slovních druhů • podstatná jména, slovesa, předložky, spojky • ostatní slovní druhy		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Kultura mluveného projevu • rozvíjení slovní zásoby • krátké mluvené projevy • vyprávění • vypravování podle obrázků či otázek • tvoření věty z daných slov použitých ve správném tvaru		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• spojování vět do jednoduchých souvětí •		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• rozlišování druhů vět podle postoje mluvčího • čtení vět se správnou intonací • psaní vět se správnou interpunkcí • pořádek slov ve větě •		
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů,	• psaní y/ý po tvrdých souhláskách • psaní i/í po měkkých souhláskách • rozlišení slabik di, ti, ni / dy, ty, ny • slova se skupinami dě-tě-ně, bě-pě-vě, mě		

bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• psaní velkých písmen - na začátku věty - vlastní jména osob, zvířat - místní jména		
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• nácvik užívání správného tempa a melodie řeči při četbě nebo přednesu literárního textu • přednášení textů individuálně i ve skupině	Literární výchova	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• soustředěný poslech literárních textů a jejich stručná reprodukce • verbální vyjádření pocitů		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• rozlišení prózy a veršů • základní literární pojmy (autor, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář, divadelní představení, báseň, pohádka, říkadlo, hádanka..) • recitace básně, vyprávění pohádky, chápání podstaty bajky		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• vyhledávání informací v textu • volná reprodukce, dramatizace a jiné fantazijní vyjádření pocitů z textu (VV techniky např. koláž) • vymyšlení závěru jednoduchého příběhu		
3. ročník			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• praktické čtení	Komunikační a slohová výchova	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• plnění jednoduchých samostatných úkolů při procvičování psaní a čtení		
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• komunikace s partnerem • kladení otázek • respektování základních komunikačních pravidel • vedení dialogu na základě obrazového materiálu • vytváření jednoduché osnovy • žádost o informaci, uvítání a rozloučení návštěvy		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• správná výslovnost - říkadla, básně, hříčky		

v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• základy techniky mluveného projevu • správný přízvuk		
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• společenský jazyk a jeho formy • správná gesta, mimika • postoj mluvčího nevidomého směrem posluchačům		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• popis jednoduchého předmětu a činnosti • ústní i písemný popis • krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků • pojmenování předmětů a děje • vhodné výrazy		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• správné sezení, psací náčiní, zdokonalování se v obsluze slepeckého stroje a v práci s optikou		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• zdokonalení se ve psaní písmen i číslic • kontrola napsaného		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• přání a pozdravy ústní i písemnou formou • pohlednici nebo krátký dopis		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vypravování • pojmenovávání předmětů a dějů • skládání ilustrací podle dějové posloupnosti dle, zrakových možností a sestavení jednoduchého příběhu podle nich • řazení děje podle ilustrací, vypravování podle názorných pomůcek		Osobnostní a sociální výchova- sociální rozvoj- komunikace.
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• výslovnost a psaní správně souhlásky na konci a uvnitř slov • souhlásky na konci a uvnitř slova	**Jazyková výchova**	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• významy slov		Téma: vypravování podle názorných pomůcek

porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• třídění slov podle významu • stavba slova		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• druhy slov • ohebné a neohebné slovní druhy		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• podstatná jména • číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední • určování přídavných jmen • slovesa- osoba, číslo a čas		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• používání spojovacích výrazů • správný slovosled ve větách • věta jednoduchá a souvětí • skladební dvojice		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• vhodné jazykové prostředky při vytváření vět podle postoje mluvčího druhy vět podle postoje mluvčího		
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• vyjmenovaná slova • znalost vyjmenovaných slov v písemném projevu	**Literární výchova**	
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• přednes vhodných literárních textů		
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• vyjádření pocitů z přečteného textu • volná reprodukce přečteného nebo mluveného textu • vedení dialogu se spolužáky		

rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• různé literární žánry • rozlišení poezie, próza • pojmy – báseň, verš, rým, pohádka, bajka, básník, spisovatel, kniha, čtenář		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• vyhledávání informací v textu volná reprodukce • dramatizace a jiné fantazijní vyjádření pocitů z textu (VV techniky např. koláž)		

Očekávané výstupy z RVP – 2. období

Komunikační a slohová výchova
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (4.-6. roč.).
Odlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (4.-6. roč.).
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (4.-6. roč.).
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (4.-6. roč.).
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (4.-6. roč.).
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (6. roč.).
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (4.-6. roč.).
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace (4.-6. roč.).
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (4.-6. roč.).
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti (4.,5. roč.).

Jazyková výchova
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (4.,5. roč.).
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (4.,5. roč.).
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (4.-6. roč.).
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (5. roč.)
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (5.,6. roč.).
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí(5.,6. roč.).
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (5., 6. roč).
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (4.,5. roč.).
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (5.,6. roč.).

Literární výchova
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (4.-6. roč.).
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (4.-6. roč.).
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (6. roč.).
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (4.-6. roč.).

1. stupeň – druhé období:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ročník			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• praktické čtení • plynulé čtení • správná technika čtení	**Komunika-ční a slohová výchova**	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• věcné čtení – porozumění textu • vyhledávání informací v textu • práce s informacemi • zaznamenání slyšeného • stručný zápis obsahu		
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• aktivní naslouchání		
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• vypravování • odpovědi na otázky k textu		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• dramatizace při nácviku komunikačních situací • správné vedení dialogu, telefonický rozhovor • komunikace při různých situacích • komunikační záměr-omluva, prosba, vzkaz, zpráva • vhodné výrazy pro komunikační záměr		Osobnostní a sociální výchova-sociální rozvoj-komunikace. Téma: vyjadřování závislé na komunikační situaci
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• viz 6. ročník		
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• používání mimojazykových prostředků řeči		

rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• kultivovaný projev • vhodné užívání spisovných a nespisovných slov		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• písemný projev – adresa, blahopřání, zpráva, oznámení, dopis, mail		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• sestavení osnovy vyprávění • dodržování následnosti dějových složek		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• slova jednoznačná a mnohoznačná • synonyma a antonyma	**Jazyková výchova**	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• rozdíl mezi předložkou a předponou • stavba slov • psaní slov se skupinami bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně • kořen, část předponová a příponová, koncovka • slovní druhy • mluvnické kategorie u podstatných jmen a u sloves • vzory podstatných jmen • zvratná slovesa		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená, vztah mezi slovy		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• podmět • přísudek • podmět nevyjádřený •		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• věta jednoduchá - druhy • souvětí		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• tvoření souvětí • spojování vět do souvětí • vhodné spojovací výrazy dle významu		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• vyjmenovaná slova		

	• psaní i, y po obojetných souhláskách ve slovech vyjmenovaných a jim příbuzným		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• shoda přísudku s holým podmětem		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• poslech literárních textů a následný rozbor dle otázek • zážitkové četní a naslouchání	**Literární výchova**	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • dramatizace		
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• rozpočitadlo, hádanka, přísloví bajka, povídka, divadelní představení, herec		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• verš, rým, přirovnání • znaky pohádky • znaky bajky		
5. ročník			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• prohlubování si čtenářských dovedností • čtení s porozuměním • věcné čtení	**Komunikační a slohová výchova**	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• poslech médií • věcné naslouchání • čtení a poslech jako zdroj informací • soustředěné a aktivní naslouchání, kladení otázek		Mediální výchova-fungování a vliv médií ve společnosti. Téma: Poslech médií
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• vyhledávání klíčových slov v textu • zaznamenávání slyšeného		
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• reprodukce jednoduchého textu • osnova • poslech výukových pořadů		Mediální výchova-interpretace vztahu mediálních sdělení a reality. Téma: Poslech výukových pořadů
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• dialog • telefonování • dialog na základě obrazového materiálu		Osobnostní a sociální výchova-sociální rozvoj-komunikace.

	• zahájení a ukončení dialogu • zásady správného telefonování, správné představení		Téma: telefonování
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• Viz 6.ročník		
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• techniky mluveného projevu • správná tvorba hlasu a výslovnost		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• vhodné použití spisovných a nespisovných slov • různé komunikační situace		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• žánry písemného projevu: pozvánka, vzkaz, dopis • popis - rostlina, zvíře, věc • pozvánku, vzkaz, dopis, mail •		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• využívání jednoduché osnovy • vypravování vlastních zážitků		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• významy slov • slova opačného významu, slova souznačná a slova příbuzná • rozdíl mezi tvarem téhož slova a slovem příbuzným	**Jazyková výchova**	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• stavba slova • část předponová, kořen a část příponová • souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• slovní druhy plnovýznamových slov • používání slov ve správných gramatických tvarech v mluveném projevu • podstatná jména – pád, číslo, rod a vzor podle vzorů • koncovky podstatných jmen		

	• slovesa – osoba, číslo, čas, způsob, koncovky v minulém čase		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• slova spisovná, nespisovná, hovorová		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• základní skladební dvojice • určovací skladební dvojice • podmět nevyjádřený, holý, rozvitý a několikanásobný • přísudek holý a rozvitý		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• věta jednoduchá a souvětí • řeč přímá a nepřímá • tvoření souvětí, vhodné spojovací výrazy dle významu		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• vyjmenovaná slova		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• skladba • shoda přísudku s podmětem		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• poslech literárních textů a následný rozbor dle otázek • zážitkové četní a naslouchání • poznat jednoduchého textu základní informace • výpisky • vyjádření názoru	**Literární výchova**	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace • vlastní literární text na dané téma		
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• rozpočitadlo, hádanka, přísloví bajka, povídka, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• verš, rým, přirovnání • znaky pohádky • znaky bajky		

6. ročník			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• plynulé čtení • charakteristika postav a děje • vnímavé naslouchání médií • hodnocení poslechu či textu	**Komunikační a slohová výchova**	Osobní a sociální výchova-sociální rozvoj-komunikace Téma: vyjádření vlastního názoru.
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• klíčová slova • yyhledávání informací v textu a jejich srovnávání • porovnávání obsahu textů se známými údaji		Mediální výchova-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. Téma: Srovnávání obsahu textu se známými údaji.
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• vyjádření vlastního názoru, hodnocení díla		
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• vypravování • reprodukce podstatných informací		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• dialog • souvislé vypravování • správně zahájení a ukončení dialogu • střídání role mluvčího a posluchače • zdvořilé vystupování • komunikační pravidla • správně použití telefonu a záznamníku pro namluvení vzkazu • poslech médií • rozpoznání tvrzení od mínění • reklama a její působení na veřejnost • komunikační výrazové prostředky v reklamě		Mediální výchova-stavba mediálních sdělení. Téma: Poslech médií Mediální výchova-tématické okruhy receptivních činností-vnímání autora mediálních sdělení. Téma: Reklama a její působení na veřejnost.
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• komunikační záměr - zvolení intonace, přízvuku, pauzy a tempa		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• spisovná a nespisovná výslovnost • vyjadřování podle komunikační situace		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• jednoduché tiskopisy - přihláška, dotazník, poštovní poukázka, průvodka, podací lístek.		

sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• formální úpravu textu při psaní dopisu, mailu • žánry písemného projevu • úprava textu • využívání jednoduché osnovy • vypravování vlastních zážitků		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• významy slov • slova opačného významu, slova souznačná a slova příbuzná • rozdíl mezi tvarem téhož slova a slovem příbuzným	**Jazyková výchova**	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• stavba slova • část předponová, kořen a část příponová • souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• druhy skloňování přídavných jmen, zájmen, číslovek • slovesa - slovesné časy • tvary slovesných způsobů • přítomný čas podmiňovacího způsobu		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• slova spisovná, nespisovná, hovorová		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• základní skladební dvojice • určovací skladební dvojice • podmět nevyjádřený, holý, rozvitý a několikanásobný • přísudek holý a rozvitý		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• věta jednoduchá a souvětí • přímá řeč – zápis v textu, věta uvozovací • tvorba souvětí podle daných vzorců.		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• tvoření souvětí, vhodné spojovací výrazy dle významu		

píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• vyjmenovaná slova		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• skladba • shoda přísudku s podmětem		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• poslech literárních textů a následný rozbor dle otázek • zážitkové četní a naslouchání • poznat jednoduchého textu základní informace • vyjádření názoru • poznámky, výpisky	**Literární výchova**	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• Vlastní tvorba • vypravování • popis předmětu, děje a pracovního postupu • vypravování v časové posloupnosti		
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• rozpočitadlo, hádanka, přísloví bajka, povídka, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• rozlišení umělecký textu od neuměleckého • rozdíl poezie a próza • verš, rým, přirovnání • znaky pohádky • znaky bajky, znaky povídky		

<u>Český jazyk 2. stupeň</u>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu
a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Ve vyučování českému jazyku žáci získají poznatky a dovednosti pro užívání mateřského jazyka v jeho spisovné mluvené i psané podobě. Osvojí si dobrou úroveň jazykové kultury, učí se rozumět přečtenému a slyšenému textu, kultivovaně o něm psát.

Prostřednictvím četby poznají základní literární druhy, rozvíjejí čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
V 7. - 10. ročníku je český jazyk vyučován 4 hodiny týdně formou individuální a skupinovou.
Učitel vypracovává tematický plán na školní rok.
Ve vyučovacím předmětu český jazyk jsou začleněna průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova; sociální rozvoj – komunikace a Mediální výchova; vnímání autora mediálních sdělení.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, umožňujeme jim přístup k informacím i z jiných zdrojů, učíme je vyhledávat v knihovně (černotiskové, bodové i zvukové), na internetu, v časopisech a dalších médiích.
Při vyučování ověřujeme, zda žáci porozuměli probírané látce, a to významu slov, myšlenkám, souvislostem.
Žáky učíme tvořit a systematicky uchovávat výpisky z učebních textů nebo učební látky a zpětně ověřujeme jejich kvalitu.
Rozvíjíme slovní komunikaci žáků bez formálního verbalismu.
Pořádáme pro žáky soutěže na úrovni třídy, školy i více škol.
Vysíláme žáky na mimoškolní soutěže a olympiády pro zrakově postižené.
Učíme žáky vhodnému chování na kulturních akcích, seznamujeme je s reáliemi kulturního života.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy

Jazyková výchova
Žák:
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (7. - 10. ročník).
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech (7.-10. ročník).
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (7.-10. ročník).
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (7.-10. ročník).
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (7.-10. ročník).
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí (7.-10. ročník).
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (7.-10. ročník).
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (7.-10. ročník).

Komunikační a slohová výchova

Žák:
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji (7.-10. ročník).
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (7.-10. ročník).
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (7.-10. ročník).
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (7.-10. ročník).
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (7.-10. ročník). V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči (7.-10. ročník).
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (7.-10. ročník).
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (7.-10. ročník).
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (7.-10. ročník).
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů (7.-10. ročník).

Literární výchova

Žák:
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (7.-10. ročník).
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora (7.-10. ročník).
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo (7.-10. ročník).
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (7.-10. ročník).
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (7.-10. ročník).
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele (7.-10. ročník).
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (7.-10.ročník).
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (7.-10. ročník).
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích (7.-10.ročník).

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
Žák - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, dodržuje zásady spisovné výslovnosti, modulace, souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	• Jazyk a jeho útvary, jazykověda a její složky • Zvuková stránka jazyka	**Jazyková výchova**	
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, určuje slovotvorný základ, předponu, příponu rozlišuje předložky s, z, správně užívá předpony s, z, vz. - ovládá pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• Slovní zásoba a tvoření slov • Psaní i/y po obojetných souhláskách • Jazykové příručky		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, určuje jejich mluvnické kategorie	• Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa		

- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí; určuje základní větné členy, shodu přísudku s podmětem, rozvíjející větné členy, pořádek slov ve větě, větu jednoduchou a souvětí - používá přímou a nepřímou řeč ve stavbě textu	• Jazykové projevy • Skladba – výpověď a věta, stavba věty a souvětí • Větné členy základní a rozvíjející • Shoda přísudku s podmětem • Přímá a nepřímá řeč		
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu)	• Stavba textu • Zásady dorozumívání	**Komunikační a slohová výchova**	
- na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vytváří vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: vypravování, popis, výpisek, zpráva a oznámení, soukromý a úřední dopis) - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• Vypravování Popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu Zpráva, oznámení Hlavní myšlenky textu Výpisky, výtah Dopis • Mluvený projev, zásady dorozumívání		Osobnostní a sociální výchova; sociální rozvoj - komunikace

- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, zvládá přednes vhodných literárních textů, volnou reprodukci přečteného nebo slyšeného textu	• Práce s textem • Reprodukce textu • Interpretace literárního díla • Přednes	**Literární výchova**	
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora, kompozici literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literaturu uměleckou a věcnou (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	• Literární teorie		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Divadelní a filmová představení • Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, vytváření vlastních textů • • • Hodnotná a konzumní literatura • Další informační zdroje		

- rozlišuje základní literární druhy a žánry	• Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času		
8. ročník			
žák - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - správně užívá odchylné tvary podstatných jmen označující části těla, přídavná jména, zájmena – skloňování vztažných zájmen, číslovky, slovesa – některé obtížnější slovesné tvary, příčestí minulé, infinitiv, rod činný a trpný - používá správně příslovce, předložky, rozlišuje spojky, částice, citoslovce	• Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Slovní druhy neohebné	**Jazyková výchova**	
- zvládá psaní velkých písmen ve jménech vlastních - zvládá pravopis i/í a y/ý	• Pravopis		
- určuje význam slov, věcný význam slov, sousloví, rčení - rozeznává slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, odborné názvy	• Význam slov		
- ovládá způsoby obohacování slovní zásoby, odvozování příponami, předponami, skládání slov a zkracování, zkratky a zkratková slova	• Tvoření slovní zásoby		
- rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty – druhy ekvivalentů a vět podle funkce	• Větná skladba Věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty		

- rozliší přísudek – slovesný, jmenný se sponou, bez spony, přísudek slovesný složený, určuje vedlejší větu přísudkovou, podmět – vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný, vedlejší větu podmětnou	• Základní větné členy • Typy přísudků • Vedlejší věta podmětná a přísudková		
- zvládá shodu přísudku s podmětem	• Shoda přísudku s podmětem		
- správně určuje předmět, vedlejší větu předmětnou, příslovečné určení místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky, vedlejší věty příslovečné, přívlastek, vedlejší větu přívlastkovou, doplněk, vedlejší větu doplňkovou	• Rozvíjející větné členy Druhy vedlejších vět		
- rozeznává přívlastek shodný a neshodný, postupně rozvíjející a několikanásobný, těsný a volný, větné členy několikanásobné	• Typy přívlastků • Několikanásobné větné členy		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Větná stavba		
- ovládá čtení – praktické (pozorné, přiměřeně vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové, rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací)	• Orientace v textu	**Komunikační a slohová výchova**	

- je schopen naslouchání – praktického (výchova k empatii, podnět k jednání), věcného (soustředěné, aktivní), kritického (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkového	• Tvoření vět Stavba textová		
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• Čtení		
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Naslouchání		
- ovládá zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, vypravování, referát, subjektivně zabarvený popis	• Zásady dorozumívání a kultivovaného projevu • Vypravování, popis a líčení		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjadřuje postoje ke sdělovanému obsahu	• Mluvený projev		Osobnostní a sociální výchova; sociální rozvoj - komunikace

-tvoří vlastní texty (komunikační žánry: charakteristika, strukturovaný životopis, žádost, pozvánka, výtah)	• Charakteristika Životopis • Žádost Pozvánka Výtah		
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• Písemný projev		
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Mluvený projev		
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	• Studijní čtení		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• Práce s textem		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• Jazykový styl		

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, přednáší vhodné literární texty, volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text, zaznamenává a reprodukuje hlavní myšlenky, interpretuje literární text, dramatizuje, vytváří vlastní texty	• Reprodukce a interpretace literárního díla • Přednes • Dramatizace • Vlastní texty	**Literární výchova**	
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora, strukturu literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literaturu uměleckou a věcnou (populárně naučnou, literaturu faktu, publicistické žánry)	• Literární teorie		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• Divadelní a filmová představení		
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• Tvořivé činnosti s literárním textem		
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	• Hodnotná a konzumní literatura		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času		

- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Literární směry • Různá ztvárnění téhož námětu • Další informační zdroje		
9. ročník			
žák - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenštinu a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikaci (jazykovou normu a kodifikaci, kulturu jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny) - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	• Obecné poučení o jazyce Slovanské jazyky Útvary českého jazyka • Slovní zásoba a tvoření slov	**Jazyková výchova**	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• Jazykové příručky		

- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, rozlišuje nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen, cizích vlastních jmen, skloňování obecných jmen přejatých	• Tvarosloví Skloňování podstatných jmen		
- správně rozlišuje slovesný vid, kmen přítomný, minulý, má přehled o slovesných tvarech Pravopis koncovek jmen a sloves	• Slovesa		
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Jazykové projevy		
- rozlišuje významné vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, větu dvojčlennou, jednočlennou, větný ekvivalent, zápor, základní a rozvíjející větné členy, několikanásobné větné členy	• Skladba větná Věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent • Větné členy		
- určuje významový poměr mezi složkami v několikanásobném větném členu	• Poměr jednotlivých větných členů		
- rozeznává souvětí podřadné, druhy vět vedlejších, souvětí souřadné, určuje významový poměr mezi větami hlavními	• Souvětí podřadné, druhy vedlejších vět Souvětí souřadné, významové poměry mezi větami hlavními		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Stavba textová • Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický		

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, zvládá čtení praktické (pozorné, přiměřeně vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní čtení jako zdroj informací)	• Čtení Vypravování	**Komunikační a slohová výchova**	
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	• Naslouchání • Komunikační záměr		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Komunikace v masmédiích		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu	• Mluvený projev • Zásady dorozumívání a kultivovaného projevu		Osobnostní a sociální výchova; sociální rozvoj - komunikace

- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjadřuje postoje ke sdělovanému obsahu, tvoří vlastní díla (charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, výtah, úvaha) - ovládá různé způsoby interpretace literárních a jiných děl - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• Písemný projev • Charakteristika literární postavy • Subjektivně zabarvený popis Výklad, výtah, úvaha • Umělecký přednes Dramatizace • Improvizace • Diskuse a dialog • Práce s textem, výpisky • Referát		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• Jazykový styl Tvořivé psaní		

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, rozlišuje strukturu literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla, (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Tvořivé činnosti s literárním textem • Struktura a jazyk literárního díla • Reprodukce literárního textu Způsoby interpretace • Dramatizace Recitace • Individuální styl autora • Divadelní a filmová představení • Vlastní literární text • Hodnotná a konzumní literatura • Základy literární teorie a historie literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	**Literární výchova**	
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• Literární směry		

- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času • Další informační zdroje		
10. ročník			
žák - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, skupiny jazyků a zdůvodní jejich užití, rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny) - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, dodržuje zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, způsoby tvoření slov rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• Obecné poučení o jazyce • Nauka o jazyce • Zvuková stránka jazyka • Spisovná výslovnost • Slovní zásoba a tvoření slov	**Jazyková výchova**	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• Jazykové příručky		

- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov		
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Jazyková norma		
- rozlišuje významné vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, ovládá pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímou a nepřímou řeč	• Skladba – výpověď a věta, stavba věty a souvětí Větné členy, vedlejší věty, významové poměry ve větě • Přímá a nepřímá řeč		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický		
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• Kritické čtení		
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Mluvený projev, zásady dorozumívání		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Manipulativní komunikace		Mediální výchova; vnímání autora mediálních sdělení

- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, proslov, úvaha)	• Písemný projev vypravování v běžné komunikaci i v umělecké oblasti popis a charakteristika, životopis výtah, výklad, proslov, úvaha		
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• Spisovné jazykové prostředky		
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Improvizace		
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• Diskuse		
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• Studijní čtení • Referát		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• Stavba textu		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• Publicistické útvary		

- uceleně reprodukuje přečtený text, přednáší vhodné literární texty, volně reprodukuje přečtené nebo slyšené texty, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje literární text, dramatizuje, vytváří vlastní texty	• Práce s textem Přednes Dramatizace	**Literární výchova**	
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora, strukturu literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literaturu uměleckou a věcnou (populárně naučnou, literaturu faktu, publicistické žánry)	• Způsoby interpretace literárních a jiných děl Struktura a jazykové prostředky literárního díla Druhy literatury		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• Divadelní a filmová představení		
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• Tvořivé činnosti s literárním textem		
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	• Literatura hodnotná a konzumní		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Základy literární teorie a historie Literární žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času		
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• Literární směry		

- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Různá ztvárnění literárních děl • Další informační zdroje		

5.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Cizí jazyk (Anglický)

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Při vyučování anglickému jazyku důraz je kladen na probuzení zájmu o jazyk jako komunikační prostředek mezi národy Evropy i celého světa. Chuť učit se angličtině je podporována i tím, že ji žáci mohou využívat i při práci s počítači. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni domluvit se s cizincem v běžných situacích, např. při náhodném setkání na ulici a při poskytování informací. Jejich zájem je povzbuzován i návštěvou divadelních představení v anglickém jazyce, poslechem kazet, CD, besedami s rodilými mluvčími, korespondencí nebo účastí v jazykových soutěžích. Žáci si též uvědomují, že angličtinu potřebují i pro další studium a někteří ji později využijí i v zaměstnání.
1. a 2. období (3. - 6. ročník) tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu o studium jazyka. Žáci se také seznamují se životem v anglicky mluvících zemích, učí se porovnávat a tolerovat odlišnosti jiných kultur. Mají příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování, uvědomují si vzájemný vliv evropských jazyků třeba tím, že si připomenou, kolik slov k nám proniklo z angličtiny, zvláště v posledních letech.
Metody a formy práce jsou založeny na poslechu, imitaci, rozhovorech, četbě, hře. Žáci si uvědomují i odlišnost anglického pravopisu a musejí zvládnout i hláskování – spelling. Dle aktuálních témat zařazujeme individuální či skupinové aktivity (individual work, pair work, group work)
3. období navazuje na první stupeň a rozšiřuje znalosti a dovednosti žáka. Na konci základní školy se má žák jednoduchým způsobem domluvit v každodenních situacích, má se gramaticky správně vyjadřovat, číst s porozuměním přiměřené texty a rozumět jednoduché a zřetelné konverzaci. Větší znalost jazyka umožňuje žákům rozumět doplňkové četbě, navštěvovat náročnější divadelní představení v anglickém jazyce (The Bear Educational Theatre), vést korespondenci, používat e-mail. To vše vede k většímu zájmu o cizí jazyk a k posílení snahy získávat další jazykové znalosti. Cílem výuky jazyka je však i celkový osobnostní rozvoj.
Anglický jazyk je vyučován v 3. - 10. ročníku, tři hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách s použitím běžných pomůcek – učebnice, magnetofonové kazety, CD, DVD, internetem, časopisy atd. Žáci pracují s televizní lupou a počítačem. Dle aktuálních témat zařazujeme individuální či skupinové aktivity (individual work, pair work, group work)

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují (od 4. ročníku) části vzdělávacích obsahů průřezových témat:
Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference

Žáci si během výuky uvědomují, že angličtina je mezinárodní jazyk, s jehož znalostí se mohou dohovořit s lidmi na celém světě a poznávat jejich život.
V konverzačních tématech hovoříme o škole, České republice atd. a žáci se učí podávat základní informace o naší společnosti a zemi.
Již od 1. období si žáci uvědomují vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, zvláště pak pronikání angličtiny i do českého jazyka v oblasti sportu, počítačové terminologie, her apod.
Seznamují se s kulturními diferencemi např. při slavení svátků – Vánoce, Velikonoce, Halloween atd.
I při výuce jazyka je možné posilovat kladný vztah člověka k životnímu prostředí, např. v konverzačních tématech o úklidu třídy, školy apod.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení
Probouzíme u žáků zájem o jazyk jako komunikační prostředek mezi národy Evropy i celého světa pomocí zajímavých doplňkových činností, jako je např. návštěva divadelního představení v anglickém jazyce, beseda s rodilým mluvčím, účast na olympiádě v AJ, příp. jiných soutěžích, poslech audio nahrávek.
Zabezpečujeme výuku žáků mimořádně nadaných zadáváním náročnějších úkolů, např. poslech jazykově náročnější nahrávek, četba doplňkových textů.
Pomáháme i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud má žák potíže s výslovností nebo potřebuje znovu vyložit a procvičit probíranou látku, dostává nahranou kazetu, kterou pro něj připravil učitel, aby usnadnil jeho domácí přípravu. Žák má i možnost využít individuálních konzultací.
Vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák nalezl samostatně ten nejúčinnější.
Při práci s obrazovým materiálem a grafikou se snažíme žákům se zrakovým postižením situaci maximálně přiblížit, při práci využíváme široké spektrum modelů, hraček i reálných předmětů.

Kompetence k řešení problémů
Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly.
Vedeme žáky k vlastní formulaci odpovědi na základě samostatné práce s učebnicí.
Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. situační hry, které simulují reálné situace ze života.

Kompetence komunikativní
Vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v anglickém jazyce s důrazem na možnost použití při komunikaci v běžných situacích.
Vedeme žáky k práci s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti.

Kompetence sociální a personální
Vedeme žáky k plnění úkolů simulujících reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách.
Učíme žáky empatickému přístupu k ostatním, smyslu pro spravedlnost, např. dramatizací, situačními scénkami.
Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních, pozorně naslouchali a respektovali druhé.
Učíme žáky nabídnout pomoc spolužákovi.

Kompetence občanské
Učíme chápat cizojazyčné kultury a tolerovat jejich odlišnosti.
Pomáháme žákům si uvědomit vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, zvláště pak pronikání angličtiny i do českého jazyka např. v oblasti sportu, počítačové terminologie apod.
Seznamujeme žáky s kulturními diferencemi např. při slavení svátků – Vánoce, Velikonoce, Halloween atd.

Kompetence pracovní
Vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě a s ohledem na pracovní uplatnění.
Zadáváme úkoly z reálných životních situací.

Kompetence digitální
Učíme žáky obsluhovat různá digitální zařízení (mobilní telefon, interaktivní tabuli, iPad, elektronickou tužku, diktafon, CD přehrávač) a využívat je při učení.
Motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti.
Vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat.
Dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s porozuměním.
Vedeme žáky k psaní jednoduchých sdělení i v elektronické podobě.
Umožňujeme žákům vyhledávání informací a obrazového materiálu v různých digitálních zdrojích, využívání online slovníků.
Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů.
Vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Vzdělávací obsah – 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku jsou některé očekávané výstupy upraveny nebo nejsou zařazeny.

V 1. období rozvíjíme celkové řečové dovednosti, na konci období žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu *(pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu)*
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu *(pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu)*
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy *(u žáků se ZP dle modelového, slovního či situačního zadání)*

Na konci 2. období žák v rozsahu produktivních a receptivních dovedností:

POSLECH S POROZUMĚNÍM (receptivní)

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu *(pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu)*
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu *(pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu)*

MLUVENÍ (produktivní)

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM (receptivní)

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu *(pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu)*

PSANÍ (produktivní)

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

3. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně			
• zná některá přejatá slova z angličtiny, vysvětlí význam studia cizího jazyka, zná některé anglicky mluvící země	Úvod do AJ, angličtina jako nástroj mezinárodní komunikace		
• zná přiměřenou slovní zásobu z oblasti svátků			
• očekávané výstupy dle RVP (viz výše)			
• pozdraví, představí se, požádá	Škola, Rodina		
• tvoří množné číslo prav. tvarů podst. jmen a některých nepravidelných	množné číslo podst. jmen pomocí -s	Receptivní a produktivní dovednosti	
• časuje sloveso „to have“ a „to be“	have, be		
• popíše místo pomocí existenciální vazby there is/are	there is/are		
• osobní, ukazovací a přivlastňovací zájmena	zájmena		
• použije slovesa „can“ a „to like“ ve sdělení o sobě	can, like		
• **použije správně určitý a neurčitý člen**	určitý a neurčitý člen		
• **vyjmenuje dny v týdnu**	týden		

• **pamatuje a reprodukuje krátký text** • **rozumí pokynům učitele a reaguje na ně** • **je seznámen s anglickou abecedou pomocí písniček** • **tematické okruhy**	Básničky, classroom language, alphabet School, Family, Fruit and vegetables, Shopping, Food, My face and body, Clothes, Fun time, Easter, Christmas, Halloween, Alphabet, Sport, Animals, Pets, Weather, Nature, Holidays, My house, Friends		
4. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně • **zná některá přejatá slova z angličtiny, vysvětlí význam studia cizího jazyka, zná některé anglicky mluvící země** • **zná přiměřenou slovní zásobu z oblasti svátků** • **používá přivlastňovací zájmena (my, his, her, its)** • **používá ukazovací zájmena this/that a these** • **rozlišuje a používá much a many**	angličtina jako nástroj mezinárodní komunikace, anglicky hovořící země Zájmena osobní, ukazovací a přivlastňovací počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, vyjádření množství	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané Kulturní diference

• **užívá sloveso have v otázkách, odpovědích** • **počítá do 100, používá číslovky** • **ptá se základní otázky a umí na ně odpovědět**	sloves „to have“ a „to have + not“ v 1., 2. a 3 . osobě Yes, I have. No, I haven´t. číslovky, lehké příklady, vyjádření času, otázky How old are you?, How many?, How much is it? What´s the time? otázky What do you...?, Where is..? What is this? atp. Do you like...? Yes, I do...		
• **vyjmenuje anglickou abecedu** • **vyhledá hesla ve slovníku (ve slovníku k učebnice)** • **přiřadí fonetickou a zvukovou podobu slova** • **vyjmenuje dny v týdnu a měsíce** • **tematické okruhy** • **jednoduše konverzuje na dané téma** • **rozumí pokynům učitele a reaguje na ně**	abeceda, hláskování, práce se slovníkem, práce s vocabulary dny v týdnu a měsíce School, Family, Fruit and vegetables, Shopping, Food, My face and body, Clothes, Fun time, Thanksgiving, Easter, Christmas, Halloween, Alphabet, Sport, Animals, Pets, Weather, Nature, Holidays, My house, Friends		

5. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně			
• **používá osobní zájmena a jejich pádové tvary**	zájmena		
• **používá neurčitá zájmena (no, some, every)**			
• **používá modální slovesa v kladné i záporné větě**	can, can´t; must, need		
• **vyjádří množství a množné číslo**	much, many, a lot of, počitatelná a nepočitatelná jména		
• **používá genitiv s of**			
• **rozumí a vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, roční období**	kalendářní rok, svátky	Interaktivní dovednosti	Kulturní diference
• **rozumí sdělení o pravidelných aktivitách a postojích, sám podobné sdělení formuluje**	slovesa v základním tvaru v 1. a 3. osobě, přítomný čas prostý, slovesa like, can (i v záporu) a konativní v rámci tématu	Receptivní a produktivní dovednosti	
• **rozliší přítomný čas průběhový a prostý**	přítomný čas průběhovým a prostý, gerundium		Objevujeme svět a Evropu
• **vyhledá slova ve slovníku k učebnici**	práce se slovníkem		
• **vyjádří čas**	hodiny, číslovky		Kulturní diference
• **rozlišuje mluvenou i grafickou podobu číslovek**	číslovky		
• **konverzuje jednoduše na dané téma**			

• **popíše stručně ČR a Velkou Británii** • **hláskuje abecedu a své jméno a další slova** • tematické okruhy	témata + zeměpisné názvy, Velká Británie abeceda, spelling Rodina, Denní aktivity, Škola, Roční období, Bydlení, Naše země, Technology, Nature, Clothes, Shopping, The weather, The body and face, Fruit and vegetable, food, spring, Holidays - Easter, Christmas, Halloween, Summer holidays, Mothers day, Czech republic Travelling around the World, Sport		
6. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně • používá průběhový čas přítomný a prostý • vytvoří otázku i zápor • časuje slovesa be, do, have got, • tvoří 2. a 3. stupeň příd. jmen, užije je v jednoduchých větách	přítomný čas, gerundium, sloveso be, do, have got přídavná jména a jejich stupňování, porovnávání	Receptivní a produktivní řečové dovednosti Interaktivní řečové dovednosti	

• vyjadřuje svůj názor na činnosti a aktivity	sloveso like, hate, love atp. + -ing, gerundium, časování sloves		Kulturní diference
• umí se zdvořile zeptat	otázka Could I have...? Would you like...?		
• hláskuje další nová slova	abeceda, spelling nových slov		Objevujeme Evropu
• zapojuje se do konverzace			
• vyjádří blízkou budoucnost	vazba „going to“		
• pracuje se slovníkem	práce se slovníkem		
• otázky – who, where, what, when, why, how	tvorba who otázek		
• tematické okruhy	Sport, School, Family, Health, My friends, Shopping, Travel and transport, Holidays – Christmas, Easter, St. Patrick Day, Mother.s day, Valentine day, Halloween, Technology, Shopping, Four seasons, Reálie anglicky mluvících zemí, My home, Nature, Weather, Hobbies		

Vzdělávací obsah – 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP
Pro potřeby žáků s postižením zraku jsou některé očekávané výstupy upraveny nebo nejsou zařazeny.
Na konci 3. období (2. stupně) žák v rozsahu produktivních a receptivních dovedností:

POSLECH S POROZUMĚNÍM (receptivní)

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ (produktivní)

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM (receptivní)

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ (produktivní)

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

7. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně: vytvoří větu s tvary slovesa be v minulém čase – was a were v kladné větě, v otázce i v záporu	Sloveso be v minulém čase a záporu	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma:Naše škola, moje vzdělání
- používá řadové číslovky v odpovědích na otázku: When were you born? - přečte letopočet - sestaví sdělení o stáří a narození členů rodiny	Řadové číslovky		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina
- utvoří minulý čas průběhový a umí ho použít ve větě	Minulý čas průběhový		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme

- utvoří minulý čas prostý pravidelných sloves v kladné větě, v záporu a v otázce (did, didn´t)	Prostý minulý čas pravidelných sloves Rozdíl mezi češtinou a angličtinou při tvoření minulého času	Interaktivní řečové dovednosti	Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny Multikulturní výchova – Kulturní diference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás
- zná několik nepravidelných sloves a jejich tvary, používá je v ústním i písemném projevu	První nepravidelná slovesa		
- prakticky používá oba minulé časy a poskytne požadovanou informaci o ději v minulosti	Opakování slovesných časů - přítomného a minulého		
- používá ústně i písemně vhodné slovesné tvary - obměňuje časy - odpovídá na otázky v minulém a přítomném čase			
- pracuje se slovníkem a používá ho při doplňkové četbě	Práce se slovníkem, práce s internetovým slovníkem.		
Tematické okruhy - konverzuje jednoduše na dané téma	Travelling, Reálie anglicky mluvících zemí, Technology, Health, Feelings, Nature, Weather, Culture, Shopping + fashion, My job, School, Music, Food, Digital communication, Holidays and Events, Sport, Relationship, Animals, TV and Cinema …		

8. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně: -utvoří budoucí čas pomocí will -utvoří budoucí čas pomocí going to -utvoří budoucí čas průběhový -rozumí obsahům jednoduchým textů v budoucím čase	Tvary budoucího času - budoucí čas prostý, blízká budoucnost, budoucí čas průběhový	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma:Naše škola, moje vzdělání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina
- tvoří a obměňuje věty se spojkami when, before a if	Přítomný čas po spojkách when, before, if		

- sestaví gramaticky správně větu s podmiňovacími tvary would, could a should	Tvary podmiňovacího způsobu: will – would can – could shall - should	Interaktivní řečové dovednosti	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny Multikulturní výchova – Kulturní diference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás
- pasivně i aktivně ovládá modální slovesa - pasivně i aktivně ovládá opisné tvary modálních sloves - pasivně i aktivně ovládá opisné tvary modálních sloves v přítomném, minulém i budoucím čase	Modální slovesa a jejich opisné tvary		
- správně používá tázací zájmeno which	Zájmena which v otázce		
- pracuje se slovníkem a používá ho při doplňkové četbě	Práce se slovníkem, práce s internetovým slovníkem		
- tematické okruhy	Travelling, Reálie anglicky mluvících zemí, Technology, Health, Feelings, Nature, Weather, Culture, Shopping + fashion, My job, School, Music, Food, Digital communication, Holidays and Events, Sport, Relationship, Animals, TV and Cinema …		

9. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně: -tvoří věty s tázacím dovětkem - gramaticky správně obměňuje věty	Dovětek anglické věty	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma:Naše škola, moje vzdělání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina
- sestaví sdělení s použitím trpného rodu	Trpný rod		
-tvoří věty v předpřítomném čase prostém -vysvětlí rozdíl mezi minulým a předpřítomným časem	Předpřítomný čas		

- pasivně ovládá předpřítomný čas průběhový s předložkami since a for	Předložky since a for	Interaktivní řečové dovednosti	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny Multikulturní výchova – Kulturní diference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás
- sestaví gramaticky správně jednoduchá sdělení s časovými spojkami till a untill	Přítomný čas po spojkách till a until		
-rozumí textu a vyhledá vedlejší věty vztažné a účelové i věty podmínkové	Příčinné věty a věty podmínkové – splnitelná podmínka Účelové věty zkrácené infinitivem		
- pracuje se slovníkem a používá ho při doplňkové četbě	Práce se slovníkem, práce s internetovým slovníkem		
- tematické okruhy - konverzuje jednoduše na dané téma	Travelling, Reálie anglicky mluvících zemí, Technology, Health, Feelings, Nature, Weather, Culture, Shopping + fashion, My job, School, Music, Food, Digital communication, Holidays and Events, Sport, Relationship, Animals, TV and Cinema …		

10. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně: - gramaticky správně tvoří věty v přítomném, minulém, budoucím i předminulém čase - gramaticky správně obměňuje věty a krátké texty a převádí je do jiných časů	Slovesné časy	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma:Naše škola, moje vzdělání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny
- rozumí odlišnosti použití trpného rodu v anglickém a českém jazyce - správně přeloží trpný rod	Trpný rod a jeho tvary		
- rozumí obsahu textů s modálními slovesy a jejich opisnými tvary - tvoří věty s použitím modálních sloves a jejich opisných tvarů	Modální slovesa can, must, may a jejich opisné tvary		
- vyhledá v textu souslednost časů	Souslednost časů		

- ovládá jazyk tak, aby se jednoduchým způsobem domluvil v každodenních situacích	Závěrečné opakování probraných témat gramatických a lexikálních z předchozích ročníků	Interaktivní řečové dovednosti	Multikulturní výchova – Kulturní diference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás
- rozumí obsahu jednouchých textů - čte plynule a správně - sestaví jednoduchá písemná sdělení	Technika a rozbor četby – četba a poslech doplňkové četby		
- pracuje se slovníkem a používá ho při doplňkové četbě	Práce se slovníkem, práce s internetovým slovníkem		
- tematické okruhy	Travelling around the World, Reálie anglicky mluvících zemí, Technology, Health, Feelings, Nature, Weather, Culture, Shopping + fashion, My job, School, Music, Food, Digital communication, Holidays and Events, Sport, Relationship, Animals, TV and Cinema …		

5.3. Vyučovací předmět: Německý jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Cizí jazyk (německý)

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Důraz je kladen na rozvíjení komunikačních schopností žáků a osvojení základních gramatických struktur. Cílem je naučit žáky se srozumitelně vyjadřovat ústně i písemně v jednoduchých situacích. Žáci by měli být schopni jednoduše se dorozumět s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci by měli porozumět čtenému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka probíhá ve třídách s použitím běžných pomůcek – učebnice, výuková CD, atd. Metody a formy práce jsou založeny na poslechu, rozhovorech, četbě, hře. Žáci se také seznamují se životem v německy mluvících zemích, poznávají, jak se odrazilo prolínání historie těchto a našich zemí ve vývoji obou kultur, pozorují odlišnosti např. v konání svátků.
Německy jazyk jako další cizí jazyk má časovou dotaci dvě hodiny týdně a je realizován v osmém, devátém a desátém ročníku.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Vedeme žáky k tomu, aby rozvíjeli slovní komunikaci i v cizím jazyce, vybavujeme je komunikačními dovednostmi, aby se dovedli orientovat i v cizojazyčném prostředí.

Kompetence k učení

- Probouzíme u žáků zájem o jazyk jako komunikační prostředek mezi národy Evropy i celého světa. Výuku žáků doplňujeme i poslechy čtených textů, písní a sledováním filmů v německém jazyce.
- Při práci s obrazovým materiálem a grafikou se snažíme žákům se zrakovým postižením situaci maximálně přiblížit.
- Vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák nalezl samostatně ten nejúčinnější.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly a vedeme žáky k vlastní formulaci odpovědi na základě samostatné práce s učebnicí.

Kompetence komunikativní

- Vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v německém jazyce s důrazem na možnost použití při komunikaci v běžných situacích.
- Vedeme žáky k práci s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k plnění úkolů simulujících reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách.
- Učíme žáky empatickému přístupu k ostatním a smyslu pro spravedlnost.
- Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních, pozorně naslouchali a respektovali jeden druhého.
- Učíme žáky nabídnout pomoc spolužákovi.

Kompetence občanské

- Učíme chápat cizojazyčné kultury a tolerovat jejich odlišnosti.
- Pomáháme žákům uvědomit si vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, zvláště pak pronikání němčiny i do českého jazyka jako odkaz na naši společnou historii.
- Seznamujeme žáky s kulturními shodami a rozdíly např. při slavení svátků – Vánoce, Velikonoce apod.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě a s ohledem na pracovní uplatnění.
- Zadáváme úkoly z reálných životních situací.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k obsluze a samostatnému používání digitálních zařízení (počítač, tablet, mobilní telefon, interaktivní tabule, CD přehrávač) a jejich využití při učení.
- Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka (např. využívání online slovníků).
- Vedeme žáky k používání digitálních zařízení pro poslech a sledování videí v cizím jazyce k získání správné výslovnosti a osvojení si běžně používaných gramatických pravidel a výrazů.

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací a snaze posoudit důvěryhodnost informačního zdroje.
- Vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů.

Vzdělávací obsah
2. stupeň
Očekávané výstupy z RVP

Poslech s porozuměním
Žák
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu)
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení
Žák
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním
Žák
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu (pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu), a vyhledá v něm požadovanou informaci

Psaní
Žák
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
8. ročník			
Vyjmenuje abecedu, pozdravy, dny v týdnu, barvy, jména, číslovky Rozumí základním pokynům učitele Představí se, řekne, kde bydlí, poděkuje a vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Utvoří otázku, odpoví záporně Vypráví jednoduchým způsobem o sobě a své rodině Napíše krátké, jednoduché vzkazy a stručná sdělení Popíše svého kamaráda, čte s porozuměním Pojmenuje školní potřeby Posoudí správnost, použije zápor *kein* Vytvoří příkaz Popíše aktivity během týdne Telefonování Odpoví na e-mail Vyjádří cíl cesty Koupí jízdenku	Abeceda, pozdravy, jazykolamy Dny v týdnu, barvy, jména Číslovky 0-20 Časování pravidelných sloves Sloveso *sein,* sloveso *mögen (ich mag, er mag)* Slovosled oznamovací věty a otázky doplňovací, zjišťovací Zápor *nicht* Přivlastňovací zájmena *mein, dein, sein, ihr* Vazba *von* Časové údaje – předložka *um* *gern, am liebsten* Nepřímý pořádek slov v oznamovací větě Člen určitý a neurčitý Zápor kein Rozkazovací způsob Časování pravidelných sloves v přítomném čase Sloveso *sein* Předložka *am* v časových údajích Ich möchte Sloveso fahren Rámcový slovosled Landkarte Deutschlands	Receptivní a produktivní řečové dovenosti	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Mulitkulturní výchova – Kulturní diference

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9. ročník			
Popíše činnosti na počítači Vypráví o domácích mazlíčcích Napíše dopis o sobě Používá čísla do 100, ovládá základní matematické úkony Vyhledá informaci v jednoduchém textu Vytvoří pozvánku na oslavu Určí čas Pojmenuje měsíce a roční období Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. Popíše místo, kde bydlí Zvládne jednoduchý rozhovor o bydlení Pokusí se vyjádřit svou představu o bydlení. Jednoduše se orientuje podle plánu, rozumí pokynům na cestu Dopravní prostředky Položí otázku na směr cesty Podá informaci, vyjádří souhlas, odmítnutí Vypráví o průběhu dne, o povinnostech a koníčcích Předvede rozhovor při nakupování Domluví si schůzku Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, co se smí a nesmí	Časování slovesa *haben* a dalších pravidelných sloves 4. pád podst.jmen – člen neurčitý Zápor *kein* ve 4. pádě Předložka *in* ve 3 pádě, *im, um* Určování času Množné číslo některých podstatných jmen Předložky místa Slovesa s odlučitel. předp. Přivl. zájmena *unser, unsere* Podstatná jména ve 4. pádě Předložky se 3. a 4. pádem Slovosled oznamovací věty Tvoření otázek, nepřímý pořádek slov Předložka *für* Způsobové sloveso *müssen* Časové údaje 3. pád přivlastňovacích zájmen Způsobová slovesa können a dürfen Podmět man Reálie německy mluvících zemí Ein Reisebericht aus Berlin	Receptivní a produktivní řečové dovenosti	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Mulitkulturní výchova – Kulturní diference

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
10. ročník			
Informuje o činnostech ve škole i mimo ni Rozumí číselným údajům. Vyjádří bolest, popíše problémy Rozhovor u lékaře Zvládne krátké vyprávění v minulosti Zeptá se na cestu a popíše cestu Rozumí předpovědi počasí, popíše počasí Popíše svoje oblečení Vyjádří blahopřání v ústní i písemné formě, roční období, Vánoce, Velikonoce Připraví rozhovor o prázdninových plánech, popíše oblíbené činnosti o prázdninách, obsah cestovního zavazadla	Řadové číslovky Školní předměty Způsobová slovesa können a dürfen Podmět man Části těla Osobní zájmena ve 3. pádě Množné číslo podstatných jmen Sloveso tun a fráze Rozkazovací způsob Préteritum sloves *sein* a *haben* In der Stadt, auf dem Lande Dopravní prostředky Předložky se 3. pádem Způsobové sloveso *wollen* Das Wetter Die Kleidung *Feste und Bräuche* Cestování po Evropě a světě Perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves	Receptivní a produktivní řečové dovenosti	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Mulitkulturní výchova – Kulturní diference

5.4. Vyučovací předmět: Matematika

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Matematika a její aplikace
Matematika 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu
a) Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

- Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen do čtyř tematických okruhů - Číslo a početní operace, Závislosti a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy.
- Ve vyučovacím předmětu Matematika se průřezová témata nerealizují.
- Cílem vzdělávání v oblasti matematiky je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožnit jim tak matematickou gramotnost. Důraz klademe na porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům.
- Výuka matematiky je realizována ve vyučovacích hodinách a probíhá ve všech ročnících v malých třídních kolektivech, většinou individuální formou. V geometrii jsou metody práce u dětí s těžkým zrakovým postižením přizpůsobeny jejich potřebám a možnostem, při výuce jsou využity především trojrozměrné pomůcky a speciální rýsovací souprava. Při výuce klademe důraz na manipulaci s předměty, hmatové rozpoznávání a praktické uplatnění.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení

- Využíváme zvětšené texty, písmo i didaktické pomůcky přiměřené velikosti a kontrastu.
- U žáků s těžkým zrakovým postižením používáme ve větší míře názorné pomůcky přizpůsobené jejich potřebám (počitadla s hladkými i drsnými kuličkami, reliéfní číselnou osu, reliéfní obrázky rovinných obrazců, soubory geometrických tvarů a modely těles).

Kompetence pracovní

- Respektujeme časovou náročnost zápisu matematických výrazů a úkonů v Braillově písmu.
- Lehce a středně ZP učíme používat speciální optické pomůcky, těžce ZP Pichtův stroj a rýsovací soupravu.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací (např. třídění, práce s kartami, matematickými kostkami)
- Učíme žáky obsluhovat různá digitální zařízení (např. Tv lupu, interaktivní tabuli, Ipad, kalkulátor, mluvící hodinky, mluvící váhu, digitální teploměr).
- Vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.

- Seznamujeme žáky s různými výukovými portály a aplikacemi (např. MiUč+, skolakov.eu, onlinecviceni.cz).
- Učíme žáky vyhledat a roztřídit jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu i s použitím digitálních technologií.
- Učíme žáky řešit jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech, i s využitím digitálních technologií.
- Učíme žáky orientovat se v jednoduché tabulce, číst ji a sestavovat za pomoci digitálních technologií.
- Učíme žáky rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky).

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP

U žáků s těžším zrakovým postižením je třeba některé očekávané výstupy přizpůsobit jejich možnostem, případně nahradit výstupy jinými. Jedná se hlavně o výstupy týkající se geometrických konstrukčních úloh a prostorové představivosti.

1. období

Číslo a početní operace
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (1. - 3. ročník)
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti (1. - 3. ročník)
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. (1. - 3. ročník)
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (1. - 3. ročník)
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (1. - 3. ročník)

Závislosti, vztahy a práce s daty
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (3. ročník)
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života (1. - 3. ročník)
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (1. - 3. ročník)

Geometrie v rovině a v prostoru
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci (1. - 3. ročník)
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky (těžce ZP pracují hmatovou metodou, např. pomocí špejlí nebo provázku.(1. - 3. ročník)
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (1. - 3. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	Průřezová témata
1. ročník			
	PŘEDČÍSELNÉ PŘEDSTAVY • malý x velký, dlouhý x krátký, vysoký x nízký, úzký x široký, mnoho x málo, více x méně, stejně • před, za, hned před, hned za apod.	Číslo a početní operace	
• Používá přirozená čísla k modelování reálných situací • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 6 • Užívá a zapisuje vztah rovnost a nerovnosti • Užívá lineární uspořádání • Zobrazí číslo na číselné ose • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	PŘIROZENÁ ČÍSLA 1- 6 – NUMERACE • Názorný úvod k učivu o přirozeném čísle • Posloupnost přirozených čísel • Počítání předmětů v daném oboru • Vytváření souborů s daným počtem prvků • Porovnávání souborů s různým počtem prvků • Číselná osa • Číslo 0 • Čtení a psaní čísel 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 0	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Vytváří soubory a provádí početní operace s daným počtem prvků • Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 6 • Názorné sčítání a odčítání v oboru do 6 manipulačními činnostmi • Jednoduché slovní úlohy	Číslo a početní operace	
• Používá přirozená čísla k modelování reálných situací • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 10 • Užívá a zapisuje vztah rovnost a nerovnosti • Užívá lineární uspořádání • Zobrazí číslo na číselné ose • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	PŘIROZENÁ ČÍSLA 7 – 10 – NUMERACE • Posloupnost přirozených čísel • Počítání předmětů v oboru do 10 • Vytváření souborů s daným počtem prvků • Porovnávání souborů, čísel • Číselná osa • Čtení a psaní čísel 7, 8, 9, 10	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	

• Vytváří soubory a provádí početní operace s daným počtem prvků • Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 10 • Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 10 manipulačními činnostmi • Automatizace spojů • Jednoduché slovní úlohy	Číslo a početní operace	
• Používá přirozená čísla k modelování reálných situací • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 • Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • Užívá lineární uspořádání • Zobrazí číslo na číselné ose • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 20 – NUMERACE • Posloupnost přirozených čísel • Počítání předmětů v oboru do 20 • Vytváření souborů s daným počtem prvků • Čtení a psaní čísel • Porovnávání čísel • Číselná osa	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Vytváří soubory a provádí početní operace s daným počtem prvků • Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 20 • Sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 20 bez přechodu přes 10 • Automatizace spojů • Záměna sčítanců • Vztahy mezi sčítáním a odčítáním • O „x“ více, o „x“ méně • Jednoduché slovní úlohy	Číslo a početní operace	
• Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa • Nachází v realitě jejich reprezentaci • Porovnává velikost útvarů v rovině • Orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy	ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY (KRUH, ČTVEREC, OBDÉLNÍK, TROJÚHELNÍK) A TĚLESA (KRYCHLE, KVÁDR, KOULE, VÁLEC) • Rozlišování, třídění • Vyhledávání reálných předmětů daného tvaru • Porovnávání jejich velikosti • Manipulace s rovinnými útvary, sestavování obrázků • Sestavování prostorových útvarů ze stavebnic ORIENTACE V PROSTORU (PŘED, ZA, VPRAVO, VLEVO, NAHOŘE, DOLE)	Geometrie v rovině a v prostoru	

2. ročník			
• Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL DO 20 S PŘECHODEM PŘES DESÍTKU • Rozklady čísel • Sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 s přechodem přes desítku manipulačními činnostmi • Záměna sčítanců • Vztahy mezi sčítáním a odčítáním • Jednoduché slovní úlohy • Vztahy o „x“ méně, o „x“ více • Slovní úlohy s využitím těchto vztahů	Číslo a početní operace	
• Používá přirozená čísla k modelování reálných situací • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 • Užívá a zapisuje vztah rovnost a nerovnosti • Užívá lineární uspořádání • Zobrazí číslo na číselné ose • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO 100 - NUMERACE • Počítání po desítkách, po jedné • Počítání s mincemi • Čtení a psaní čísel • Řády jednotek a desítek – rozklad čísel • Číselná osa • Porovnávání čísel • Slovní úlohy na porovnávání • Lichá a sudá čísla	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ V OBORU DO 100 • Sčítání a odčítání desítek • Počítání s mincemi • Sčítání dvouciferného čísla s jednociferným bez přechodu přes desítku • Odčítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu přes desítku • Sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku • Sčítání dvouciferného čísla s jednociferným s přechodem přes desítku	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	

	• Odčítání jednociferného čísla od dvouciferného s přechodem přes desítku • Sčítání a odčítání dvouciferných čísel s přechodem přes desítku • Slovní úlohy		
• Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	ZAOKROUHLOVÁNÍ ČÍSEL • Zaokrouhlování čísel na desítky	Číslo a početní operace	
• Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	NÁSOBENÍ • Zavedení násobení a dělení pomocí názoru • Násobení jako opakované sčítání • Násobek • Nejbližší nižší a vyšší násobek čísla • Činitel, součin – záměna činitelů • Automatizace násobení 0, 1, 2, 3, 4, 5 • Automatizace dělení 1, 2, 3, 4, 5 • Slovní úlohy	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa • Nachází v realitě jejich reprezentaci (pomeranč, kostka, plechovka apod.)	POZNÁVÁNÍ TĚLES • Krychle, koule, válec, kvádr • Manipulace se stavebnicí	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše rovinné útvary	ČÁRA, PŘÍMKA, BOD, ÚSEČKA • Čára křivá, lomená, přímá • Přímka • Bod • Úsečka	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	ÚSEČKA • Načrtnutí, modelování úsečky libovolné i dané délky, označení • Jednotky délky - mm, cm • Práce s pravítkem - měření délky úsečky na cm • Odhad délky • Shodnost úseček, porovnávání (pomocí proužku papíru, špejle)	Geometrie v rovině a v prostoru	

3. ročník			
• Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ V OBORU DO 100 • Sčítání a odčítání - automatizace • Odhad výsledku • Kontrola správnosti výsledku záměnou sčítanců • Písemné sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku • Písemné sčítání a odčítání s přechodem přes desítku • Početní operace se závorkami	Číslo a početní operace	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	NÁSOBILKA 0,1, 2, 3, 4, 5 A DĚLENÍ V OBORU NÁSOBILEK 1, 2, 3, 4, 5 • Automatizace spojů	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	NÁSOBILKA 6, 7, 8, 9 • Automatizace všech spojů násobilek • Čtení a sestavování tabulek násobků	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	DĚLENÍ V OBORU NÁSOBILEK 6, 7, 8, 9 • Automatizace dělení	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	NÁSOBENÍ 10 A 0 • Automatizace spojů	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	PRAKTICKÉ SLOVNÍ ÚLOHY • Řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k násobení a dělení – používání pojmů „n“ krát méně, „n“ krát více • Zkrácený zápis	Číslo a početní operace	
• Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků	DĚLENÍ SE ZBYTKEM • Dělení celku na části • Kontrola správnosti výsledku	Číslo a početní operace	

• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• Pamětné dělení se zbytkem		
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ PŘIROZENÝCH ČÍSEL V OBORU DO 1000 • Sčítání a odčítání násobků 100 • Sčítání a odčítání čísel bez přechodu přes základ • Sčítání a odčítání čísel s přechodem přes základ • Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců • Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním	Číslo a početní operace	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	SLOVNÍ ÚLOHY • Řešení a vytváření slovních úloh na písemné sčítání a odčítání • Zápis slovní úlohy, graf.znázornění, řešení, odhad, kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary • Nachází v realitě jejich reprezentaci • Porovnává velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky	ÚSEČKA • Kreslení, modelování, označení úsečky dané délky • Jednotky délky • Odhad délky • Práce s pravítkem - měření délky úsečky • Střed úsečky, osa úsečky • Shodnost úseček, porovnávání (pomocí proužku papíru, špejle) • Hledání úseček ve svém okolí	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary • Nachází v realitě jejich reprezentaci • Porovnává velikost útvaru	ROVINNÉ ÚTVARY • Trojúhelníky, mnohoúhelníky (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) • Kružnice, kruh • Třídění útvarů podle velikosti	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	JEDNODUCHÉ SOUMĚRNÉ ÚTVARY • Vyhledání stejných souměrných útvarů (využití průsvitky, dřevěných tvarů apod.)	Geometrie v rovině a v prostoru	

• Rozezná, pojmenuje a popíše základní jednoduchá tělesa • Nachází v realitě jejich reprezentaci	TĚLESA • Krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel, válec • Práce se stavebnicí	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek	ORIENTACE V ČASE • Den, hodina, minuta, sekunda • Jednoduché závislosti na čase • Jednoduché převody jednotek (den = 24 hod, hodina = 60 minut) • Jízdní řády	Závislosti, vztahy a práce s daty	

Očekávané výstupy z RVP
2. období

Číslo a početní operace
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (4. - 6. ročník)
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (4. - 6. ročník)
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (4. - 6. ročník)
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (6. ročník)
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku (4. -6. ročník)
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (4. -6. ročník)
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty (6. ročník)
- porozumí významu znaku „-” pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (4. - 6. ročník)

Závislosti, vztahy a práce s daty
- vyhledává, sbírá a třídí data (4. - 6. ročník)
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (4. - 6. ročník)

Geometrie v rovině v prostoru
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce (4. - 6. ročník)
- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku
- sestrojí rovnoběžky a kolmice (5. - 6. ročník)
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (5. - 6. ročník)
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru (5. - 6. ročník)

Nestandardní aplikační úlohy a problémy
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky (6. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	Průřezová témata
4. ročník			
• Zaokrouhluje přirozená čísla	PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO 10 000 • Čtení a zápis čísel • Zobrazování na číselné ose • Porovnávání • Rozklad čísel na jednotlivé řády • Zaokrouhlování čísel na 100, 1000, 10000 • Římské číslice	Číslo a početní operace	
• Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace	POČETNÍ OPERACE V OBORU DO 10 000 • Vlastnosti početních úkonů • Odhad a kontrola výsledků • Sčítání a odčítání písemně i zpaměti • Pamětné násobení a dělení 10, 100, 1000 • Písemné násobení a dělení jednociferným číslem • Slovní úlohy • Slovní úlohy typu o „x“ více, o „x“ méně, „x“ krát více, „x“ krát méně	Číslo a početní operace	
• Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • Porovná a sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	ZLOMKY • Celek, část, zlomek – názorné zobrazování zlomků • Čitatel, jmenovatel, zlomková čára • Vyjádření celku z dané poloviny, čtvrtiny apod. • Porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem	Číslo a početní operace	

	• Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech • Slovní úlohy		
• Vyhledává, sbírá a třídí data • Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	PŘEVODY JEDNOTEK ČASU, DÉLKY, HMOTNOSTI, OBJEMU • Jednoduché tabulky	Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary	ZÁSADY RÝSOVÁNÍ PŘÍMKA, POLOPŘÍMKA, ÚSEČKA • Rýsování a označení • Poloha přímek v rovině - různoběžky, průsečík, rovnoběžky • Rovnoběžníky KRUŽNICE A KRUH • Střed, poloměr a průměr	Geometrie v rovině a v prostoru	
	TROJÚHELNÍK • Druhy trojúhelníků • Trojúhelníková nerovnost • Konstrukce • Obvod		
• Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	ČTVEREC A OBDÉLNÍK • Obsah pomocí čtvercové sítě • Jednotky obsahu - mm2, cm2, m2 • Porovnávání obsahů	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	GRAFICKÉ SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ÚSEČEK DÉLKA LOMENÉ ČÁRY OBVOD MNOHOÚHELNÍKU JEDNOTKY DÉLKY (mm, cm, m, km) A JEJICH PŘEVODY	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osovou souměrnost útvaru překládáním papíru	ÚTVARY SOUMĚRNÉ PODLE OSY • Rozpoznávání a využívání osové souměrnosti i v praktických činnostech a situacích • Dokreslování útvarů do čtvercové sítě	Geometrie v rovině a v prostoru	

5. ročník			
• Zaokrouhluje přirozená čísla	PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO 1 000 000 • Čtení a zápis čísel • Zobrazování na číselné ose • Porovnávání • Rozklad čísel na jednotlivé řády • Zaokrouhlování čísel na 100, 1 000, 10 000, 100 000, 1 000 000	Číslo a početní operace	
• Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru do 1 000 000	POČETNÍ OPERACE V OBORU DO 1 000 000 • Vlastnosti početních úkonů • Odhad a kontrola výsledků • Sčítání a odčítání písemně i zpaměti • Pamětné násobení a dělení 10, 100, 1000, 10000, 100000 • Písemné násobení a dělení dvouciferným číslem • Rovnice • Nerovnice • Slovní úlohy s penězi • Slovní úlohy typu o „x“ více, o „x“ méně, „x“ krát více, „x“ krát méně • Přímá úměrnost, slovní úlohy	Číslo a početní operace	
• Čte a sestavuje jednoduché tabulky	TABULKY • Doplňování tabulek	Závislosti, vztahy a práce s daty	
• Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	OBVOD A OBSAH OBRAZCŮ • obvod a obsah čtverce a obdélníku • obvod trojúhelníku výpočtem • jednotky délky a obsahu	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Sestrojí rovnoběžky a kolmice	VZÁJEMNÁ POLOHA PŘÍMEK V ROVINĚ • Rovnoběžky a různoběžky • Průsečík	Geometrie v rovině a v prostoru	

	• Kolmice – rýsování podle trojúhelníku s ryskou • Pravý úhel		
• Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	OBRAZCE TVOŘENÉ ČTVERCI, OBDÉLNÍKY A TROJÚHELNÍKY POROVNÁVÁNÍ JEJICH OBSAHŮ	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	ČTVEREC A OBDÉLNÍK • Úhlopříčky TROJÚHELNÍK PRAVOÚHLÝ, ROVNOSTRANNÝ A ROVNORAMENNÝ	Geometrie v rovině a v prostoru	
6. ročník			
• Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do miliardy • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO MILIARDY • Čtení a zápis čísel • Počítání po milionech, rozvinutý zápis • Rozklad čísel na jednotlivé řády • Porovnávání čísel a znázornění na číselné ose • Písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel • Písemné odčítání dvou přirozených čísel • Písemné násobení až čtyřciferným činitelem • Písemné dělení jednociferným nebo dvojciferným dělitelem • Slovní úlohy • Používání kalkulátoru	Číslo a početní operace	
• Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do miliardy	ZAOKROUHLOVÁNÍ • Zaokrouhlování přirozených čísel na miliony • Odhad a kontrola výsledku • Kontrola výpočtu pomocí kalkulátoru	Číslo a početní operace	
• Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	ZLOMKY • Dělí celek na části • Čte, zapisuje a porovnává zlomky • Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků	Číslo a početní operace	

• Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	DESETINNÉ ZLOMKY A DESETINNÁ ČÍSLA • Vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • Převádění desetinných zlomků na desetinná čísla a naopak • Čtení a zápis desetinných čísel • Znázornění desetinných čísel v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu • Porovnávání a řazení desetinných čísel řádu desetin a setin • Využití desetinných čísel při měření délek a v cenách zboží • Rozklad desetinných čísel na jednotky, desetiny a setiny • Zapisuje data z reálného života desetinnými čísly (cena zboží, teploměr) • písemné sčítání a odčítání desetinných čísel • Násobení a dělení desetinných čísel deseti a stem • Násobení a dělení desetinných čísel • Zápis desetinných čísel se třemi desetinnými místy • Slovní úlohy s desetinnými čísly	Číslo a početní operace	
• Porozumí významu znaku „- „ pro zápis záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	CELÁ ZÁPORNÁ ČÍSLA • Zápis a vyznačení na číselné ose	Číslo a početní operace	
• Vyhledává, sbírá a třídí data	PRÁCE S DATY • Výběr dat z textu podle zadaných kritérií • Jízdní řády	Závislost, vztahy a práce s daty	
• Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	TABULKY A DIAGRAMY • Aritmetický průměr • Závisle a nezávisle proměnná	Závislost, vztahy a práce s daty	

	• Sestavování tabulek s proměnnou		
• Sestrojí rovnoběžky a kolmice	VZÁJEMNÁ POLOHA DVOU PŘÍMEK V ROVINĚ • rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	ROVINNÉ OBRAZCE • základní vlastnosti • čtyřúhelník • čtverec a obdélník; úhlopříčky • pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník • trojúhelníková nerovnost • konstrukce	Geometrie v rovině a v prostoru	
	TĚLESA - KRYCHLE, KVÁDR, KUŽEL, VÁLEC, JEHLAN, KOULE • Vlastnosti těles • Stavby z těles podle zadání	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Určí obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran	MNOHOÚHELNÍKY • Pravidelné obrazce • Obvod	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	OSOVĚ SOUMĚRNÉ ÚTVARY • Obrazce ve čtvercové síti, dokreslování • Osa souměrnosti pomocí přeložení papíru	Geometrie v rovině a v prostoru	
• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	APLIKAČNÍ ÚLOHY • Úlohy z praktického života • Číselné a obrázkové řady (např. sudoku) • Magické čtverce • Rozvíjení prostorové představivosti	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	

Matematika 2.stupeň

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučování klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky. Získané vědomosti žáci uplatňují při řešení úloh z praktického života.

Matematika je vyučována v 7. - 10. ročníku čtyři hodiny týdně. Při výuce se využívají běžné i speciální didaktické pomůcky. Výuka probíhá frontálně nebo ve skupinách. V geometrii jsou metody práce přizpůsobeny možnostem dětí, důraz je kladen na rozvoj geometrických představ a jejich propojení s reálným světem. Učitel vypracovává tématický plán na školní rok. Průřezová témata se nerealizují.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Pojmy a představy vytváříme na základě hmatového názoru. Vyrábíme vlastní reliéfní obrázky, modely, texty v bodovém písmu a zvětšeném černotiskovém písmu, pomůcky pro názorné přiblížení učební látky.

Kompetence k řešení problémů

- Žákům předkládáme problémové úkoly z praktického života, výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů. Učíme žáky vyrovnat se s případným nezdarem a motivujeme je k vytrvání v řešení problému. Podporujeme samostatnost.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor, poslouchat názor jiných, kultivovaně vyjádřit nesouhlas.

Kompetence sociální a personální

- V hodinách zařazujeme skupinovou výuku, podporujeme vzájemnou pomoc při učení i ostatních činnostech.

Kompetence občanské

- Zdůrazňujeme význam vzdělání a zodpovědnost žáků za jejich další život.

Kompetence pracovní

- Žáky vedeme k pořádku a účelnému uspořádání pomůcek při práci.

Kompetence digitální

Navazujeme na digitální kompetence 1. stupně a dále je rozvíjíme.

- Učíme žáky zpracovávat data, matematizovat reálné situace a zapisovat vzorce, což využijí například při práci s tabulkovým procesorem Excel.
- Učíme žáky zapisovat matematické výrazy (zlomky, mocniny, odmocniny, řeckou abecedu atd.) v elektronických dokumentech.
- Učíme žáky, kteří pracují v bodovém písmu, zapisovat a číst matematické výrazy pomocí braillského řádku, tak aby používali pro matematický zápis značky podle příručky pro přepis černotisku do bodového písma.
- Vedeme žáky k využívání různých typů e-mailových klientů pro stahování zadání a odesílání úkolů v elektronické podobě.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP

U žáků s těžším zrakovým postižením je třeba některé očekávané výstupy přizpůsobit jejich možnostem, případně nahradit jinými. Jedná se hlavně o výstupy týkající se geometrických konstrukčních úloh a prostorové představivosti.

Číslo a proměnná

Žák:
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu (7. - 9. ročník);
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor (7., 8. ročník)
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel (7. ročník)
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem), (7., 8. ročník)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů (8. ročník)
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) (8., 10. ročník)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním (9. a 10. ročník)
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav (9. a 10. ročník)
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (7. - 10. ročník)

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data (9. ročník)
- porovnává soubory dat (9. ročník)
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti (8. ročník)
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (10. ročník)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (10. ročník)

Geometrie v rovině a prostoru

Žák:
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku (7. - 9. ročník)
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (7., 8. ročník)
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem (7. ročník)

- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (7. - 9. ročník)
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh (9.-10. ročník)
- načrtne a sestrojí rovinné útvary (7. - 10. ročník)
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (8., 10. ročník)
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar (7., 8. ročník)
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti (7. - 10. ročník)
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (7. - 10. ročník)
- načrtne a sestrojí síť základních těles (7. - 10. ročník)
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (10. ročník)
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (7. - 10. ročník)

Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Žák:
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (7. - 10. ročník)
- řeší úlohy jednoduché na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (7. - 10. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- přirozené číslo - desetinné číslo - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - přirozené číslo - desetinné číslo - kritéria dělitelnosti - dělitelnost v oboru přirozených čísel, prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel - nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - slovní úlohy	Číslo a proměnná	

- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených a racionálních čísel charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- přirozené a desetinné číslo - zlomek, smíšené číslo, část celku - slovní úlohy - přímka, polopřímka, úsečka, úhel, čtverec, obdélník, trojúhelník	Geometrie v rovině a prostoru	
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary	- vzájemná poloha přímek, vzdálenost bodu od přímky, druhy a typy úhlů - úhly - osa úsečky - osa úhlu - čtverec, obdélník - trojúhelník (trojúhelníková nerovnost)		
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť základních těles - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy - s využitím osvojeného matematického aparátu užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- osová souměrnost - středová souměrnost - čtverec, obdélník - kvádr, krychle - kvádr, krychle - kvádr, krychle - slovní úlohy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické úlohy		

- řeší jednoduché úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- netradiční geometrické úlohy	Nestand. aplikační úlohy a problémy	
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
8. ročník			
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- zlomky, smíšená čísla, složený zlomek - celá čísla, číselná osa - čísla navzájem opačná, převrácené číslo - poměr - procenta, promile; základ, procentová část, počet procent - poměr - měřítko plánu a mapy - trojčlenka - procenta	Číslo a proměnná	
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- slovní úlohy		
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	- přímá a nepřímá úměrnost	Závislosti, vztahy a práce s daty	
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- čtyřúhelník, rovnoběžník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník, pravidelné mnohoúhelníky - trojúhelník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník	Geometrie v rovině a prostoru	

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- trojúhelníková nerovnost - trojúhelník - shodnost geometrických útvarů (věty o shodnosti trojúhelníků)		
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť základních těles - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- středová souměrnost - kolmý hranol - kolmý hranol - kolmý hranol - slovní úlohy		
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší jednoduché úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické úlohy - netradiční geometrické úlohy	Nestand. aplikační úlohy a problémy	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	9. ročník		
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- mocniny; druhá mocnina a odmocnina racionálních čísel - rozvinutý zápis čísel - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná, výrazy s proměnnými - mnohočleny - sčítání a násobení mnohočlenů	Číslo a proměnná	

- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat	- slovní úlohy - lineární rovnice - slovní úlohy řešitelné rovnicemi - základy statistiky, četnost znaku, aritmetický průměr	Závislosti, vztahy a práce s daty	
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť základních těles - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- množina všech bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice - trojúhelník - čtyřúhelník - kružnice, kruh - rotační válec - rotační válec - rotační válec	Geometrie v rovině a prostoru	
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- Pythagorova věta - slovní úlohy		
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší jednoduché úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické úlohy - netradiční geometrické úlohy	Nestand. aplikační úlohy a problémy	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
10. ročník			
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- slovní úlohy - rozklad mnohočlenu na součin	Číslo a proměnná	
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- slovní úlohy řešitelné rovnicí nebo soustavou rovnic - jednoduché úrokování		
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem	- funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - schémata, diagramy, grafy, tabulky, nákresy	Závislosti, vztahy a práce s daty	
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti - funkce		
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť základních těles - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	konstrukční úlohy - trojúhelník - čtyřúhelník - jehlan, kužel, koule - jehlan, kužel - jehlan, kužel a koule - kvádr, krychle - podobnost geometrických útvarů (věty o podobnosti trojúhelníků)	Geometrie v rovině prostoru	

- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- slovní úlohy		
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické úlohy	Nestand. aplikační úlohy a problémy	
- řeší jednoduché úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- netradiční geometrické úlohy		

5.5. Vyučovací předmět: Informatika

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu
Předmět informatika umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem pro další vzdělávání a uplatnění.

Předmět je vyučován od 4. ročníku do 10. ročníku a to:

Ročník	**Hodin týdně**
4.	1
5.	1
6.	1
7.	2
8.	2
9.	2
10.	2

I při dvou hodinách týdně je nereálné, aby se nevidomý a těžce zrakově postižený žák naučil stejné činnosti tak rychle, jako vidící. Potřebuje vše pochopit – nevyužije intuitivnost a návodnost vizuálního ovládání.
Je nereálné používání internetu nevidomými žáky v nižších ročnících. Pokud má být výuka systematická a nemá jít jen po povrchu, je cesta k práci s internetem zdlouhavá.

Samotná práce s internetem je pro nevidomého velmi náročná a vyžaduje mnoho zkušeností, aby byla efektivní. Nikdy ovšem nedosáhne rychlosti práce vidícího uživatele. Pro nevidomého a těžce zrakově postiženého je každá stránka v podstatě nová aplikace, se kterou se musí naučit pracovat. Využívá sice funkce speciálního software, ale pokaždé v novém prostředí.
Výuka probíhá v počítačové učebně současně v celém ročníku s individuálním přístupem k jednotlivým žákům podle jejich možností, potřeb a vybavení vlastní pomůckou. Učební osnovy nerozlišují učební látku podle typu a stupně zrakového postižení. Pouze se liší metody práce a rozsah učiva.
Obsahem předmětu Informatika je:
- zvládnutí psaní na klávesnici všemi deseti
- zvládnutí bezpečné orientace na klávesnici hmatem
- zvládnutí počítače jako kompenzační pomůcky určené k čtení a psaní černotiskových textů. Využití při práci všech smyslů ke kompenzaci zrakové nedostatečnosti:
- zvětšení obrazu (pro slabozraké)
- zvětšení obrazu s hlasovou podporou (pro žáky se zbytky zraku)
- zpřístupnění alternativním způsobem – pomocí dalších dvou smyslů tj. sluchu a hmatu
- získání elementárních dovedností v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientování se ve světě informací, tvořivá práce s informacemi a využívání jich při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Integrace průřezových témat
5. ročník – Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
7. ročník – Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
10. ročník - Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- stavba mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení

Pro potřeby našich žáků nejsou zařazeny některé očekávané výstupy z RVPZV, některé výstupy jsou upraveny nebo nahrazeny.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení
- pojmy a představy u těžce zrakově postižených vytváříme na základě hmatového názoru
- ve výuce využíváme mezipředmětové vazby
- v mimovyučovací době umožňujeme žákům přístup k počítačům a na internet
Kompetence k řešení problémů
- při práci na PC vedeme žáky k logickému myšlení
Kompetence komunikativní
- učíme žáky formulovat své myšlenky a názory psaním dopisů, e-mailů, a u starších žáků zapojováním se do specializovaných konferencí na internetu (konference.braillnet.cz)

Kompetence občanské
- při využívání SW vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví
- při digitální komunikaci (sociální sítě, e-mail, fóra,…) vedeme žáky k bezpečnému a etickému chování
Kompetence pracovní
- vedeme žáky k udržování pořádku v počítačové pracovně a systematickému ukládání dat
Kompetence digitální
I. stupeň
- vedeme žáky k uvedení příkladů dat, které je obklopují a k objevování informatických aspektů světa kolem nich
- seznamujeme žáky s dostupnými digitálními zařízeními a vedeme je k pochopení, jak digitální technologie fungují, vedeme je k rozeznání vztahů mezi nimi
- vedeme žáky k popsání jednoduchého problému a způsobu jeho řešení
- vedeme žáky k samostatnému zvládnutí uživatelských dovedností, spuštění aplikace
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních i jiných pravidel při práci s digitálními technologiemi
II. stupeň
- vedeme žáky k samostatnému rozhodování při výběru digitálního nástroje pro vykonání určité činnosti
- vedeme žáky k využívání digitálních prostředků pro komunikaci, vyhledávání informací, tvorbu materiálů…
- vedeme žáky k rozumnému využívání cloudových služeb pro vytváření, publikování a sdílení dat

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy

<u>1. stupeň</u>
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM
žák
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- orientuje se na klávesnici bez použití zraku
- zvládá psaní desetiprstovou metodou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE
žák
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty – přesunuto na 2. stupeň
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích – pouze se seznámí, dokončí na 2. stupni
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení – částečně, dokončí na 2. stupni

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ
žák
- pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru – nevidomí nepracují s obrázkem

2. stupeň
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM
žák
- zvládá bezpečně orientaci na klávesnici hmatem a psaní desetiprstovou metodou bez použití zraku
- orientuje se v operačním systému a umí vytvářet a spravovat data
- umí pracovat s aplikačními i dialogovými okny
- ví odkud a jak vyvolávat funkce aplikací
- ovládá práci se speciálním softwarem pro zrakově postižené
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE
žák
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních nástrojů

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ
žák
- ovládá práci s textovými, grafickými a tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací – podle stupně zrak. postižení
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem – podle stupně zrak. postižení
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě – podle stupně zrak. postižení

Vzdělávací obsah

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ročník			
Žák(yně) - ukazuje na počítači a pojmenuje základní části HW	Struktura, funkce a popis počítače Zásady bezpečnosti práce	Základy práce s počítačem	

- pojmenuje a ukáže na klávesnici bloky kláves - respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady - zapne počítač - zvládá psaní písmen základní a horní řady bez použití zraku - zná funkce klávesy Enter a umí ji použít	Alfanumerická klávesnice Vnitřní řád pracovny Spouštění počítače Psaní písmen základní a horní řady Klávesa Enter		
5. ročník			
Žák(yně) - zvládá popis PC a přídavných zařízení, umí je ukázat - orientuje se v počítačové učebně - respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady - zvládá psaní slov pomocí písmen základní, horní a dolní písmenné řady bez použití zraku - ukáže na klávesnici klávesy CTRL, ALT, SHIFT, CAPS LOCK a zná jejich funkci - zapne a vypne počítač	Struktura, funkce a popis přídavných zařízení Vybavení pracovny Hygiena a bezpečnost práce Software a hardware Slova ze známých písmen Dolní písmenná řada, velká písm. Klávesy CTRL, ALT, SHIFT, CAPS LOCK Ukončení práce	Základy práce s počítačem	Tvorba mediálního sdělení
6. ročník			
Žák(yně) - vysvětlí pojmy SW a HW - orientuje se v SW pro zrakově postižené - respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady - připojí/vloží a odpojí/vyjme přenosný datový nosič z PC - uloží soubor - použije navigační klávesy - použije klávesy DELETE a BACKSPACE pro opravu chyby - zvládá psaní jednoduchých vět desetiprstovou metodou - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Základní pojmy informační činnosti Seznámení se spec. programy pro ZP Práce s přenosným datovým nosičem Ukládání souboru Psaní písmen na číselné řadě Kurzorové klávesy, DELETE, BACKSPACE Psaní vět Výcvik přesnosti psaní	Základy práce s počítačem	

7. ročník			
Žák(yně) - přihlásí se do počítačové sítě - respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady - zvládá psaní čísel z alfanumerické klávesnice, psaní velkých písmen s háčky a čárkami - zvládá bezpečné orientaci na klávesnici hmatem a psaní desetiprstovou metodou bez použití zraku - zvládá psaní souvislého textu - zná základy komunikace pomocí e-mailu	Přihlášení se do sítě Spouštění programů Psaní čísel, velkých písmen s háčky a čárkami, další znaky Výcvik přesnosti a rychlosti psaní Základní způsoby komunikace Elektronická pošta		Tvorba mediálního sdělení
8. ročník			
Žák(yně) - zapne a vypne numerický blok, umí zadávat čísla z numerického bloku a použít klávesy navigačního bloku - orientuje se na úvodní obrazovce Windows - pohybuje se po ploše a hlavním panelu - zná základní klávesové zkratky Windows - spustí aplikaci z nabídky Start, pomocí klávesové zkratky a pomocí zástupce umístěného na ploše - uzavře aplikaci - samostatně napíše kratší text a opraví ho - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Numerický blok Funkční klávesy Operační systémy a jejich funkce Aplikace Základní funkce textového editoru Úvod do práce s textem Vývojové trendy informačních technologií		Tvorba mediálního sdělení
9. ročník			
Žák(yně) - pracuje s aplikačním a kontextovým menu - zná probrané klávesové zkratky Windows - zná probrané klávesové zkratky speciálního SW - orientuje se ve formátech souborů - ovládá práci s textovým editorem	Společenský tok informací a ochrana práv k duševnímu vlastnictví Seznámení s formáty souborů Práce se spec. SW pro ZP Práce v textovém editoru Práce s diktafonem	Zpracování a využití informací	

- napíše text z diktafonu - vytvoří, odstraní, kopíruje, přesune, přejmenuje soubor, složku - naskenuje text, uloží ho a dále zpracuje - pracuje s úložnými médii - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem	Práce se soubory a složkami Práce s úložnými médii Skenování Procvičování přesnosti a rychlosti psaní		
10. ročník			
Žák(yně) - ovládá práci se speciálním softwarem pro zrakově postižené - zná klávesové zkratky internetového prohlížeče - zvládá práci s bloky textu - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - ovládá práci s textovými editory a základní funkce tabulkového editoru - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové či multimediální formě - publikuje a sdílí data na internetu - využívá digitální knihovny pro ZP pro přístup k digitálním / zvukovým knihám a časopisům	Multimediální využití počítače Práce se spec. SW a HW pro ZP Metody a nástroje pro vyhledávání informací Elektronická konference Internet – ovládání prohlížeče za použití spec. SW pro ZP Internet – praktické využití Textový editor - MS Word Tabulkový editor - MS Excel Čtení / poslech stažených knih a časopisů Praktické využití nabytých vědomostí	Vyhledávání informací a komunikace Zpracování využitých informací	Stavba mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sděleni

5.6. Vyučovací předmět: Prvouka

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Pro potřeby žáků se zrakovým postižením jsou některé očekávané výstupy upraveny a nahrazeny.
Předmět je vyučován v prvních třech ročnících. Na prvouku ve čtvrtém ročníku navazuje vlastivěda a přírodověda. Prvouka se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a zdraví. Při výuce je kladen důraz na využití poznatků v praktickém životě a manipulaci s běžnými předměty, které nás obklopují. Učitel vede vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žák se učí pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznává sebe i nejbližšího okolí. Seznamuje se s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vnímat lidi a vztahů mezi nimi.
Prvouka se vyučuje v odborné učebně i v běžné třídě. Část výuky, zejména při pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností je výuka obohacena audiozáznamy, filmy, vzdělávacími aplikacemi na iPadu, besedami, vycházkami i exkurzemi. Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů.
V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacího obsahu průřezového téma Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení
U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (živých i neživých přírodnin, modelů a obrázků, audio, video)
Podporujeme tvůrčí aktivitu žáků formou návštěv mimoškolních zařízení (botanické a zoologické zahrady, přírodovědných stanic a jiných kulturních akcí apod.)

Kompetence k řešení problémů
Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, odmítnout pomoc, nabídnout pomoc apod.).

Kompetence komunikativní
Vybavujeme žáky komunikačními dovednostmi (požádat o pomoc či ji odmítnout, vyřizování vzkazů, samostatné výpůjčky v knihovně, nakupování).

Kompetence sociální a personální
Vysvětlujeme žákům pravidla chování uvedená ve školním řádu, jejich význam a účel. Provázíme žáky při tvorbě společných třídních pravidel.

Kompetence občanské
Vedeme žáky k hodnocení a ochraně konkrétních činností člověka v přírodě a rozlišení aktivit, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.
Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.

Kompetence pracovní
Vedeme žáky k uplatňování základních dovedností a návyků souvisejících s podporou zdraví a bezpečí a s tím související preventivní ochranou.

Kompetence digitální
Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.
Vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací (např. třídění, práce s kartami, obrázkové slovníky, encyklopedie).
Učíme žáky obsluhovat různá digitální zařízení (např. Tv lupu, interaktivní tabuli, Ipad, elektronickou tužku, diktafon, cd přehrávač).
Seznamujeme žáky s různými výukovými portály a aplikacemi (např. MiUč+, skolakov.eu).
Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií (např. mluvící hodinky, mluvící váha, digitální teploměr).
Vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.
Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání.
Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.
Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP ZV za dané období

Místo kde žijeme
žák:
-vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.
Vzhledem k různému stupni zrakového postižení žáků byl změněn očekávaný výstup.
-orientuje se v budově školy a určí význam a určí účel jednotlivých místností (1. ročník)

-rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí (1. ročník)
-začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) vzhledem ke svým zrakovým možnostem (3. ročník)
-rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti vzhledem ke svým zrakovým možnostem (3. ročník)

Lidé kolem nás
žák:
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (1. a 2. ročník)
-odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (2. ročník)

Rozmanitost přírody
žák:
-pozoruje, popíše, porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích vzhledem ke svým zrakovým možnostem (1. – 2. ročník)
-roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě vzhledem ke svým zrakovým možnostem (2. – 3. ročník)
-provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů vzhledem ke svým zrakovým možnostem (3. ročník)

Člověk a jeho zdraví
žák:
-uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (1. – 3. ročník)
-rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (1. – 3. ročník)
-chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek (1. – 3. ročník)
-uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu vzhledem ke svým zrakovým možnostem (3. ročník)
-reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (1. – 3. ročník)

Lidé a čas
žák:
-využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (1. - 3 ročník)
-pojmenuje některé rodáky, kulturní či údaje při řešení různých situací v denním životě, historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije (2. - 3. ročník)
Vzhledem k různému stupni zrakového postižení žáků byl změněn očekávaný výstup.
-seznamuje se některými rodáky, kulturními či historickými památkami, významnými událostmi regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije podle zrakových možností (2. - 3. ročník)
-uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost (1. – 3. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. ročník			
zná svou adresu, uvede rozdíl mezi vesnicí a městem, uvede, kde lidé nakupují orientuje se v budově školy a určí význam a určí účel jednotlivých místností	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, význačné budovy, hřiště a sportoviště v okolí, orientace v obci, obchody škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace, název školy, jméno třídní učitelky a spolužáků, orientace v budově školy a určení účel jednotlivých místností, školní pomůcky, uspořádaní prac. místa, čas k práci a odpočinku	Místo kde žijeme	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí– téma Škola, spolužáci a učitelé Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma Škola, spolužáci a učitelé
rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí uplatňuje základní pravidla silničního provozu	chování lidí, nežádoucí formy chování nácvik správného chování chodce na chodníku a krajnici, při přecházení vozovky na přechodu pro chodce světelná a zvuková signalizace na přechodech		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům na modelové situaci pojmenuje předpokládané pocity účastníků, dokáže zhodnotit konfliktní situace a navrhne způsob	chování lidí, nežádoucí formy chování rodina soužití lidí domov tolerance k odlišnostem spolužáků zvládání vlastní emocionality, respektování a zhodnocení pravidel třídy	Lidé kolem nás	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí– téma Chování lidí Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení

řešení, pozorně naslouchá druhým, respektuje třídní pravidla			problémů – téma Nežádoucí formy chování
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase – rok, měsíc, týden, den odhad trvání běžných denních činností a přiřazení k časovým údajům (ráno – noc) celá hodina na ciferníku současnost, minulost a budoucnost v našem životě (dříve – později než)	Lidé a čas	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	současnost a minulost práce našich předků vánoční a velikonoční zvyky a tradice		
pozoruje, popíše, porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích vzhledem ke svým zrakovým možnostem rozlišuje některé jehličnaté a listnaté stromy pojmenuje jarní rostliny pozná některá zvířata dle jejich určujících znaků	roční období a jejich charakteristika stromy listnaté a jehličnaté jarní rostliny domácí a volně žijící zvířata a jejich mláďata, domácí mazlíčci	Rozmanitost přírody	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti dokáže rozlišit odpady vhodné ke třídění	třídění běžných materiálů (plast, sklo, papír, kov, dřevo) základy třídění a recyklace odpadů		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozlišuje dopravní prostředky	hygienické a preventivní návyky, péče o chrup části lidského těla naše smysly základy správné životosprávy (výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim) bezpečná místa pro hru a trávení volného času, zásady bezpečného chování dopravní prostředky	Člověk a jeho zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena– téma Osobní bezpečí

2. ročník			
popíše svůj domov, zná pojem Česká republika porovná a najde rozdíly v bydlení a dostupnosti služeb mezi různými typy sídel (město, vesnice, typ domu) popíše pozici v obci: P – L, před – za	prostředí domova, Česká republika typy bydlení rozdíl mezi městem a vesnicí orientace v obci	Místo, kde žijeme	
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům na modelové situaci pojmenuje předpokládané pocity účastníků, dokáže zhodnotit konfliktní situace a navrhne způsob řešení, pozorně naslouchá druhým, respektuje třídní pravidla odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností pokusí se představit povolání v modelových situací	rodina (rodiče, sourozenci, prarodiče) chování lidí soužití lidí tolerance k odlišnostem spolužáků zvládání vlastní emocionality, respektování a zhodnocení pravidel třídy povolání a pracovní činnosti	Lidé kolem nás	Multikulturní výchova - Lidské vztahy – téma: Chování lidí
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě zná měsíce v roce a přiřadí je k ročním obdobím rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase – rok, měsíc, týden, den odhad trvání běžných denních činností a přiřazení k časovým údajům půl a celá hodina na ciferníku současnost, minulost a budoucnost v našem životě	Lidé a čas	

uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost seznámí se s některými rodáky nebo významnými osobnostmi, kulturními a historickými památkami, seznámí se s pověstí nebo bájí	současnost a minulost práce našich předků a jejich hodnota vánoční a velikonoční zvyky a tradice významné osobnosti		
pozoruje, popíše, porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích vzhledem ke svým zrakovým možnostem roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě vzhledem ke svým zrakovým možnostem rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka dle určujících znaků pozná zvířata a jejich mláďata, ptáky zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně chová se ohleduplně k přírodě a učí se ji chránit dokáže rozlišit odpady vhodné ke třídění	roční období a měsíce v roce jehličnaté a listnaté stromy ovoce a zelenina byliny a dřeviny les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka domácí, hospodářská a volně žijící zvířata ochrana a ohleduplné chování k přírodě třídění a recyklace odpadu	Rozmanitost přírody	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí – téma Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví zná zásady chování při úrazu a nacvičuje je v modelových situacích	hygienické a preventivní návyky, péče o chrup části lidského těla naše smysly základy správné životosprávy (výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim) bezpečná místa pro hru a trávení volného času, zásady bezpečného chování nemoc a úraz, svědek úrazu	Člověk a zdraví	

3. ročník			
začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) vzhledem ke svým zrakovým možnostem poznává základní údaje o naší vlasti zná světové strany a popíše směrovou růžici rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti vzhledem ke svým zrakovým možnostem pozná některé druhy peněz	orientace v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině, riziková místa a situace po cestě do školy, účel veřejných a společenských budov (muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod.) pozná významné památky a památky v okolí bydlišti orientace v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí, komunikace s prodavačem Česka republika, členství v Evropské unii, sousední státy, státní symboly světové strany přírodní a umělé prvky v krajině rozlišování některých druhů peněz	Místo kde žijeme	
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům na modelové situaci pojmenuje předpokládané pocity účastníků, dokáže zhodnotit konfliktní situace a navrhne způsob řešení, pozorně naslouchá druhým, respektuje třídní pravidla	rodina chování a soužití lidí tolerance k odlišnostem spolužáků zvládání vlastní emocionality, respektování a zhodnocení pravidel třídy	Lidé kolem nás	
využívá časové rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti odvodí význam a potřebu různých povolání a činností	práce lidí v minulosti a současnosti lidské vynálezy (rozdělávání ohně, telefon, žárovka, rádio a televize, železnice, počítač, internet)	Lidé a čas	

uvědomuje si význam vynálezů pro společnost seznamuje se některými rodáky, kulturními či historickými památkami, významnými událostmi regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	kultura, současnost a minulost v našem životě báje, mýty, pověsti		
poznává stavbu těla rostlin roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě vzhledem ke svým zrakovým možnostem seznamuje se se stavbou a způsobem života živočichů	znaky života rostlin stavba těla rostlin význam rostlin pro člověka kvetoucí a nekvetoucí rostliny byliny a dřeviny houby rozmanitost živočichů: vnitřní a vnější stavba, znaky života (příjem potravy a vody, dýchání, vylučování odpadních látek, pohyb, rozmnožování a vývoj)	Rozmanitost přírody	Enviromentální výchova – Základní podmínky života – téma Živá a neživá příroda
jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů vzhledem ke svým zrakovým možnostem	vlastnosti látek (skupenství pevné, kapalné a plynné, rozpustnost, hořlavost, barva a chuť) vážení a měření hmotnost, objem, teplota		
poznává neživou přírodu seznamuje se se sluneční soustavou	voda, vzduch, nerosty a horniny, půda sluneční soustava		
chová se ohleduplně k přírodě a učí se ji chránit dokáže rozlišit odpady vhodné ke třídění	ochrana a ohleduplné chování k přírodě třídění a recyklace odpadu		
zná základní pravidla pro chodce správně přechází vozovku podle svých zrakových možností	dopravní výchova: základní pravidla správného přecházení vozovky a bezpečné jízdy na kole, některé dopravní značky	Člověk a jeho zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – téma Bezpečné na silnici

zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) podle svých zrakových možností předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času zná základní zásady první pomoci, v modelových situacích nacvičuje komunikaci s operátory tísňových linek (čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku) chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná	osobní bezpečí: zásady první pomoci, komunikace s neznámými lidmi, vyhledávání bezpečných míst pro hru a trávení a volného času		
poznává stavbu lidského těla a základní funkce orgánových soustav uplatňuje zásady zdravé výživy	lidské tělo: stavba těla (kostra, svaly, kůže), základní funkce orgánových soustav (srdce a cévy, plíce, ledviny, žaludek a střeva, mozek a mícha) bílkoviny a tuky, cukry, vláknina, vitamíny a minerály		

5.7. Vyučovací předmět: Přírodověda

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a jeho svět
Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Pro potřeby žáků se zrakovým postižením jsou některé očekávané výstupy upraveny.
Předmět je vyučován od čtvrtého do šestého ročníku. Program předmětu staví na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce i dalších předmětech. Současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty přírodopis, fyzika a chemie. Základní znalosti a dovednosti přírodovědy slouží i pro další předměty – například pro Svět práce. Každé téma je propojeno se znalostmi a dovednostmi z oblasti Výchovy ke zdraví.

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:
- Rozmanitost přírody, jako poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody.
- Člověk a jeho zdraví, jako základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Součástí předmětu je část zabývající se nejobecnějšími pojmy, jejich porozuměním a dovedností správně je používat – aplikovat je. Další část předmětu je založena na činnostním – tvořivém učení, praktických pokusech a na pozorování.
K nejčastějším metodám a formám patří kooperativní a projektová výuka, vycházky, exkurze spojené s pozorováním. Důraz klademe na schopnost popisovat pozorované a vyhledávat informace z různých dostupných zdrojů vzhledem ke zrakovým možnostem žáka. Na výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce, například návštěvy výzkumných zařízení, exkurze botanických a zoologických zahrad, různých ekosystémů a podobně.Část výuky, zejména při pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností se několikrát v roce je výuka doplňována audiozáznamy a videozáznamy, filmy, besedami, vycházkami i exkurzemi.
V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Multikulturní výchova a Enviromentální výchova.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení
U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (živých i neživých přírodnin, modelů a obrázků, audio, video)
Podporujeme tvůrčí aktivitu žáků formou ekologických soutěží, návštěv mimoškolních zařízení (botanické a zoologické zahrady, přírodovědných stanic apod.)

Kompetence k řešení problémů
Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, nabídnout pomoc, odmítnout pomoc, odmítání návykových látek apod.).

Kompetence komunikativní
Vedeme žáky k diskusi na aktuální ekologická témata (recyklace, globální oteplování apod.)

Kompetence sociální a personální
Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (projektové učení).

Kompetence občanské
Vedeme žáky k hodnocení konkrétních činností člověka v přírodě a rozlišení aktivit, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.
Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.

Kompetence pracovní
Vedeme žáky k uplatňování základních dovedností a návyků souvisejících s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.

Kompetence digitální
Vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací (např. třídění, práce s kartami, obrázkové slovníky, encyklopedie).
Motivujeme žáky v samostatné obsluze různých digitálních zařízení (např. Tv lupa, interaktivní tabule, Ipad, elektronická tužka, diktafon, cd přehrávač).
Seznamujeme žáky s různými výukovými portály a aplikacemi (např. MiUč+, skolakov.eu, edu.ceskatelevize.cz).
Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií (např. mluvící hodinky, mluvící váha, digitální teploměr).
Vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.
Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání.
Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.
Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP ZV za dané období

Rozmanitost přírody
Žák:
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka (4. - 6. ročník)
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součást vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období (6. ročník)
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí vzhledem ke svým zrakovým možnostem (4., 6. ročník)
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vzhledem ke svým zrakovým možnostem (4.- 6. ročník)
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat (6. ročník)
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit (6.ročník)
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu vzhledem ke svým zrakovým možnostem (4., 6. ročník)
Člověk a jeho zdraví

Žák:
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života (5. ročník)
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození (5. ročník)
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob (5. ročník)
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista (5. a 6. ročník)
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché postupy odmítání návykových látek (5. ročník)
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou (4. - 5. ročník)
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc (5. ročník)
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi děvčaty a chlapci (5. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ročník			
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	**Živá a neživá příroda** Přírodnina a výrobek	Rozmanitost přírody	Enviromentální výchova – Základní podmínky života – téma Živá a neživá příroda
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu vzhledem ke svým zrakovým možnostem	**Látky a jejich vlastnosti**		
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vzhledem ke svým zrakovým možnostem	**Třídění organismů** – **houby** - části těla a jejich funkce, třídění do skupin na jedlé, nejedlé a jedovaté první pomoc při otravě **živočichové** - znaky života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů,		

	význam v přírodě a pro člověka **Rostliny** - znaky života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí vzhledem ke svým zrakovým možnostem	**Ekosystémy** – význam,vzájemné vytahy mezi organismy, základní společenstva		Enviromentální výchova - Ekosystémy - téma Ekosytémy
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	**Dopravní výchova** v modelových situacích, při vycházkách a výletech	Člověk a jeho zdraví	
5. ročník			
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vzhledem ke svým zrakovým možnostem	**Třídění organismů** -bezobratlí a obratlovci -praktické třídění na základě stavby těla, způsobu výživy a výskytu vybraných zástupců	Rozmanitost přírody	
-objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	**Podmínky života na Zemi** -význam slunečního záření, vody, vzduchu a půdy pro rosltiny a živočichy		Enviromentální výchova - Základní podmínky života - téma Podmínky života na Zemi

porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vzhledem ke svým zrakovým možnostem	**Člověk** Životní podmínky člověka na Zemi. Odlišnosti od ostatních živočichů. Lidské rasy, jejich odlišnosti	Člověk a jeho zdraví	Multikulturní výchova – Etnický původ- téma lidské rasy
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Základní funkce orgánových soustav		
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Základy sexuální výchovy		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Vývoj dítěte před a po jeho narození, etapy lidského života		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na právněné nároky jiných osob	Péče o zdraví, zdraví životní styl, správná výživa, pitný režim, prevence nemocí a úrazů		
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetření drobných poranění a zajištění lékařské pomoci		
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Chování v situacích ohrožujících zdraví, návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví		

6. ročník			
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	**Třídění organismů** třídění na základě stavby těla, způsobu výživy a výskytu vybraných zástupců	Rozmanitost přírody	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	**Rozmanitost podmínek na Zemi** základní společenstva ve vybraných lokalitách (přírodní pásy), podnebí a počasí		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	**Země a Vesmír** Sluneční soustava, pohyby Země a jejich vliv na střídání ročních období a dne a noci, působení gravitace a magnetické síla, poznávání a dobývání Vesmíru		
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	**Člověka a technika** vlastnosti a změny látek, měření délky, času, hmotnosti, objemu, teploty, jednoduché stroje - kladka, páka, kolo		
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**Člověk a přírodní zdroje** -vzduch, voda, půda, nerosty a horniny		Enviromentální výchova - Vztah člověka k prostředí – téma Člověk a přírodní zdroje

	-energie, domácí spotřebiče		Enviromentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - téma Energie
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	**Člověk a prostředí** Ochrana přírody a krajiny, rizika v přírodě (mimořádné události)		

5.8. Vyučovací předmět: Vlastivěda

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Pro potřeby žáků se zrakovým postižením jsou některé očekávané výstupy upraveny.
Předmět je vyučován od čtvrtého do šestého ročníku. Program předmětu staví na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce i dalších předmětech. Současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty zeměpis, dějepis, občanská výchova. Základní znalosti a dovednosti přírodovědy slouží i pro další předměty – například pro Svět práce. Každé téma je propojeno se znalostmi a dovednostmi z oblasti Výchovy ke zdraví.
Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů:
Místo, kde žijeme žákům přibližuje chápání organizace života ve společnosti. Vede žáky k praktickému poznávání místních, regionálních skutečností. Postupně rozvíjí vztah k naší zemi.
Lidé kolem nás vede žáky k upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě.
Lidé a čas rozvíjí orientaci v čase, v postupu událostí a utváření historie. Snaží se o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti.
Nejčastěji je výuka realizována prostřednictvím následujících metod a forem - skupinové vyučování, projektová výuka. Podle možností se několikrát v roce je výuka doplňována audiozáznamy a videozáznamy, filmy, besedami, vycházkami i exkurzemi.
V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (živých i neživých přírodnin, modelů a obrázků, audio, video)

Kompetence k řešení problémů

Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, odmítnout pomoc, nabídnout pomoc, odmítání návykových látek apod.).

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k diskusi a hodnocení dějinných i současných společenských událostí.

Kompetence sociální a personální

Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (projektové učení).

Kompetence občanské

Vytváříme pozitivní vztah k historii, kultuře a umění formou pořádání vlastních výstav, návštěvou muzeí, veřejných výstav.
Vytváříme dostatek příležitostí k poznávání kulturních a historických památek; využíváme k tomu i výhodnou polohu školy.
Učíme žáky vhodnému chování na kulturních akcích, seznamujeme je s reáliemi kulturního života ze současnosti i naší historie.
Učíme žáky všímat si krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Kompetence pracovní

Učíme žáky pracovat s informačními a komunikačními technologiemi jako významnou složkou gramotnosti osob se zrakovým postižením při přípravě projektů a referátů.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací (např. třídění, práce s kartami, obrázkové slovníky, encyklopedie).
Motivujeme žáky v samostatné obsluze různých digitálních zařízení (např. Tv lupa, interaktivní tabule, Ipad, elektronická tužka, diktafon, cd přehrávač).
Seznamujeme žáky s různými výukovými portály a aplikacemi (např. MiUč+, skolakov.eu, edu.ceskatelevize.cz).
Motivujeme žáky ke zkoumání prostředí s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání tištěných, reliéfních i digitálních map a navigací (VPN).
Vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.
Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání.

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.
Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP ZV za dané období

Místo kde žijeme
Žák:
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu (4., 6. ročník)
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě (4. – 5. ročník)
rozlišuje mezi náčrty, plány a základní typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vše s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka (4. – 6. ročník)
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického vše s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka (6. ročník)
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

Lidé kolem nás
Žák:
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě), (4. ročník)
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení (4. ročník)
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy (4. ročník)
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy (4. – 5. ročník)
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města), (4. ročník)

Lidé a čas
Žák:
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy (4. – 6. ročník)
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka (5.-6. ročník)

- rozpoznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik (4., 6. ročník)
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik (4. – 6. ročník)
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů (4., 6. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ročník			
- vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	**domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	Místo kde žijeme	
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	**obec** (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy,		
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka	**okolní krajina** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů		
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	orientuje se na mapě České republiky, země ČR a jejich největší města, poloha sousedních států ČR mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky světové strany		

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	**rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	Lidé kolem nás	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí- téma Chování ve škole i mimo školu
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	**soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace		Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy - téma Chování ve škole i mimo školu Výchova demokratického občana- Občanská společnost a škola - téma Chování ve škole i mimo školu
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	**chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, předcházení konfliktům		Multikulturní výchova- Lidské vztahy- téma Lidská práva
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	**vlastnictví**, používání peněz v běžných situacích, odhad a kontrola ceny nákupu		Multikulturní výchova -Princip sociálního smíru a solidarity
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád – kalendář, letopočet, století	Lidé a čas	
- rozpoznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti staré pověsti české		

- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	**současnost a minulost v našem životě** Starší české dějiny -nejstarší osídlení naší vlasti -Velká Morava -Cyril a Metoděj - Přemyslovský stát -pojmy románský a gotický sloh -Lucemburkové, doba Karla IV. -Jan Hus -husitství -Jiří z Poděbrad		
5. ročník			
- vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	obec (město), místní krajina – význačné budovy, dopravní síť	Místo kde žijeme	
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základní typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a p - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí obytu v přírodě	okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany, poloha, povrch, vodstvo ČR, mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		

- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	naše vlast – národ, státní symboly, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly		
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – téma Sousední státy České republiky a další evropské státy
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	přijmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz	Lidé kolem nás	
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád –kalendář, letopočet, století	Lidé a čas	
- rozpoznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	regionální památky báje, mýty, pověsti		
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	současnost a minulost v našem životě Starší české dějiny Habsburkové - doba Rudolfa II., renesance Bitva na Bílé hoře Jan Amos Komenský, baroko -Marie Terezie -reformy Josefa II. -život v 19. století, významné události a osobnosti		Multikulturní výchova- Kulturní diference- téma Kulturní a historické zajímavosti

6. ročník			
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického vše s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka - rozpoznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	Místo kde žijeme	Multikulturní výchova- Multikulturalita- téma Kraje české republiky
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR		
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí - rozlišuje mezi náčrty, plány a základní typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vše s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – téma Evropské státy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma Evropské státy
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní	současnost a minulost v našem životě Nové české dějiny -I. světová válka -vznik samostatného Československa		Výchova demokratického občana- Občan, občanská společnost a stát- téma II. Světová válka

význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	-T. G. Masaryk -život mezi válkami -II. světová válka -poválečná Evropa -život v komunistickém Československu -Sametová revoluce, rok 1989 - rozdělení Československa		Výchova demokratického občana- Princip formy participace občanů v politickém životě - téma II. Světová válka Výchova demokratického občana- Formy participace občanů v politickém životě - téma Sametová revoluce

5.9. Vyučovací předmět : Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:
Vzdělávací obsah předmětu HV tvoří činnosti vokální (práce s hlasem, kultivace mluvního a pěveckého projevu, vytváření správných pěveckých návyků), činnosti instrumentální (hra na rytmické, případně melodické hud. nástroje a její využití v hudebním projevu žáků), činnosti hudebně pohybové (reagování na hudbu pohybem) a činnosti poslechové (aktivní vnímání hudby, jejího myšlenkového a emocionálního obsahu a výrazových prostředků, základy dějin české i světové hudby, hudba různých stylů a žánrů a základní informace o praxi kulturního života).
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Organizační vymezení: vyučování hromadné, případně skupinové (více ročníků ve třídě)
Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - (rozvoj schopnosti poznávání,kreativita - rozpracováno v tabulce)

b) Výchovné a vzdělávací strategie:
Kompetence k učení
Přibližujeme žákům hudební skladatele a interprety vyprávěním o jejich životě a lidských hodnotách.
Vyžadujeme od žáků slovní formulaci dojmů z poslouchané hudby.

Kompetence komunikativní
Pomáháme žákům vyjádřit vlastní názor na poslouchanou hudbu a vyslechnout názory spolužáků.
Při společném zpěvu žáci navzájem respektují volbu zpívaných písní od spolužáků.

Kompetence sociální a personální
Při společném zpěvu učíme žáky vzájemně se podporovat a respektovat rozdíly v hudebních schopnostech spolužáků. Usilujeme o dobrý výsledek společného zpěvu.

Kompetence občanské
Prostřednictvím myšlenkového rozboru vhodných skladeb rozvíjíme vlastenecké cítění a kulturní vědomí žáků.

Digitální kompetence
Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při učení (interaktivní tabule, iPad, elektronická tužka, diktafon, CD přehrávač).
Vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro hudební reprodukci a produkci.
Motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu hudby prostřednictvím digitálních technologií (mobilní telefon, iPad, diktafon, CD přehrávač).
Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP
Pro potřeby žáků s postižením zraku nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny jinými.
Očekávané výstupy z RVP ZV za první období:
Žák
* zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
(1. - 3. roč.)
* rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednoduchých hudebních forem (3. roč.)
* využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (1. - 3. roč.)
* reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
na znějící hudbu reaguje pohybovými prvky, zvolenými adekvátně ke stupni zrakového, případně tělesného postižení a na základě individuálních možností (v předchozím slova smyslu) vyjadřuje pohybem metrum, tempo, dynamiku a směr melodie. (1. - 3. roč.)
* rozlišuje jednotlivé kvality tónů, (1. - 3. roč.) rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby (3. roč.)
* rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně- instrumentální (2. - 3. roč.)
Odůvodnění: zrakové, tělesné, event. neurologické postižení limituje žákovu hrubou motoriku a ovlivňuje schopnost prostorové orientace → pohybové aktivity nutno individuálně přizpůsobit

1. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů	* pěstování správných pěveckých dovedností a návyků (dýchání, vý-slovnost, intonace, tvoření tónu) * ozvěna melodická * realizace 8-10 převážně lid. písní v durové tónině * ozvěna rytmická * doprovodná hra na Orffovy nástroje dle návodu učitele i formou improvizace * správný postoj při zpěvu * hra na tělo (doprovod k písním) * znázornění výšky tónu, tempa a charakteru písní (ukolébavka, pochod) jednoduchými pohybovými prvky * zvuk-tón, sedm základních tónů * hudba-pojem * tóny hluboké-vysoké, tóny dlouhé-krátké * silně-slabě, pomalu-rychle, vesele-smutně * hudební nástroj, skladba * koncert, hudebník, posluchač	vokální činnosti Instrumen-tální činnosti hudebně pohybové činnosti poslechové činnosti hudební pojmy	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (nácvik písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.) -cvičení dovednosti zapamatování: téma - vokální činnosti (nácvik pěveckého repertoáru) Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně - dle indiv. schopností - i na jiné nástroje)

	* melodie-doprovod * předehra * tón nižší - vyšší * výrazové možnosti hudby (přírodní zvuky, pohádkové postavy, nálady a pod.) * seznámení se zvukem hud. nástrojů (klavír, housle, zobc. flétna, kytara, Orffův instrumentář) * poslech lid. písní různého charakteru, poslech krátkých programních skladeb (cca 4 skl.)		
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. ročník			
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	* upevňování a další rozvoj pěveckých dovedností (intonace, rytmus, výslovnost, prvky dynamiky, rozšiřování hlasového rozsahu atd.) * melodizace a rytmizace slovních modelů (otázka-odpověď) * realizace 8-10 lid. i umělých písní v durové i mollové tónině * doprovodná hra na Orffův instrumentář, event. zobc. flétnu a pod. * vyjádření tempa, rytmu a charakteru písní, směru	vokální činnosti Instrumentální činnosti hudebně-pohybové činnosti	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (nácvik písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.) - cvičení dovednosti zapamatování: téma-vokální činnosti (nácvik pěveckého repertoáru) Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)

rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně- instrumentální	melodie pomocí jednoduchých pohybových prvků. * hra na tělo * melodie stoupající-klesající * rytmus-pojem * píseň↔nástrojová skladba * hudební skladatel * píseň lidová↔umělá * mezihra * rozlišování charakteru písní (taneční, pochod atd.) * vztah tón↔nota * základní notové znaky (c-h) * dvojzvuk, akord * stupnice-pojem * hudba jako vyjadřovací prostředek (vypráví příběhy, charakterizuje postavy apod.) * dynamika-pojem * pojem „doba“ * pojem takt (2/4,3/4) * těžká doba, lehká doba * pomlka * cvičení na rozlišování výšky, délky, síly tónu * příčná flétna, trubka, klarinet, kontrabas, buben * skl. B.Smetany, P.I.Čajkovského, C.Saint-	poslechové činnosti, hudební pojmy hudební nástroje poslechové skladby	

	Saënse a j. státní hymna, dětský sbor		
3. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednoduchých hudebních forem využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně- instrumentální	* rozvoj pěveckých dovedností * improvizační obměny písní * realizace 8-10 lid. i umělých písní v durové a mollové tónině * doprovodná hra na Orffovy nástroje, event. zobc. flétnu, dle indiv. dispozic improvizace předehry a mezihry * hra na tělo * rytmický pohyb z místa, přeměnný krok * cvičení na rozlišování výšky, délky, síly tónu * p, mf, f * kánon * hudba k různým příležitostem (koncertní, odpočinková, taneční, slavnostní) * opakování- takt, (2/4, 3/4, 4/4) * taktování na 2 doby * opakování-repetice * opak. notových znaků c-h * motiv	vokální činnosti instrumentální činnosti hudebně-pohybové činnosti poslechové činnosti-hudební pojmy hudební nástroje	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (nácvik písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.) - cvičení dovednosti zapamatování: téma-vokální činnosti (nácvik pěveckého repertoáru) Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv. schopností i na jiné nástroje)

	* polka v lidové písni i stylizaci * nota celá-půlová * violoncello, lesní roh, činel, tympán, fagot * nejméně 5 skladeb z děl B.Smetany, A.Dvořáka, W.A.Mozarta, R.Schumanna a dalších	skladby k poslechu	

Očekávané výstupy z RVP ZV za druhé období

Žák: * zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti (4.- 6. roč.)

* realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.

písně nastuduje náslechovou metodou a realizuje je - v rámci svých individuálních schopností - zpěvem, hrou, doprovodnou hrou a pohybovými prvky odvíjejícími se od druhu a stupně postižení (4.-6. ročník)

* využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní (4.-6. roč.)

* rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby (6.roč.)

* vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci

* rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny (6.roč.)

* ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace v závislosti na druhu a stupni postižení (zrakové, tělesné, neurologické) a na základě individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků (4.-6. roč.)

Výstup: „Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not“ nahrazen formulací: „Písně nastuduje náslechovou metodou a realizuje je - v rámci svých individuálních schopností - zpěvem, hrou, doprovodnou hrou

a pohybovými prvky, odvíjejícími se od druhu a stupně jeho postižení“.

Odůvodnění: černotisková notace je graficky návodná (čím vyšší tón, tím vyšší poloha v notové osnově), Braillův notopis nikoliv. Studium bodového notopisu je proto dlouhodobější a náročnější a probíhá v hodinách, speciálně k tomu určených

(HN, individuální hra na hudební nástroje). Nahrazení „ tance“ „pohybovými prvky“ - viz. výše.
Výstup: „Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace „upraven takto:“ V závislosti na druhu a stupni postižení (zrakové, tělesné, neurologické) na základě individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem s eventuelním využitím tanečních kroků
Odůvodnění: zrakové, tělesné, event. neurologické postižení .... atd. viz. výše.

4. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	* další upevňování pěveckých dovedností. čistá intonace, rytmus, výslovnost, tvoření tónu atd. * základy dvojhlasu a kánonu - dle schopností žáků * realizace 8-10 lid. a umělých písní v dur i moll * doprovodná hra na Orffovy nástroje jedno i vícehlasá * improvizace předeher a meziher na Orffův instrumentář, event. dle indiv. schopností na melodické nástroje * taktování na 2 a 3 doby * hra na tělo * taneční krok polkový a valčíkový-použití: ke zpívaným písním a instr. skladbám * barva tónu (různé hud. nástroje, lidský hlas)	vokální činnosti Instrumen-tální činnosti hudebně-pohybové činnosti poslechové činnosti,	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (nácvik písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.) - cvičení dovednosti zapamatování: téma - vokální činnosti (nácvik pěveckého repertoáru) Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)

	* téma * dvojhlas * rozlišování tónorodu dur a moll * stupnice dur, akord dur * nota čtvrťová * valčík a polka v lidové písni i stylizaci	hudební pojmy	
	* viola, pikola, hoboj, tuba, akordeon * nástroje smyčcové↔dechové	hudební nástroje	
	* symfonie (v návaznosti na pojem symfonický orchestr- 3.ročník) * opera (základní informace+ukázka)	hudební formy	
	* nejméně 6 poslechových skladeb z děl Smetany, Dvořáka, Mozarta, Bacha, Haydna, Schumanna a dalších * vyprávění o životě skladatelů poslouchané hudby * význam Smetany a Dvořáka (základní informace)	poslech a dějiny hudby	
5. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a	* upevňování pěveckých dovedností, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	vokální činnosti	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (nácvik písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hudebních nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.)

dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	* jednohlas, příp. dvojhlas dle schopností jednotlivců i celé třídy * realizace 8-10 písní lid. i umělých v dur i moll, nácvik státní hymny * hra na Orffovy nástroje, event. na zobc. flétnu a další nástroje-doprovod k písním, improvizace předehry a mezihry * taktování na 2,3 a 4 doby * pohybový doprovod písní (instr. hudby) hrou na tělo nebo s použitím zákl. tanečních kroků * inspiraca, okolnosti vzniku skladby, hudební charakteristika * hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, dynamika, kontrasty atd.) * dojmy žáků z poslouchané hudby * hudba vokální, instrumentální * dirigent, kapelník, sbormistr * lidová kapela * smyčcové všechny, dechové: dřevěné, žesťové, harfa, bicí * variace-princip * opera (pokrač., rozšíř.) * symfonie (pokrač., rozšíř.)	instrumentální činnosti hudebně-pohybové činnosti poslecho-vé činnosti, hudební pojmy hudební nástroje hudební formy	- cvičení dovednosti zapamatování: téma-vokální činnosti (nácvik pěveckého repertoáru) Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv. schopností i na jiné nástroje)

	* symfon. báseň * vyprávění o životě skladatelů poslouchané hudby * 6-8 poslechových skladeb českých i evropských skladatelů (Smetana, Dvořák, Mozart, Janáček, Bach, Prokofjev atd.) * život a význam Smetany a Dvořáka (rozšíření)	poslech a dějiny hudby	
6. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na	* zpěv s využitím všech získaných pěveckých dovedností, jejich prohlubování * zpěv jednohlasý, dle schopností žáků dvojhlasý nebo v kánonu * realizace 7-8 písní lidových, umělých, country event. písně dalších žánrů * doprovodná hra na rytmické, event. melodické a akordické nástroje * improvizační hra (předehry, mezihry na výše jmenované nástroje) * taktování, hra na tělo, pohybové projevy s použitím tanečních prvků * rozbor a charakteristika poslouchané hudby	vokální činnosti Instrumen-tální činnosti hudebně-pohybové činnosti poslechové činnosti,	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (nácvik písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.) - cvičení dovednosti zapamatování: téma-vokální činnosti (nácvik pěveckého repertoáru) Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)

metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	(hudební prostředky, inspirace atd.) * slovní interpretace poslouchané hudby-hovoří žáci * stupnice moll, akord moll * nástroje smyčcové, dechové, bicí, harfa-opak. * nové: cembalo, varhany * opera (průběh představení, chování v divadle) * symfonie (rozlišení charakteru a tempa jednotlivých vět) * opak.-variace, symfon. báseň * nové: balet, nástrojový koncert (zákl. charakteristika) * 6-8 poslech. skladeb (Smetana, Dvořák, Mozart, Novák, Paganini, Mendelssohn aj. * vhledy do života skladatelů poslouchané hudby * život a význam W.A.Mozarta	hudební pojmy hudební nástroje hudební formy poslech a dějiny hudby	

2. stupeň
Očekávané výstupy z RVP ZV za třetí období

Žák: * využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (7.-10. roč.)
* uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého (7.-10. roč.)

* reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace
reprodukuje na základě svých indiv. hudebních schopností a dovedností různé motivy a témata, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace (7.-10. roč.)

* realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.

* rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu a pohybových schopností a mantinelů daných druhem a stupněm postižení (zrakové, tělesné, neurologické) předvede jednoduchou pohybovou vazbu (7.-10. roč.)

* orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku (7.-10.roč.)

* zařadí na základě indiv. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami (9.-10.roč.)

* vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (9.-10. roč.)

Výstup: „ Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně - pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu upraven takto: „Rozpozná některé z různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně - pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních a pohybových schopností a mantinelů daných druhem a stupněm zdravotního postižení, předvede jednoduchou pohybovou vazbu“.
Odůvodnění: zrakové, tělesné, event. neurologické postižení .... atd. viz.výše.
Výstup: „Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů“ upraven takto: Realizuje... atd. „ písně různých stylů a žánrů“
Odůvodnění: Realizace - tedy interpretace - instrumentální skladby představuje pro zrakově postiženého žáka nutnost dlouhodobého soustředěného studia, doplněného kvalitní domácí přípravou a individuální pomocí pedagoga. V hodinách Hv mohou tedy tento požadavek splnit pouze žáci, kteří navštěvují individuální hodiny hry na hudební nástroj. S ohledem na žáky, kteří hru na hudební nástroj neovládají, považuji zařazení tohoto požadavku za nevhodné.

7. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a	* rozšiřování hlasového rozsahu, práce s hlasem při mutaci * zpěv jedno-event. vícehlasý (dle schopností jednotlivců i celé třídy) v dur i moll tóninách	vokální činnosti	Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně - dle indiv.schopností - i na jiné nástroje)

rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	* využívání rytmických zákonitostí při zpěvu (skloubení řeči a hudby) * převádění melodie z nezpěvné do zpěvné polohy * realizace 7-8 písní různých žánrů a stylů (lidové, umělé, folk, spirituály a pod.) žáci se mohou podílet na výběru pěv. repertoáru * žáci,studující hru na hudební nástroje, přispívají instrumentální hrou k hudebnímu projevu třídy (doprody, improvizace předeher a pod.) * hra na nástroje Orffova instrumentáře * taktování, taneční kroky na místě i v prostoru * přizpůsobení pohybového projevu rytmu a tempu hudby * seznámení s okolností vzniku skladby, s inspirací, programovou náplní skladby formou a výrazovými prostředky * slovní interpretace poslouchané hudba (žáci) * průběh koncertu, role posluchače * árie, operní předehra, libreto * partitura, part * komorní hudba, druhy souborů, komorní orchestr	Instrumen-tální činnosti hudebně-pohybové činnosti poslechové činnosti, hudební pojmy	

	* scénická hudba * pojem cyklická skladba (vhodnost umístění potlesku) * nástroje klávesové a dechové vícehlasé * rondo, melodram * život, osobnost a dílo J.Ježka * nejméně 8 poslechových skladeb (různé formy a hudební slohy) z děl Smetany, Dvořáka,Fibicha,Martinů,Ježka,Čaj kovského, Beethovena, Bacha, Mozarta	hudební nástroje hudební formy poslech a dějiny hudby	

8. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	* viz. 7.ročník * viz. 7.ročník * viz. 7.ročník * analýza hudební skladby (doba vzniku, výrazové prostředky, forma, myšlenky)	vokální činnosti instrumen-tální činnosti hudebně-pohybové činnosti poslechové činnosti, hudební pojmy	Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)

rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	* slovní interpretace poslouchané hudby * životní osudy autorů v souvislosti s jejich dílem * různé hudební styly a žánry * hudební sloh-pojem, ukázky * homofonie↔polyfonie * lidová hudba jako inspirace pro vážnou hudbu, vzájemné vztahy * hudba ke společenskému tanci↔klasický balet * hudba programní↔absolutní * muzikál * opakování a rozšíření: symfonie, symfonická báseň, melodram, variace, nástrojový koncert, rondo,opera * Národní divadlo * život,osobnost a dílo J.S.Bacha * život,osobnost a dílo L.van Beethovena * nejméně 8 poslechových skladeb (Smetana, Dvořák, Suk, Janáček, Bach,Händel, Vivaldi, Beethoven, Prokofjev a j.	hudební formy poslech a dějiny hudby	

9. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě indiv. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	* viz.7.roč. + kritické zhodnocení vokálního projevu vlastního i ostatních, v případě hlasové nedostatečnosti- schopnost nahradit zpěv jinými hudebními činnostmi * viz.7.roč * viz.7.roč * základní charakteristika a ukázky hudebních slohů (gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus) * nonartificiální hudba- módnost↔kvalita (žáci sdělují vlastní zkušenosti, přinášejí skladby k poslechu) * analýza skladeb (doba vzniku, hudební charakteristika, forma atd.) * opakování dříve probraných+opereta, kantáta * nejméně 8 poslechových skladeb z probíraných	vokální činnosti Instrumen- tální činnosti hudebně- pohybové činnosti poslechové činnosti, hudební pojmy hudební formy	Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)

	slohových období (Smetana,Dvořák,Chopin,Čajkovskij a další) * informace o skladatelích poslouchané hudby (život,dílo,význam)	poslech a dějiny hudby	
10. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	* viz.9.roč * viz.7.roč * viz.7.roč * rozbor poslouchané hudby (hudební charakteristika, myšlenková náplň, inspirace autora, sloh, forma, práce s tématem) * informace o autorech poslouchané hudby * dějiny hudby od jejího vzniku:epochy, autoři, zařazení dříve probraných skladeb a skladatelů do slohů+hudba 20. století * šanson, jazz+další nonarteficiální žánry. Žáci	vokální činnosti instrumentální činnosti hudebně-pohybové činnosti poslechové činnosti, hudební pojmy	Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností - i na jiné nástroje)

zařadí na základě indiv. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	přispívají svými zkušenostmi, nosí nahrávky, hovoří o oblíbené hudbě. * opakování probraných+fuga (práce s tématem) * nejméně 8 poslechových skladeb k jednotlivým kapitolám hudebních dějin (Debussy,Ravel, Šostakovič, Gerschvin, Liszt + tradiční autoři)	hudební formy poslech a dějiny hudby	

5.10. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy. Výuka probíhá převážně ve speciální učebně výtvarné výchovy nebo v keramické dílně. Žáci navštěvují výstavy, účastní se dětských dílen aj.
Vedeme žáky k hledání, vnímání a vytváření estetických kvalit s důrazem na jejich haptickou stránku.
Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a seberealizace
Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Metody a formy práce: metody - experiment, pozorování, forma - individuální a skupinová

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení: U těžce postižených vytváříme představy na základě hmatového názoru. Ve vyučování se snažíme o vytváření nových představ přirovnáváním a odvozováním od známých věcí.

Kompetence k řešení problémů: Učíme žáky využívat ostatních smyslů a tím řešit problémy spojené s jejich zdravotním postižením.
Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k tomu, aby uměli prezentovat svoji práci ústně i písemně (výstavy výrobků, vernisáže). Učíme žáky oceňovat dobré výkony spolužáků (diskuze a hodnocení hotových výrobků).
Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních (při práci ve skupině). Žáky se zbytky zraku a slabozraké vedeme k optimálnímu využívání zraku (práce s barvou, výrazné linie).
Kompetence občanské: Vedeme žáky k ochraně osobního a společného majetku a k respektování cizí práce.
Kompetence pracovní: Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu a se zásadami bezpečnosti práce (i s ohledem na postižení žáků). Prací s různými materiály rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, a tak umožňujeme rozvoj schopností potřebných k přípravě na budoucí povolání.
Kompetence digitální: Využíváme aplikace a programy podle aktuální nabídky ke kreslení, vybarvování, k tvorbě mozaiky, puzzle, k úpravě fotografií a obrázků. Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání jednoduchých předloh a informací pro práci. Nacvičujeme použití fotoaparátu ke zdokumentování, případně sdílení a uchování tvorby žáků.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny (pro těžce ZP) nebo nahrazeny jinými.
Části výstupů jsou vhodné pouze pro žáky slabozraké.
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného, hmatového reliéfního vyjádření (linie, tvary, objemy, objekty, barvy, světlo); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. (1. – 3. ročník)

V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném, plošně reliéfním i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty, barvy a další prvky a jejich kombinace ve vztahu k celku. (1. - 3. ročník)

Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými, kompenzačními smysly a pro jejich vizuálně obrazné, haptické vyjádření volí vhodné prostředky. (1. - 3. ročník)

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná, reliéfní vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. (1. - 3. ročník)

Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných, reliéfních vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. (1. - 3. ročník)

Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) (4. - 6. ročník)

Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. (4. - 6. ročník)

Při tvorbě vizuálně obrazných, objemových a prostorových vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. (4. - 6. ročník)

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná, taktilní vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. (4. - 6. ročník)

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). (4. - 6. ročník)

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného, taktilního vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. (4. - 6. ročník)

Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných, taktilních vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. (4. - 6. ročník)

Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných, taktilních vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. (7. - 10. ročník)

Užívá vizuálně obrazná, taktilní vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. (7. - 10. ročník)

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace prostorové tvorbě. (7. - 10. ročník)

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. (7. - 10. ročník)

Rozlišuje působení vizuálně obrazného, taktilního vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. (7. - 10. ročník)

Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků. (7. - 10. ročník)I

Porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. (7. - 10. ročník)

Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných, taktilních vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. (7. - 10. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. období			
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného, hmatového reliéfního vyjádření (linie, tvary, objemy, objekty, barvy, světlo); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném, plošně reliéfním i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty, barvy a další prvky a jejich kombinace ve vztahu k celku	Práce s trojrozměrnými předměty a reliéfem. *(Poznává skutečné předměty a porovnává je s jejich reliéfním znázorněním.)* Práce s modelovací hmotou. *(Modeluje jednoduché tvary - sluníčko, ovoce, ryba, houba, pes, pták apod.)* Práce s papírem (lepení, trhání). *(Lepí mozaiku z kousků papíru.)* Práce s přírodninami. *(Otiskuje přírodniny (listy, peří, větvičky apod.). Nevidomí vtlačují přírodniny do modelovací hmoty, hlíny.)* Práce s barvou. *(Experimentuje s barvou (soutisk barev) pouze pro slabozraké)* Práce s papírem.	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a seberealizace

Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými, kompenzačními smysly a pro jejich vizuálně obrazné, haptické vyjádření volí vhodné prostředky.	*(Skládá papír - vějíř, ocas papírového draka apod.)* Malba temperou, kvaš. *(Zapouští barevné skvrny do vlhkého podkladu. Pouze pro slabozraké)* Vytváření trojrozměrného objektu. *(Pracuje s netradičními materiály - mikulášské jablíčko – jablko, želé, párátka apod.)* Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Vykrajuje tvary, válí, koulí - vánoční cukroví, korálky, silueta stromu apod.)* Práce podle složení třídy s tiskátky a temperou nebo s hlínou. *(Vytvoří dekorativní kompozici střídáním dvou motivů (ornament). Nevidomí – rytmus tvarový, slabozrací – rytmus tvarový i barevný.)* Malba nebo práce s hlínou. *(Vykrývá plochu barvou, tvoří jednoduchou koláž (popř. reliéf) - např. zimní nebe, maketa stromu).* Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Vyrývá kresbu do modelovací hmoty - sluníčko).* Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Tvoří plastickou kresbu z tenkých válečků.)* Práce s modelovací hmotou, hlínou.	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná, reliéfní vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. a základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných, reliéfních vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	*(Vyplňuje obrysové tvary tvořené z válečků (korálky-modelovací hmota, hlína-hliněné kuličky)* Práce s papírem (lepení, trhání). *(Vykrývá naznačenou perforovanou plochu (velikonoční kraslice) natrhanými barevnými papírky.)* Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Hněte, koulí, válí, tvaruje palcem - kuřátko, vajíčko, jarní příroda).* Práce se stavebnicí. *(Manipuluje s trojrozměrnými geometrickými tvary (dřevěná stavebnice).* Textilní koláž (*Umisťuje a lepí textilní tvary (plsť, manšestr...) do plochy, tvoří vyváženou kompozici.)*	Rozvíjení smyslové citlivosti Ověřování komunikačních účinků	

Očekávané výstupy z RVP ZV za druhé období:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. období			
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Práce s modelovací hmotou, hlínou. (*Modeluje složitější předměty - ovoce, houby, ryby, ptáci, stromy, lidská figura v akci; trojrozměrné řešení a reliéf)* Práce s papírem (lepení, trhání).	Rozvíjení smyslové citlivosti	Mediální výchova - tematické okruhy produktivních činností - práce v realizačním týmu

Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Pracuje s modely, hmatovými knihami, geometrickými tvary, tělesy a přírodninami (**celek** – strom, **prvky**- větve, listy, květy, plody apod.). Při tvorbě vizuálně obrazných, objemových a prostorových vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	*(Tvoří mozaiku z natrhaných papírků. Pracuje v kolektivu. Nevidomí – pomocná perforace, lepení krupičky)* Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Vyrývá kresbu do modelovací hmoty - strom, rostlina).* Malba, textilní koláž. *(Expresivně vyjadřuje náladu podzimu (barevné skvrny jako listy k holému stromu). Nevidomí vytváří textilní koláž (ústřižky látky místo listů)* Dekorativní práce malba nebo práce s modelovací hmotou. *(Řeší výplň předem určené plochy (čtverec s okrajem). Lze řešit barevně - slabozrací nebo strukturou či perforací – nevidomí.)* Práce s tiskátky (papír, hlína). *(Rozvíjí smysl pro rytmus v ploše - střídání jednoduchého motivu – strom, houba, slunce)*	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků Rozvíjení smyslové citlivosti	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná, taktilní vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	Práce s přírodninami – asambláž. *(Pracuje s přírodním materiálem (větvičky, kamínky), který vmačkává do plochy (různobarevná modelovací hmota)* Práce s hlínou – vysoký reliéf. *(Modeluje podle fantazie - hlava pohádkové postavy)* Práce s hlínou – sošky. *(Modeluje podle ústního popisu - betlémské postavičky.)* Práce s papírem (skládání, stříhání). *(Skládá a stříhá papír (čepice, loď, spirála). Rozumí pojmům střed, výška, šířka a polovina papíru.)* Proškrabávaná kresba. Orientace na ploše. *(Vyškrabává obrázek (voskovka přemalovaná tuší). Nevidomí procvičují hmat a orientaci v prostoru (slovní komentář) – labyrint.)* Dekorativní kompozice. *(Navrhuje dekorativní řešení na (velikonoční) balicí papír, šachovnice. Nevidomí – dekoruje pomocí Pichtova stroje (velikonoční kraslice.)* Kresba a kolorování.	Uplatňování subjektivity Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků	

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného, taktilního vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných, taktilních vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	*(Kreslí silným fixem a kresbu koloruje. Nevidomí – vykrývají plasticky naznačené plochy prstovými barvami.)* Modelování podle předlohy. *Modeluje volně podle předlohy - symboly jara - ptáčata, kuřata, zajíčci)* Modelování – reliéf. (*Tvoří plastickou kresbu z modelovací hmoty a korálků nebo hlíny - rozkvetlý strom)* Vypichovaná kresba. *(Vypichuje tvary, experimentuje s různými materiály.)*		Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a seberealizace

Očekávané výstupy z RVP ZV za třetí období (2. stupeň):

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. stupeň			
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných, taktilních vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Práce s papírem - koláž. *(Stříhá či vytrhává rádlované tvary (listy, květy...). Spolupracuje s ostatními na společném díle.)* Malba temperou, stříhání a lepení. Rytá kresba. *(Používá expresivní malbu k vyjádření nálad (dramatická větrná obloha a siluety holých stromů). Nevidomí – expresivně se*		Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání

Užívá vizuálně obrazná, taktilní vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	*vyjadřují pomocí rytých čar do modelovací hmoty.)* Malba, vypichovaná kresba. *(Zapouští barvy nebo tuš (linie) do vlhkého podkladu. Zná účinek teplých barev. Nevidomí – vypichují kresbu dramatické podzimní přírody.)* Malba, práce s hlínou. *(Umí vytvořit pozitivní i negativní obrázek (bílý a černý podklad). Nevidomí pracují s pozitivním a negativním reliéfem.)* Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Modeluje z představ a paměti - ovoce, květy, houby, mušle, zvířata.)* Práce s barvou a modelování podle předlohy. *(Experimentuje s barvou, otiskuje pestré skvrny a domýšlí vzniklý obrázek. Nevidomí modelují černotiskový nápis s pomocí plastických modelů.)* Malba, kresba a modelování. *(Využívá geometrické tvary k vytvoření abstraktní kompozice; slabozrací – fix, tuš, tempery; nevidomí – vypichovaná kresba, práce v hlíně.)* Práce s papírem. *(Stříhá, skládá papír (vánoční ozdoby, novoročenky, origami.)* Rytá kresba.	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace prostorové tvorbě. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	*(Vyrývá kresbu do modelovací hmoty, hlíny, ozdobuje korálky, hliněnými kuličkami - vánoční stromek, hvězda, kometa, Tři králové.)* Textilní koláž. *(Vyrábí koláž s použitím textilních aplikací (stromek, hvězda, saně s dárečky...)* Kresba fixem, práce s modelovací hmotou. *(Nakreslí ornament. Nevidomí tvoří mozaiku vtlačováním korálků do měkkého podkladu.)* Kresba, vypichovaná kresba. *(Umí dekorativně řešit černobílou kompozici malého formátu (novoročenka). Nevidomí kreslí na slepeckém stroji.)* Beseda o Vánocích. (*Zná vánoční zvyky a symboly v našich zemích.)* Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Modeluje podle fantazie - masopustní masky.)* Kontrast v malbě i v sochařství. *(Umí využít kontrastu světla a tmy v malbě (světla lidských obydlí ve tmě, požár...). Nevidomí využívají kontrast hladká a drsná plocha.)* Malba, koláž.	Rozvíjení smyslové citlivosti Rozvíjení smyslové citlivosti	

Rozlišuje působení vizuálně obrazného, taktilního vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků.	*(Maluje a doplňuje malbu vlepováním předmětů (zimní nebe – vlepení makety stromu, vrány...). Nevidomí – vyrývají kresbu.)* Malba a rytá kresba. *(Umí využít emocionálního působení studených barev. Nevidomí – při ryté kresbě využívají různé síly čar.)* Symbolika barev, rytmizace plochy. *(Využívá barvy k vyjádření nálad (jarní svěžest). Zapouští barvy do vlhké podmalby. Nevidomí – využívají Pichtův stroj ke zdobení - papírová kraslice.)* Rozvíjení fantazie formou hry. *(Experimentuje s barvou, otiskuje tiskátka, podle fantazie obrázek dokresluje. Nevidomí používají tiskátka do hlíny*.) Plastická kresba. *(Vytváří zajímavé kompozice z křivek a přímek z modelovací hmoty, otisky kompozice, stužky či provázky na plstěnce)* Beseda o Velikonocích. *(Zná velikonoční zvyky a symboly v našich zemích.)* Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Modelování podle fantazie - flora a fauna z jiných planet).* Práce s papírem.	Uplatňování subjektivity Uplatňování subjektivity	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice

Porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných, taktilních vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	*(Vytváří díla z papírových proužků formou tkaní.)* Práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Vytváří návrh na šperky, mozaiky. Modelovací hmota – korálky, hlína – hliněné kuličky.)* Malba, práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Maluje se třemi barvami s důrazem na barevnou vyváženost (kompozice květů). Nevidomí modelují květinu – vyváženost proporční.)* Práce s papírem. *(Stříhá, lepí, natáčí papír na tužku (snová krajina – stromy, voda, lodičky, domek...). Stříhá hada – spirála.)* Kresba, práce s modelovací hmotou, hlínou. *(Kresbou vyjadřuje pohyb (proudící voda). Nevidomí modelují proudící vodu – reliéf.)*	Ověřování komunikačních účinků Ověřování komunikačních účinků	Mediální výchova - tematické okruhy produktivních činností - práce v realizačním týmu

5.11. Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Průřezová témata: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Spolupráce a soutěživost.
Specifické metody a formy práce: forma skupinová s individuálním přístupem i forma individuální; Sportovní den, školní turnaj v kuželkách, SHZPM.
V předmětu tělesná výchova žáci poznávají vlastní pohybové možnosti a zájmy, dále poznávají účinky konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě. Při hodnocení v tělesné výchově vycházíme ze somatotypu žáka a posuzujeme osobní výkony každého jednotlivce a jeho zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem.
Tělesná výchova je vyučována v tělocvičně, herně internátu, školní zahradě a okolních hřištích a parcích.
Pro potřeby žáků se zrakovým postižením nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny. Do tělesné výchovy jsou zařazeny i prvky ze Zdravotní tělesné výchovy a speciální cvičení.
Předmět je vyučován od 1. – 10 ročníku.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Při práci ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova vycházíme z výchovné a vzdělávací strategie školy.

Kompetence k učení: u těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru. Vedeme žáky k verbálnímu popisu činností. Žáky vedeme k účinné autoevaluaci. Pořádáme pro žáky soutěže na úrovni třídy, školy a více škol. Vedeme žáky k experimentování a radosti z pohybu formou her a nových podnětů (netradiční sportovní pomůcky, hry v přírodě). Učíme žáky vhodně relaxovat.

Kompetence k řešení problémů: žákům předkládáme problémové úkoly z praktického života, výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů. Učíme žáky vyrovnat se s případným nezdarem a motivujeme je k vytrvání v řešení problému. Podporujeme samostatnost. Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly. Učíme žáky řešit problémy spojené s jejich zdravotním postižením. Učíme žáky poznávat zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot. Vedeme žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích a mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných situací.

Kompetence komunikativní: učíme žáky pravidlům komunikace - při pořadových cvičení, sportovních hrách, psychosociálních hrách. Učíme žáky oceňovat dobré sportovní výkony spolužáků. Účastí dětí na sportovních soutěžích a pobytem dětí na veřejných sportovištích vedeme žáky ke komunikaci se širší veřejností.

Kompetence sociální a personální: vysvětlujeme žákům pravidla her, učíme je různé herní role (rozhodčí, divák, hráč) a tím je vedeme k chování fair-play. Při turistice, lyžování apod. učíme žáky nabídnout pomoc spolužákovi.

Kompetence občanské: seznamujeme žáky s významnými sportovními událostmi (olympiády, paralympiády, MS apod.) a významnými sportovci. Vysvětlujeme žákům, že při sportovních soutěžích reprezentují nejen sebe, ale i školu a komunitu zrakově postižených.

Kompetence pracovní: přípravou žáků na hodinu TV (oblečení, obutí, včasný příchod na hodinu) vedeme žáky k pracovní připravenosti a kázni. Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu při pohybu, prevencí úrazů (dopomoc při cvičení, ukázněnost při hodině) a se základy poskytování první pomoci.

Kompetence digitální: seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků v digitálním a fyzickém prostředí. Vysvětlujeme jim, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení i doba trvání určité pohybové aktivity. Motivujeme žáky ke zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí sledování daného výkonu v čase a zaznamenávání tohoto výkonu různými digitálními přístroji (např. krokoměr, stopky). Učíme žáky porovnat výsledky zaznamenaných pohybových aktivit s předchozími (tabulkové procesory) a motivujeme je k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole a v místě bydliště (Facebook, webové stránky školy, webové stránky místních organizací, noviny nebo časopisy).
Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Dále se používají: Postup od jednodušších k složitějších pohybovým činnostem formou postupných úspěchů a uvědomění si vlastních schopností. Uvědomění si důležitosti druhých lidí pro hry a důležitost vzájemné spolupráce a pomoci. Vedeme žáky, aby si sami dokázali zorganizovat pohybovou aktivitu nebo vést ostatní. Učíme základům sportů vhodných pro ZP a ostatním sportům. Vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci a k pozitivnímu vztahu k sobě samotnému a k svému tělu.
Učíme žáky maximální samostatnosti, schopnosti bezpečně se přemisťovat k určitým cílům s využitím ostatních smyslů. Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly s ohledem k individuálním možnostem a ke zdravotnímu stavu. Učíme žáky oceňovat snahu i dobré výkony spolužáků.

Dále se používají: Postup od jednodušších k složitějších pohybovým činnostem formou postupných úspěchů a uvědomění si vlastních schopností. Uvědomění si důležitosti druhých lidí pro hry a důležitost vzájemné spolupráce a pomoci. Vedeme žáky, aby si sami dokázali zorganizovat pohybovou aktivitu nebo vést ostatní. Učíme základům sportů vhodných pro ZP a ostatním sportům. Vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci a k pozitivnímu vztahu k sobě samotnému a k svému tělu.
Učíme žáky maximální samostatnosti, schopnosti bezpečně se přemisťovat k určitým cílům s využitím ostatních smyslů. Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly s ohledem k individuálním možnostem a ke zdravotnímu stavu. Učíme žáky oceňovat snahu i dobré výkony spolužáků.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy 1. stupeň
za 1. období (1. - 3. ročník):
žák:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

za 2. období (4. - 6. ročník):

žák:

- se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, cvičí podle popisu cvičení a názoru
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace
- zařazuje pravidelné do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

za 2. stupeň (7. - 10. ročník):

žák:

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, částečně označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení a zrakové vady

Standardy pro základní vzdělávání
Vzhledem ke zvláštnostem plynoucím ze zrakového, případně dalších zdravotních omezení, není možné, aby žáci zvládli všechny požadavky uvedené ve Standardech pro základní vzdělávání v oblasti TV. Týká se např. Basketbalových přihrávek, skoku dalekého z místa, přípravy ohniště, kotoul (5. ročník). Basketbal, florbal, sjezdové lyžování, přihrávky ve fotbale, gesta rozhodčích při fotbale (9. ročník).

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. období			
Žák/yně: - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – Téma: Relaxační cvičení
- Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena při TV Bezpečnosti při pohybových činnostech		
- Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché	Pohybové hry Rytmické a kondiční formy cvičení	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a

pohybové činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s oslabením	Základy gymnastiky Lyžování – hry na sněhu, pády, seznámení s lyžařským vybavením apod. Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Cvičení zaměřená na zdravotní oslabení Základy speciálních cvičení	Činnosti podporující pohybové učení Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení	sebepojetí – Téma: Pohybové hry
2. období			
Žák/yně: - Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech	Činnosti ovlivňující zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – Téma: Drogy a jejich vliv na zdraví

sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka			
- Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Pohybové hry Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení Průpravné úpoly Základy atletiky Hry na sněhu Základy sportovních her Běžecké lyžování, bruslení – základní techniky Turistika a pobyt v přírodě Další pohybové činnosti - Bruslení na kolečkových bruslích, Lezecká stěna	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – Téma: Show-down, Kombiball
- Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle popisu cvičení	Komunikace v TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	Činnosti podporující pohybové učení	
- Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Organizace při TV		
- Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností	Činnosti a informace	

- Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace - Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vrovnávací cvičení související s vlastním oslabením - Zvládá základní techniku speciálních cvičení , koriguje techniku dle pokynů učitele - Upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	Zdroje informací o pohybových činnostech Cvičení zaměřená na zdravotní oslabení Základy speciálních cvičení Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV	podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	
2. stupeň			
Žák/yně: - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – Usiluje o zlepšení své tělesné Uzdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program – Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –	Zdravotně orientovaná zdatnost Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Význam pohybu pro zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví	Osobností a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – Téma: Kompenzační cvičení

zatěžovanými svaly			
– Omítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena: Drogy a jejich vliv na zdraví
– Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Bezpečnost při pohybových činnostech Význam pohybu pro zdraví Dopravní výchova		
– Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpolová cvičení průpravná Atletika Sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě Běžecké lyžování, bruslení Další pohybové činnosti – bruslení na kolečkových bruslích, Lezecká stěna - základy lezení	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – Téma: Úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, Posilování vlastní vahou
– Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, částečně označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Komunikace v TV Pravidla osvojovaných pohybových činností Historie a současnost sportu	Činnosti podporující pohybové učení	

– Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu			
– Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
– Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Organizace prostoru a pohybových činností		
– Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			
– Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností		
– Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů		
– Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni		Činnosti a informace podporující korekce	

školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - Uplatňuje správné způsoby držení těla a tím i odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedenéí - Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení - Upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	Základní druhy oslabení a jejich příčiny a důsledky a cvičení zaměřená na daná oslabení Cvičení zaměřená na oslabení podpůrně pohybového systému Cvičení zaměřená na oslabení vnitřních orgánů Cvičení zaměřená na oslabení smyslových a nervových orgánů Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV	zdravoních oslabení Speciální cvičení Všestranné rozvíjející pohybové činnosti	

5.12. Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu
Tento předmět se zaměřuje u žáků na získání praktických pracovních dovedností a návyků, a tím doplňuje celé základní vzdělání nezbytnou složku pro uplatnění člověka v životě a ve společnosti.

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:
Obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na tyto tématické okruhy:
Práce s drobným materiálem
Konstrukční činnosti
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů

1. Práce s drobným materiálem
Žáci se učí poznávat vlastnosti nejrůznějších materiálů (přírodniny, modelovací hmoty, papír a karton, textil) a seznamují se s možnými nástroji a pomůckami na jejich opracování.

2. Konstrukční činnosti
V této oblasti se žáci učí pracovat s nejrůznějšími stavebnicemi.

3. Pěstitelské práce
Žáci se učí zákonitosti péče o pokojové rostliny a pěstování některých plodin.

4. Příprava pokrmů
Žáci se učí základy stolování, přípravy pokrmů a seznamují se se základním vybavením kuchyně. Důležitým úkolem tohoto předmětu je vytváření pozitivního vztahu k práci, odpovědný a tvořivý přístup k vlastní činnosti a její kvalitě, osvojení pracovních postupů pro běžný život. Při praktických činnostech si žáci také osvojují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce.

Prostřednictvím předmětu včleňujeme do výuky žáků tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova:
Seberegulace a seberealizace

Ve vyučovacích hodinách žáci pracují jednotlivě i ve skupinách (tématické skupinové práce) ve třídě.
V rámci okruhu pěstitelské práce využívají školní zahrady a vybavení školní kůlny.
V rámci okruhu příprava pokrmů žáci využívají školní kuchyňku.

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
V rámci předmětu jsou pořádány exkurze seznamující žáky s tradicí řemesel a ručních prací.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k řešení problému:
Vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění pracovních úkolů, podporujeme u žáků uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů, vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků dle daného postupu/návodu.
Kompetence sociální a personální:
Vvyužíváme možnosti vzájemné pomoci a spolupráce (skupinová práce-rozdělení úkolů dle druhu a stupně postižení), učíme žáky oceňovat dobré výkony spolužáků.(prezentace společně dosažených výsledků).
Kompetence pracovní:
Využíváme všech oblastí předmětu k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k práci, vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce poznáváním a prací s různými materiály rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, a tak umožňujeme rozvoj schopností potřebných k přípravě na budoucí povolání, seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, se zásadami bezpečnosti práce, a to i s ohledem na postižení žáků, výuku doplňujeme o praktické exkurze.
Kompetence digitální:
Seznamujeme žáky s možnostmi vyhledávání pracovních návodů, postupů, receptů a předloh pro práci. Vedeme žáky k využití digitálních tyflo pomůcek (mluvící váhy, teploměr, hladinka, colortest aj.). Nacvičujeme použití fotoaparátu ke zdokumentování, případně sdílení a uchování tvorby žáků.

Vzdělávací oblast
Očekávané výstupy - 1. období

Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
Pracovat dle slovního návodu a předlohy
Zvládnout elementární dovednosti a činnosti se stavebnicemi
Provádět pozorování přírody, zaznamenat a zhodnotit výsledky pozorování
Pečovat o nenáročné rostliny
Připravit tabuli pro jednoduché stolování
Chovat se vhodně při stolování

Očekávané výstupy - 2. období

Vytvářet přiměřenými pracovními operacemi na základě své představivosti výrobky z daného materiálu
Využívat při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
Volit vhodné pracovní pomůcky nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
Udržovat pořádek na pracovním místě a dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při úraze

Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž i demontáž
Pracovat podle slovního návodu, předlohy jednoduchého náčrtu
Dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při úraze
Provádět jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pokusy a pozorování
Pěstovat podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
Volit podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
Dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při úraze
Orientovat se v základním vybavení kuchyně
Připravit samostatně jednoduchý pokrm
Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování
Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při úraze i při úraze v kuchyni.

Praktické činnosti 1. stupeň

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. období			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálů: přírodniny, modelovací hmoty, papír a karton, textil, drát, folie, odpadový materiál Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů Tvorba výrobků k nejrůznějším příležitostem: drobné dárky, dekorace na základě lidových zvyků a tradic, dekorace v rámci kalendáře (vánoce,velikonoce), drobné pomůcky, výzdoba třídy a společných prostor	Práce s drobným materiálem	
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Osvojování jednoduchých pracovních operací a postupů, organizace práce		
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové), mozaiky. Práce podle slovního a názorného návodu.	Konstrukční činnosti	

Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen na zahradě	Pěstitelské práce	
Pečuje o nenáročné rostliny	Péče o pokojové rostliny, klíčení v místnosti		
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Základní vybavení kuchyně, výběr potravin, jednoduchá úprava stolu	Příprava pokrmů	
Chová se vhodně při stolování	Pravidla správného stolování		
2. období			
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vhodné materiály, jednoduché pracovní operace a postupy. Drobné výrobky a dekorace.	Práce s drobným materiálem	
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice, řemesla		
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů.		
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Používání pracovní zástěry, úklid pracovního místa. Základy první pomoc při drobných poranění.		
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Stavebnice prostorové, konstrukční, sestavování modelů	Konstrukční činnosti	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pozorování a nápodoba práce učitele.		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečné ukládání nástrojů a pomůcek. Mytí rukou po práci. Třídění odpadů. Znalost zásad přivolání pomoci při úrazu.		

Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Půda a její zpracování, osivo, pěstování rostlin ze semen na zahradě,	Pěstitelské práce	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace – téma
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Výživa rostlin, péče o pokojové rostliny		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pozor na jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie		
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Uložení bílého a černého nádobí, příborů, speciálních pomůcek.	Příprava pokrmů	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	Nákup potravin, jejich uložení a ošetření. Mazání pečiva, strouhání a krájení zeleniny.		
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Úprava stolu k různým slavnostním a společenským událostem, použití prostírání, uložení příboru, skládání ubrousku. Nevhodné činnosti při jídle.		
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Utírání pracovní plochy mokrým a suchým hadrem. Věšení utěrek. Bezpečné použití mycích a čisticích prostředků. Použití rychloobvazu při drobném úrazu v kuchyni. Přivolání pomoci při úrazu.		

Praktické činnosti 2. stupeň
Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy. Do výuky je zařazen dle aktuálního rozvrhu.
Předmět je vyučován v 7. - 9. ročníku, 1 vyučovací hodinu týdně.

V předmětu jsou zařazena průřezová témata z oblasti Osobnostní a sociální výchovy: Osobnostní rozvoj - Seberegulace, seberealizace, a sebeorganizace.
Specifické metody a formy práce: forma skupinová s individuálním přístupem i forma individuální.

Prezentace na výstavě Kermika, účast v dalších soutěžích.
Pro potřeby žáků se zrakovým postižením nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny.
Výuka probíhá ve třídě, v dílnách, v kuchyňce a cvičném bytě, na školní zahradě. Dále využíváme exkurze.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Při práci ve vyučovacím předmětu vycházíme z výchovné a vzdělávací strategie školy.
U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy, představy a základní pracovní dovednosti na základě hmatového názoru a přesného popisu činnosti. Ve výuce používáme co nejvíce předmětů z běžného života, aby se s nimi žáci naučili vhodně zacházet.
Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly podle individuálních pracovních schopností a dovedností.
Vedeme žáky k hledání vlastních řešení úkolů (s individuálně přiměřenou obtížností).
Pracujeme z podle jednoduchých pracovních návodů.
Vedeme žáky ke schopnosti prezentace a schopnosti podělit se o výsledky svých činností (příprava pokrmů, výroba dárků, příprava školní výstavy).
Vážíme si práce jiných.
Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, s prevencí úrazů při práci a základy první pomoci.
Prostřednictvím práce s různými materiály a pracovními nástroji rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku.
Pracujeme podle speciálních pracovních postupů.
Využíváme speciální pomůcky pro zrakově postižené.
Přibližujeme žákům různé pracovní profese a možnosti budoucího uplatnění (vlastní činností, exkurze, výstavy).
Napomáháme žákům s výběrem budoucího povolání.
Otevřeně a věcně z žáky hodnotíme výsledek činností a vedeme žáky k reálnému hodnocení svých schopností.
Výstupy RVP upravujeme a činnosti v jednotlivých oblastech zařazujeme přiměřeně osobnímu rozvoji a potřebám žáků se ZP

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy RVP za 3. období (2. stupeň)

V jednotlivých oblastech žák:
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE (závazný pro 9. roč.)

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. stupeň			
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi – drobné dárkové a užitkové předměty (dřevo, kov, plasty) Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky. Technika a volný čas, tradice, řemesla.	Práce s technickými materiály	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace téma - Pěstitelské práce
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Organizace práce, příprava materiálu a nářadí, vlastní práce – rozmyslet jednotlivé fáze, dokončení. Úklid místa a nářadí.		
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Technické náčrty a výkresy, návody		

Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Technika a životní prostředí. Péče o pracovní místo, nářadí, oděv. Bezpečné ukládání nástrojů a péče o ně. Ošetření drobného úrazu, postup při přivolání pomoci.		
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Práce se stavebnicí a sestavování modelů. (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) Návod, předloha, náčrt, plán, shéma	Design a konstruování	
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Tvorba konstrukčních prvků.		
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Montáž a demontáž.		
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Zásady práce bezpečnosti s elektrotechnickými a elektronickými produkty. První pomoc při zasažením elektrickým proudem.		
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Základní podmínky pro pěstování	Pěstitelské práce, chovatelství	
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Základy ošetřování pokojových květin, květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), ovocné rostliny, léčivé rostliny, koření		
Používá vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě a provádí jejich údržbu	Zahradnické nářadí a pomůcky		
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty		

Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Účinky rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie (rostliny, zvířata) První pomoc při požití nebezpečné rostliny.		
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	Provoz a údržba domácnosti	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, znalost funkce domácích spotřebičů.		
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Spotřebiče v domácnosti, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace. Nebezpečí úrazů v domácnosti. Nebezpečí úrazu elektrickým proudem.		
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Základní vybavení kuchyně	Příprava pokrmů	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Rozdělení potravin. Výběr, nákup a skladování potravin. Sestavení jídelníčku. Úprava pokrmů za studena. Základní způsoby tepelné úpravy potravin.		
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Prostírání stolu k různým příležitostem. Zásady společenského chování u stolu a k obsluze ve společnosti.		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Udržování pořádku a čistoty. Bezpečnost a hygiena v kuchyni. Ošetření drobného		

	zranění. Znalost telefonních čísel k přivolání pomoci.		
Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	Jednoduché fyzikální či chemické pokusy vhodné pro domácí prostředí	Práce s laboratorní technikou	
Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Zápis a shrnutí poznatků z prováděného experimentu.		
Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	Práce s internetem a encyklopedií		
Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Bezpečné zacházení s chemikáliemi, třídění odpadů.		
Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Základy první pomoci		
Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, mobilní telefony	Využití digitálních technologií	
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Vyhledávání informací, navigace, použití mobilního telefonu.		
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Zásady správného zacházení s digitální technikou, údržba.		

Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce s digitální technikou. První pomoc při úrazu.		
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností. Kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky. Rovnost příležitostí na trhu práce.	Svět práce	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav. Osobní vlastnosti a schopnosti. Sebehodnocení.		
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Náplň učebních a studijních oborů, poradenské služby		
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Životopis, prezentace vlastních schopností a dovedností.		

5.13. Vyučovací předmět: Dějepis

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Předmět je realizován na druhém stupni (v ročnících 7. – 10.). Svým obsahem navazuje na učivo prvouky a zvláště pak vlastivědy.
Dějepis žákům přibližuje život v minulosti, učí je navazovat na tradice a vážit si své historie. Popisuje jim život našich předků a ukazuje výhody dnešního života.
Vyučovací předmět je realizován formou individuální i skupinovou.
Průřezová témata: Výchova demokratického občana
Tematický okruh: Občan, občanská společnost a stát

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence komunikativní
Žákům vysvětlujeme vznik našeho jazyka a poskytuje jim znalosti o jiných (dnes již nepoužívaných) způsobech komunikace.

Kompetence k řešení problémů
Dějepis žákům napomáhá při řešení problémů, neboť je informuje o chybných řešeních z minulosti (své i celé společnosti).
Přibližuje žákům vývoj lidského druhu a umožňuje jim chápat svou minulost v souvislostech.

Kompetence digitální
S pomocí digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a místa kulturních památek.
Pracuje s historickými prameny s pomocí online nástrojů.
Využívá dějepisné portály nejen k rozšíření vědomostí, ale i ke kritickému hodnocení historických jevů a problémů.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny jinými.
Člověk v dějinách (7. ročník)
žák
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

žák
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracovaní kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury (7. ročník)
Počátky lidské společnosti (7.ročník)
žák
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Křesťanství a středověká Evropa (8. ročník)
žák
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblastí
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Objevy a dobývání. Počátky nové doby (8. ročník)
žák
- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezí význam husitské tradice pro český politický kulturní život
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Modernizace společnosti (9. ročník)
žák
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí význam kolonií

Moderní doba (10. ročník)
žák
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Rozdělený a integrující se svět (10. ročník)
žák
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
žák - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Archeologie jako věda	**Člověk v dějinách**	
- orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Úvod do učiva dějepisu		
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Pravěk – doba kamenná	**Počátky lidské společnosti**	
- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracovaní kovů pro lidskou společnost	Pravěk – doba bronzová a železná		

- uvede příklady archeologických kultur na našem území	Pravěk – doba kamenná, bronzová i železná Stěhování národů První Slované		
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Starověk Mezopotámie Egypt Indie Čína Řecko Řím	**Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury**	Výchova demokratického občana: Občan, občanská společnost a stát
8. ročník			
žák - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Zrod nové Evropy Raný středověk – křesťanství v Evropě	**Objevy a dobývání Počátky nové doby**	
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko- slovanské a islámské kulturní oblastí	Francká říše Byzantská říše Slované Arabové		

- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Počátek dějin českých zemí Velká Morava		
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Křesťanství v Evropě Křesťanství v Čechách Svatá říše římská		
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Románský sloh Města a jejich význam Gotický sloh		
- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Humanismus a renesance		
- vymezí význam husitské tradice pro český politický kulturní život	Mistr Jan Hus Husitské války Jan Žižka Jiří z Poděbrad Jagellonci		
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Zámořské objevy Civilizace Asie, Afriky a Ameriky		

- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Absolutismus v Anglii, Francii a Rusku Svatá říše římská Nástup Habsburků v Čechách		
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Třicetiletá válka Baroko Absolutismus v Anglii, Francii a Rusku Habsburská monarchie a České země po 30leté válce		
9. ročník			
žák - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Osvícenský absolutismus Počátky Velké Británie a Spojených států amerických Svatá říše římská národa německého Proměna habsburské monarchie	**Modernizace společnosti**	

- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Velká francouzská revoluce Průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti Habsburská monarchie a česká společnost v době metternichovského absolutismu		
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí význam kolonií	Revoluce ve Francii Pokus o sjednocení Německa a Itálie Habsburská monarchie a revoluce v Čechách Porevoluční Evropa Anglie, Francie, Itálie, Německo Imperiální doba Kapitalistická společnost a kultura před 1. světovou válkou 1. světová válka Ruská revoluce		

10. ročník			
žák - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Důsledky 1. světové války Poválečné uspořádání světa Vznik Československa – jeho hospodářský a politický vývoj Světová hospodářská krize Poválečná krize – komunismus, fašismus a nacismus, důsledky pro Československo a svět	**Moderní doba**	
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Druhá světová válka Prosperita a krize Československa Okupace Československa Protektorát Čechy a Morava Poválečné Československo od roku 1945 do roku 1989 - sametová revoluce Vznik České republiky Rozdělené světy	**Rozdělený a integrující svět**	

- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Současnost		

5.14. Vyučovací předmět: Občanská výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy. Předmět se vyučuje v 7.,8. a 10. ročníku. Pro lepší pochopení učiva a aplikaci teoretických poznatků v praxi jsou využívány krátkodobější projekty, exkurze a přednášky.

Předmět se zaměřuje na orientaci žáků v sociální realitě, jejich začleňování do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, s činností některých politických institucí a orgánů. Žáci se učí respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití, nést odpovědnost za vlastní chování a jednání. Občanská výchova rozvíjí občanské i právní vědomí žáků a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

V součinnosti se vzdělávacím oborem Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie navazujeme na již z 1.stupně získané znalosti žáků ze světa financí a rozvoj finanční gramotnosti.

V rámci předmětu se realizují následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (10.r. – lidská setkání 8.r. – zásady lidského soužití, člověk a morálka)

Výchova demokratického občana (7.r. – naše škola, naše obec 10.r. – demokratický právní stát)

Multikulturní výchova (8.r. – o různosti lidí, práva národnostních menšin)

Mediální výchova (7.r. – masmédia, masová kultura)

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů (internet, knihy a časopisy – bodové, zvukové, černotiskové, rozhlas, televize)
žákům zadáváme i dlouhodobější úkoly, které vyžadují průběžné sledování dění v určité oblasti života (např. důležité události na domácí i zahraniční politické scéně)
ověřujeme porozumění probírané látce, významu slov a souvislostem, využíváme mezipředmětové vazby (dějepis, zeměpis, výchova ke zdraví, informatika)
žáky učíme vytvářet si a uchovávat výpisky z probíraného učiva

Kompetence k řešení problémů

předkládáme žákům konkrétní náměty k samostatnému uvažování a řešení problémů, které souvisejí s životem rodiny, školy i celé společnosti
diskutujeme o problémech, vytváříme modelové situace, hrajeme problémové hry, ve kterých žáci obhajují různá řešení daných situací
učíme žáky hledat kompromisní řešení s cílem vyřešit konkrétní problémovou situaci
vedeme žáky ke korigování chybných řešení problémů
učíme žáky vyhledávat ověřené a kvalitní zdroje informací
učíme žáky řešit problémy spojené s jejich zdravotním postižením (např. společenské chování, volba povolání, manželství a rodina)

Kompetence komunikativní

učíme žáky formulovat a obhajovat svůj názor i vyjádřit kritiku
učíme žáky pravidlům komunikace, procvičujeme různé typy komunikačních prostředků
poskytujeme žákům možnost ověřovat si získané komunikační dovednosti v modelových situacích ve třídě i na akcích celoškolních a mimoškolních

Kompetence sociální a personální

vyhledáváme příležitosti k posílení sebedůvěry a sebeúcty každého žáka (např, vhodným výběrem úkolu nebo role pro konkrétního žáka v dané situaci)
při plnění úkolů ve skupině se žáci podílejí na týmové práci, spoluzodpovídají za nedostatky, radují se z úspěchů

Kompetence občanské

učíme žáky být vnímaví k problémům spolužáků, rodinných příslušníků i ostatních lidí, nabídnout pomoc nebo o ni požádat
vedeme žáky k respektování dohodnutých nebo stanovených pravidel (hry a soutěže, společenské akce, školní řád, zákony)
seznamujeme je s důsledky porušování různých pravidel (etických, společenských i zákonných)
využíváme zkušenosti žáků z akcí pořádaných ve škole při příležitosti státních svátků, významných výročí školy i oslav Vánoc či Velikonoc pro výuku a uvědomění si odpovědnosti každého jednotlivce za dobré jméno školy i státu
nabízíme modelové situace, na jejichž základě žáci chápou globální problémy lidstva i míru vlastní spoluzodpovědnosti

Kompetence pracovní
seznamujeme žáky s významem bezpečnostních i jiných pracovně právních předpisů a důsledky jejich porušování
sledujeme a probíráme aktuální nabídku studijních oborů vhodných pro zrakově postižené (ve spolupráci s výchovným poradcem, školní psycholožkou i rodiči)
pro správnou volbu povolání se učíme sebepoznávat a reálně odhadnout svoje schopnosti, dovednosti a možnosti
Dle aktuálních možností jsou ve výuce uplatňovány další výchovné a vzdělávací strategie školy.

Kompetence digilátní
Zhodnotí význam nových technologií včetně umělé inteligence pro praktický život i možná rizika jejich zneužití.
Vyhledává data a informace a ověřuje jejich pravdivost, rozpoznává manipulativní a dezinformační sdělení.
Respektuje platné právní normy pro digitální prostředí a dodržuje autorská práva při citování informačních zdrojů.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
žák:
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání (7. r.)
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu (7., 10.r.)
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje (7. r.)
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají (7. r.)
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí (7. r.)
zhodnotí a na příkladech, doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu (7., 10. r.)
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem (7., 8. r.)
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (8. ,10. r.)
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti (8. r.)
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci (7., 8. r.)

ČLOVĚK JAKO JEDINEC
žák:

objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života (7., 8.,10. r.)
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování indiv. i společných cílů, objasní význam vůle dosahování cílů a překonávání překážek (8. a 10. r.)
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí, vhodně koriguje své chování a jednání (8. r.)
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru (8. a 10.r.)

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
žák:
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady (7.r.)
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi (7., 10. r.)
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení (7.r.)
vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít (10. r.)
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a jejich změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané (10. r.)
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti (10. r.)

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
žák:
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky (10. r.)
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (7., 10.)
objasní výhody demokrat. způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (8., 10. r.)
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (8. r.)
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu (8. r.)

objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství (10. r.)
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě (včetně základních práv spotřebitele), oprava či pronájem věci (10.)
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování (10.r.)
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů (10. r.)
rozpozná protiprávní jednání včetně korupce a jeho možné důsledky, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady (10 r.)
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (10.r.)

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
žák:
popíše vliv začlenění ČR do EU a NATO na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování (8. r.)
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích (8. r.)
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory (8. r.)
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva (8. r.)
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu (8. r.)
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil při obraně státu i při řešení krizí nevojenského charakteru (10. r.)

2. stupeň – pro třetí období:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
-objasní účel důležitých symbolů našeho státu -rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu -zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje -zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají -kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	-státní symboly -naše vlast -ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku -kulturní život -masmédia, masová kultura -lidská setkání	Člověk ve společnosti	Mediální výchova – tematické okruhy receptivních činností – fungování a vliv medií ve spol. - Téma: masmédia, masová

-zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení -uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem -posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkr. úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	-zásady lidského soužití -naše škola, naše obec		kultura Výchova demokr. občana – občanská společnost a škola – téma: naše škola, naše obec
-objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	-podobnost a odlišnost lidí	Člověk jako jedinec	
-rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	-majetek, vlastnictví		
-sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	-hospodaření, rozpočet domácnosti	Člověk, stát a Hospodářství	
-dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi -vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	-peníze		
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	-státní správa a samospráva	Člověk, stát a právo	

8. ročník			
-uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	-problémy lidské nesnášenlivosti	Člověk ve společnosti	
-objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	-práva národnostních menšin		Multikulturní výchova - multikulturalita – téma: o různosti lidí, práva národnostních menšin
-rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	-tolerance, rasismus -morálka v osobním i veřejném životě		
-posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	-člověk a morálka		
-objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	-člověk a morálka	Člověk jako jedinec	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – téma: člověk a morálka
-posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle dosahování cílů a překonávání překážek	-člověk a morálka		
-rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí, vhodně koriguje své chování a jednání	-člověk a morálka		
-popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			
-objasní výhody demokrat. způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	-principy demokracie	Člověk, stát a právo	
-vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	-právo v každodenním životě		

-přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu -popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování -uvede některé významné mezin. organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy v četně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích -uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory -uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva -objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	-lidská práva -evropská integrace -mezinárodní spolupráce -globalizace	Mezinárodní vztahy, globální svět	
10. ročník			
-rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu -zhodnotí a na př. doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a při obraně státu -objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám -objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	-porozumění a spolupráce ve společnosti -člověk a pracovní život	Člověk ve společnosti Člověk jako jedinec	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí – téma: lidská setkání, zásady lidského soužití

-posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle dosahování cílů a překonávání překážek -popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	-význam sebepoznání, vzdělání, schopnosti, vlastnosti, dovednosti		
-dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi -vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí -rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané -rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti -na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	-banky a jejich služby -rozpočet státu, význam daní -výroba, obchod, služby -principy tržného hospodářství	Člověk, stát a hospodářství	
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky -rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí které se podílejí na správě obcí, krajů a státu -objasní výhody demokrat. způsobu řízení státu pro každodenní život občanů -objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství -provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci -dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	-právní základy státu -státní správa a samospráva -právní řád ČR -protiprávní jednání (včetně korupce)	Člověk, stát a právo	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – téma: demokratický právní stát Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě – téma: demokratický právní stát

-rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů -rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady -diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil při obraně státu i při řešení krizí nevojenského charakteru	-významné globální problémy včetně válek a terorismu	Mezinárodní vztahy, globální svět	

Počátky lidské společnosti (7. ročník)
žák
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracovaní kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury (7. ročník)
žák
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Křesťanství a středověká Evropa (8. ročník)
žák
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblastí
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Objevy a dobývání. Počátky nové doby (8. ročník)
žák

- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezí význam husitské tradice pro český politický kulturní život
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Modernizace společnosti (9. ročník)
žák
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí význam kolonií

Moderní doba (10. ročník)
žák
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Rozdělený a integrující se svět (10. ročník)
žák
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

5.15. Vyučovací předmět: Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Ve vyučování fyzice žáci získají základní poznatky o přírodních zákonitostech z oblasti mechaniky, dynamiky, elektřiny, kmitů a vlnění, astronomie. Učivo je také zaměřeno na praktické dovednosti pro život zrakově postižených, např. elektrický proud v domácnosti – ovládání jističe, výměna spotřebičů, bezpečnost; teoretické vysvětlení spojených nádob jako příprava k čištění odpadů v domácnosti - sifonů, gajgrů; měření fyzikálních veličin v domácnosti – objem, hmotnost, délka, teplota.
Fyzika je vyučována v 7. - 10. ročníku jednu hodinu týdně. Vyučuje se většinou ve speciální učebně přírodních věd s použitím běžných pomůcek, upravených pomůcek nebo speciálních didaktických pomůcek. Výuka probíhá ve třídách s počtem dětí, který odpovídá platným předpisům, třída může být složena z více ročníků. V takovém případě je možné zaměnit učivo některého ročníku za učivo jiného ročníku, aby vyučující mohl pracovat se všemi žáky třídy frontálně a výuka tak byla maximálně efektivní. Učitel vypracovává tématický plán na školní rok.
Průřezové téma: mediální výchova
Tématické okruhy receptivních činností – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.
V kapitole Jaderná energie je s žáky diskutována mediální prezentace využití jaderné energie k mírovým a vojenským účelům, vliv různých zájmových skupin na média a jejich vzájemné propojení – vojensko-průmyslová lobby, jaderná lobby, ČEZ, alternativní zdroje energie, ekologická lobby, Děti Země, Duha, Greenpeace, ekoterprismus, politizování jaderné energetiky.
V kapitole Vesmír se do protikladu dává astronomie a astrologie jako věda a pseudověda, diskutuje se mediální úspěšnost pseudověd – astrologie, numerologie a dalších.
Metody a formy práce: přírodní jevy a jejich souvislosti zkoumají žáci empirickými metodami poznávání – pozorování, měření, experiment, frontální pokus.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Vedeme žáky k vyslovení fyzikální hypotézy, k jejímu empirickému ověření a k vyslovení závěru.
S ohledem na těžké postižení zraku žáků se více než obvykle zaměřujeme na bezpečnost žáků, především při práci s elektrickým proudem, ostrými předměty, sklem a s horkými tělesy.

Kompetence k učení
- vedeme žáky ke správnému používání fyzikálních termínů, symbolů a značek
- ve výuce využíváme mezipředmětové vazby, žáky podněcujeme k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlování

Kompetence k řešení problémů
- při práci žákům předkládáme problémové situace a vedeme je k logickému vyvozování závěrů
- vedeme žáky k nacházení příkladů fyzikálních dějů a jevů v běžné praxi, k vysvětlování jejich fyzikální podstaty

Kompetence komunikativní
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel (povinností) z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci mohli využít poznatků v běžné praxi.

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, posuzování, ukládání a sdílení dat, informací. Učíme žáky obsluhovat různá digitální zařízení (např. TV lupu, interaktivní tabuli, I-pad, kalkulačku, mluvící hodinky, mluvící váhu, digitální teploměr). Vedeme žáky k dodržování základních bezpečnostních a hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP
Pro potřeby žáků s postižením zraku nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny jinými.

Látky a tělesa (7.ročník)
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny, charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů,dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.
Pohyb těles, síly (8.ročník)
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
změří velikost působící síly
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici sil působících týmž nebo opačným směrem
využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
Mechanické vlastnosti tekutin (8.ročník)
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
Energie (9.ročník)
určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Zvukové děje (9.ročník)
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
Elektromagnetické a světelné děje (7.-10.ročník)
sestaví správně podle schématu jednoduchý elektrický obvod a analyzuje správně schéma jednoduchého reálného obvodu (7.ročník)
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
zná orientačně stavbu oka, refrakční vady oka a hlavní důvody ztráty nebo oslabení zraku
Vesmír (10. ročník)
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem slunce a měsíců planet kolem planet
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny, charakterizující látky a tělesa uvede konkrétní příklady jevů,dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí -předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. Sestaví správně podle schématu jednoduchý el. obvod	Látky a tělesa měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze Elektrický obvod zdroj napětí, spotřebič, spínač	Stavba látek Magnetické vlastnosti látek Měření fyzikálních veličin Elektrický obvod	
8. ročník			
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici sil působících týmž nebo opačným směrem využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Pohyb těles, síly pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velkosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí Rovnováha na páce a pevné kladce	Pohyb a síla	

využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní Zná orientačně stavbu oka, refrakční vady oka a hlavní důvody ztráty nebo oslabení zraku.	Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon – hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak, souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách Světelné jevy - šíření, odraz a lom světla, refrakční vady oka	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů Světelné jevy	
9. ročník			
určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchým případech teplo přijaté či odevzdané tělesem zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí Využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů	Energie formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektřina; ochrana lidí před radioaktivním zářením přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo, tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Zvukové děje vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce; ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu Elektrické jevy - Ohmův zákon	Práce, energie, teplo Elektrické jevy Zvukové jevy	

10. ročník			
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého, rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Elektrický proud Elektromagnetické a světelné děje Elektromagnetické a světelné pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji Jaderná energie Vesmír	Střídavý proud Vedení el. proudu v tekutinách, polovodičích Elektromagnetické jevy Elektromagnetické záření Světelné jevy	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.16. Vyučovací předmět: Chemie

Vzdělávací oblasti: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu
Předmět je vyučován jako samostatný předmět v 9. a 10. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně přírodních věd současně v celém ročníku s individuálním přístupem k jednotlivým žákům podle jejich možností a potřeb.
Vzhledem k dalšímu uplatnění žáků byla stanovena minimální časová dotace.
Obsahem předmětu chemie je získat základní znalosti a praktické dovednosti potřebné pro život zrakově postižených. Vzdělávání v předmětu chemie vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí. Dále se učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy.

Integrace průřezových témat:
10. ročník - Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Pro potřeby našich žáků nejsou zařazeny některé očekávané výstupy z RVP ZV, některé výstupy jsou upraveny nebo nahrazeny.

b) Výchovné a vzdělávací strategie:
Kompetence k učení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- ve výuce využíváme mezipředmětové vazby, žáky podněcujeme k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlování

Kompetence k řešení problémů
- při práci žákům předkládáme problémové situace a vedeme je k logickému vyvozování závěrů
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů v běžné praxi, k vysvětlování jejich chemické podstaty
Kompetence komunikativní
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel (povinností) z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, posuzování, ukládání a sdílení dat, informací
- učíme žáky obsluhovat různá digitální zařízení (např. TV lupu, interaktivní tabuli, I-pad, kalkulačku, mluvící hodinky, mluvící váhu, digitální teploměr)
- vedeme žáky k dodržování základních bezpečnostních a hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy

2. stupeň
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE
žák/yně/
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

SMĚSI
žák/yně/
- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- navrhne postupy a prakticky provede některé oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY
žák/yně/
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE
žák/yně/
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY
žák/yně/
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY
žák/yně/
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede zdroje, vlastnosti a použití
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST
žák/yně/
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9. ročník			
Žák(yně)			
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost;	vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	
- posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	nebezpečné látky a přípravky H-věty, P-věty, varovné značky piktogramy a jejich význam mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek		
- rozlišuje směsi a chemické látky	směsi – různorodé, stejnorodé roztoky	Směsi	
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku		

- navrhne postupy a prakticky provede některé oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody;		
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva		
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, - chemické sloučeniny – chemická vazba, - skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní - chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou - chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	Částicové složení látek a chemické prvky Chemické reakce	

- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza		
10. ročník			
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin - oxidační číslo,	Částicové složení látek a chemické prvky	
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – názvosloví, vlastnosti, vzorce; použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a bezkyslíkaté – názvosloví, vlastnosti, použití vybraných solí, vlastnosti a použití - halogenidy – názvosloví, vlastnosti a využití vybraných prakticky významných halogenidů	Anorganické sloučeniny	
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- oxidy, kyseliny - čistota ovzduší - kyselost a zásaditost roztoků;		

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků - názvosloví ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	Organické sloučeniny	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin fotosyntéza podmínky fotosyntézy přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze		
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti - tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace - detergenty, pesticidy a insekticidy - léčiva a návykové látky - průmyslová hnojiva	Chemie a společnost	

5.17. Vyučovací předmět: Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Pro potřeby žáků se zrakovým postižením nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny.
Předmět navazuje na prvouku a přírodovědu na prvním stupni. Je vyučován od 7. do 10. ročníku. Přírodopis se vyučuje v odborné učebně i v běžné třídě, hodiny se nedělí. Část výuky, zejména při pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností škola několikrát v roce organizuje různé typy exkurzí a terénních cvičení. Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání. Poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět. Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus a práce s informacemi.
V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení
U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (živých i neživých přírodnin, modelů a obrázků, audio, video)
Podporujeme tvůrčí aktivitu žáků formou ekologických soutěží, návštěv mimoškolních zařízení (botanické a zoologické zahrady, přírodovědných stanic apod.)
Kompetence k řešení problémů
Učíme žáky vybírat a třídit informace k daným tématům z dostupné literatury nebo internetu přípravou referátů.
Kompetence komunikativní
Vedeme žáky k diskusi na aktuální ekologická témata (recyklace, globální oteplování apod.)
Kompetence sociální a personální
Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (biologické pokusy, projektové učení).
Kompetence občanské
Vedeme žáky k hodnocení konkrétních činností člověka v přírodě a rozlišení aktivit, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.
Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.
Kompetence pracovní
Vedeme žáky k uplatňování základních dovedností a návyků souvisejících s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.
Kompetence digitální

Navazujeme na digitální kompetence přírodovědy 1. stupně a dále je rozvíjíme.
Žáci se seznámí s dalšími webovými stránkami, kde mohou čerpat rozšiřující informace o jednobuněčných organismech, živočiších, rostlinách a nerostech.
Žáci se podle svých možností naučí pracovat s digitálním mikroskopem, pořizovat snímky preparátů a dále je zpracovávat.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy z RVP ZV za dané období

U žáků s těžším zrakovým postižením je třeba některé očekávané výstupy přizpůsobit jejich možnostem, případně nahradit jinými (jedná se hlavně o výstupy týkající se pozorování a porovnávání vnitřní stavby rostlin a živočichů, poznávání přírodnin a určování přírodnin podle klíče).

Obecná biologie a genetika
Žák:
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů (7. ročník)
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel (7. ročník)
- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů (7. - 9. ročník)
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek (7. ročník)
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti (7. a 10. ročník)
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů (10. ročník)
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka (7. ročník)

Biologie hub
Žák:
- podle svých zrakových možností rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků (7. ročník)
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích (7. ročník)
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků (7. ročník)

Biologie rostlin
Žák:
- podle svých zrakových možností odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům (8. ročník)
- podle svých zrakových možností porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku (8. ročník)
- vysvětlí princip základních rostlinných procesů a jejich využití a jejich využití při pěstování rostlin (8. ročník)
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a podle svých zrakových možností určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (7. a 8. ročník)

- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí (8. ročník)

Biologie živočichů
Žák:
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (7. - 9. ročník)
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, podle svých zrakových možností určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (7 - 9. ročník)
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (7 . - 9. ročník)
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy (7 - 9. ročník)

Biologie člověka
Žák:
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy (9. ročník)
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka (10. ročník)
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří (9. ročník)
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života (9. ročník)
- aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla (9. ročník)

Neživá příroda
Žák:
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života (10. ročník)
- podle svých zrakových možností rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek (10. ročník)
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody (10. ročník)
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě (10. ročník)
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků (10. ročník)
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi (10. ročník)

Základy ekologie
Žák:
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (10. ročník)

- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému (10. ročník)
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam (7. a 10. ročník)
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému (10. ročník)

Praktické poznávání přírody
Žák:
- aplikuje praktické metody poznávání přírody (7. - 10. ročník)
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody (7. - 10. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	**- názory na vznik a vývoj života, jeho rozmanitost rozmanitost, projevy a význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty - životní podmínky rostlin a živočichů - fotosyntéza - stavba buněk rostlin, živočichů, bakterií a sinic - základní struktura života - buňka, tkáň, pletivo, orgán, orgánová soustava, organismy jednobuněčné, mnohobuněčné - **význam a zásady třídění organismů,** soustava organismů (systém rostlin a živočichů) - způsoby rozmnožování organismů	Obecná biologie a genetika	Environmentální výchova – Ekosystémy – téma Vztahy mezi organismy
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti			

- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití; onemocnění způsobená viry a bakteriemi, prevence nákazy		
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- sinice, řasy	Biologie rostlin	
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- **houby s plodnicemi (**stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami) **- houby bez plodnic (**základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy); - výživa hub (symbioza, parazitismus, destruent) - lišejníky (stavba, symbióza, výskyt a význam)	Biologie hub	
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- stavba těla jednobuněčných a bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci - hlavní zástupci jednobuněčných a bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci) - chování jednobuněčných a bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci), způsoby přizpůsobení prostředí, vývoj, vývin	Biologie živočichů	

- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- hospodářsky a epidemiologicky významné druhy (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci) - ochrana živočichů		
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- vzájemné vztahy mezi organismy - jednoduché potravní řetězce	Základy ekologie	
- aplikuje praktické metody poznávání přírody vzhledem ke svým zrakovým možnostem; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- pozorování a zkoumání přírodnin	Praktické poznávání přírody	
8. ročník			
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla strunatců, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)	Biologie živočichů	
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- hlavní zástupci strunatců (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) - chování živočichů (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci), způsoby přizpůsobení prostředí - vývoj, vývin živočichů - rozšíření		

- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, - ochrana živočichů		
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům, - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - vysvětlí princip základních rostlinných procesů a jejich využití a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- anatomie a morfologie rostlin stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - vybraní zástupci rostlin a jejich význam (řasy, mechorosty, kapraďorosty, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny) - vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	Biologie rostlin	Environmentální výchova – Základní podmínky života – téma Základní podmínky života rostlin
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- přechod rostlin na souš - význam a ochrana rostlin		
- aplikuje praktické metody poznávání přírody vzhledem ke svým zrakovým možnostem; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- pozorování a zkoumání přírodnin	Praktické poznávání přírody	
9. ročník			
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla savců, stavba a funkce jednotlivých částí těla, orgánové soustavy, rozmnožování	Biologie živočichů	

- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- systém savců, hospodářsky významné druhy		
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- projevy chování živočichů (savci), způsoby přizpůsobení danému prostředí - základy etologie - význam savců - chov domestikovaných živočichů - ochrana živočichů		
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí těla - orgány, orgánové soustavy - vyšší nervová činnost - rozmnožování člověka - ontogenetický vývoj	Biologie člověka	
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- nemoci, úrazy, prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka, hygiena duševní činnosti - druhy poranění, život ohrožující stavy, epidemie - první pomoc		
- aplikuje praktické metody poznávání přírody vzhledem ke svým zrakovým možnostem; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- pozorování a zkoumání přírodnin	Praktické poznávání přírody	

10. ročník			
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	základy nauky o dědičnosti (podstata dědičnosti a přenos dědičných informací) - znaky ovlivněné dědičností - křížení	Obecná biologie	
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- vznik a stavba Země, geologický vývoj ČR - význam jednotlivých sfér pro život na Zemi - rozlišuje pojmy nerost a hornina, - uvede zástupce magmatických, usazených a přeměněných hornin a jejich význam a využití - příčiny a důsledky geologických procesů	Neživá příroda	
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - vývoj zemské kůry - vznik a vývoj života na Zemi, výskyt typických organismů, přizpůsobování organismů prostředí - geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty		

- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- vliv podnebí a počasí na rozvoj ekosystému, - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a - ochrana člověka		
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogenetický vývoj člověka	Biologie člověka	Multikulturní výchova – Etnický původ – téma Lidské rasy a rasismus
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	Ekologie	Enviromentální výchova - Vztah člověka k prostředí - téma ochrana přírody
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- ekosystém, vztahy mezi organismy; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy		
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- potravní řetězce (producent, konzument, predátor, cizopasník, rozkladač) - rovnováha v ekosystému		
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- ochrana životního prostředí, globální problémy a jejich řešení - chráněná území		

- aplikuje praktické metody poznávání přírody vzhledem ke svým zrakovým možnostem; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- pozorování a zkoumání přírodnin - významní biologové a jejich objevy	Praktické poznávání přírody	

5.18. Vyučovací předmět: Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Průřezová témata: Multikulturní výchova – Etnický původ, Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity.
Pro potřeby žáků se zrakovým postižením nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny.
Zeměpis je má přírodovědný i společenskovědný charakter. Vyučuje se v 7. až 10. ročníku základní školy. Výuka zeměpisu umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.
Výuka je přizpůsobena potřebám a stupni postižení žáků. K vytváření konkrétních představ o jednotlivých probíraných tématech přispívá možnost použití různých hmatových modelů, reliéfních atlasů a map. Dále používání DVD a pořadů na Youtube se zaměřením na zeměpis.
Ke kvalitnější výuce přispívá menší počet dětí ve třídě. Ve výuce se střídají činnosti – studium textu, práce s atlasem, s mapou. Střídá se práce ve skupinách i individuální. Jednotlivá témata žáci zpracovávají formou referátů, pak přednášejí ve škole. Jsou vedeni k využívání a informací z internetu a dalších dostupných zdrojů.
Doplňující formy výuky: besedy s pracovníky humanitárních organizací atd.

b)Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení
Žáky učíme pracovat a využívat zdroje zeměpisných informací – internet, encyklopedie, knihovny, časopisy.
Žáky učíme pracovat s textem, tvořit výpisky, hledat důležité informace.
Ve výuce využíváme mezipředmětové vazby – projektové učení.

Ve výuce zeměpisu vedeme žáky k zájmu o problémy současného světa – problémy znečišťování životního prostředí, problémy environmentální, problémy třetího světa, porušování lidských práv atd. různými formami (diskuze, besedy, přednášky, exkurze, projektové vyučování).
Ve výuce zeměpisu používáme speciální hmatové pomůcky – reliéfní mapy, atlasy, globusy, modely.
Individuálním přístupem pedagoga k jednotlivým žákům ve výuce zeměpisu umožňujeme vytváření reálných představ o okolním světě.

Kompetence k řešení problémůFormou projektového učení, upozorňujeme žáky na různorodost, ale i problémy současného světa.
Učíme žáky sledovat dění a události v současném světě, pomáháme jim rozlišovat kvalitní zdroje informací.
Vedeme žáky k vytváření vlastních názorů a k hledání řešení problémů.

Kompetence komunikativní
Formou diskuzí a modelových situací učíme žáky dovednosti formulovat problémy a jejich řešení.
Kompetence sociální a personální
Během výuky zeměpisu používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků – projekty.

Kompetence občanské
Na konkrétním učivu poukazujeme na občanskou vzájemnost a odpovědnost za svoje chování vůči prostředí, ve kterém žijeme.
Vytváříme příležitosti k seznamování a poznávání jiných kultur formou diskuzí s lidmi pocházejícími z jiných krajin, promítání dokumentů, cestopisů.
Učíme žáky empatickému přístupu k lidem žijícím v nedemokratických režimech a v krajinách třetího světa.
Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.

Kompetence pracovní
Ve výuce zeměpisu učíme žáky pracovat s informačními a komunikačními technologiemi jako významnou složkou gramotnosti osob se zrakovým postižením.
Podněcujeme žáky k samostatnému časovému rozvržení pracovní činnosti
Standardy pro základní vzdělávání: práci si obrázky, mapami v textu, mentálními mapami nahrazujeme prací s reliéfními mapami a obrázky, prací s textem, zvukovým materiálem (např. rozpoznávání jazyků jednotlivých národů, přírodních prostředí atd).

Kompetence digitální
Vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost použít.
Motivujeme žáky k vyhledávání, porovnávání, kritickému posuzování a sdílení informací získaných z digitálních zařízení.
Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při chování v digitálním prostředí.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE
Očekávané výstupy
žák
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (7. – 10.) Pro nedostatek materiálů přizpůsobených potřebám a možnostem zrakově postižených žáků byl tento výstup nahrazen.
přiměřeně hodnotí geografické informace, pracuje s mapou, globusem, atlasem, používá internet a další dostupné zdroje informací (7. -10.)

- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně zrakovým možnostem žáka (7. - 10.)
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině (7. – 10.)
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu (vyřazen)

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ
Očekávané výstupy
Žák
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy (7.)
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ((7.)
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu (7.)
- porovnává působní vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost (7.)

REGIONY SVĚTA
Očekávané výstupy
Žák
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa (8.–9.)
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (8.–9.)
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států (8.–9.)
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (8.-9.)

SPOLEČENSKÉ A HOSOPDÁŘSKĚ PROSTŘEDÍ
Očekávané výstupy
žák
- posoudí na přiměřené úrovni rozložení světové populace, její strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa (10.)
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel (10.)
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje vyjmenuje světové surovinové a energetické zdroje (10.) Pro nedostatek materiálů přizpůsobených potřebám a možnostem zrakově postižených žáků byl tento výstup nahrazen.
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (10.)
- porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků (10.)
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech (10.)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
Očekávané výstupy
žák
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin (7.,10.)
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) (7., 10.,)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (7.,10.)

ČESKÁ REPUBLIKA
Očekávané výstupy
žák
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy (9.)
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům (9.)
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu (9.)
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit (9.)
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států (9.)

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE
Očekávané výstupy
žák
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu přiměřeně svým zrakovým možnostem (7. – 10.)

- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny přiměřeně svým zrakovým možnostem (7.– 10.)
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích, zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech, přiměřeně svým zrakovým možnostem (7. – 10.)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
Žák - přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů	geografické, topografické a kartografické pojmy, plán, mapa, smluvené značky	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, měřítko a obsah plánů a map		
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Vesmír	Přírodní obraz Země	
- na konkrétních příkladech umí prokázat tvar planety Země a zhodnotit důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země jako vesmírné těleso		
- umí rozlišit a porovnat složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost, rozeznává tvary zemského povrchu	Přírodní složky Země		
- umí porovnat působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	Litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra, biosféra		
Žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na příkladech znaky a funkce krajin.	Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin	Životní prostředí	

Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásad bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		
8. ročník			
Žák - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Světadíly, oceány	Regiony světa	Multikulturní výchova - Etnický původ
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Afrika, Amerika, Asie, Austrálie, Oceánie, Antarktida, Arktida		
- porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	Charakteristika vybraných regionů a států v jednotlivých světadílech – příroda, obyvatelstvo, kultura, hospodářství, význam, zajímavosti		
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a co je příčinou zásadních změn v nich Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásad bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		
9. ročník			
Žák	Evropa	Regiony světa	Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa			
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny			
- porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	Charakteristika vybraných regionů a států v Evropě – příroda, obyvatelstvo, kultura, hospodářství, význam, zajímavosti		
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a co je příčinou zásadních změn v nich			
Žák - vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy	místní region	Česká republika	
- hodnotí a porovnává polohu, přírodní poměry, zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu	Česká republika - poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo, demografické a hospodářské charakteristiky, hospodářské aktivity, sektorová struktura hospodářství. Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě.		
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR	regiony ČR		
- uvádí příklady účasti ČR ve světových mezinárodních institucích, organizacích a integracích států			

- uvádí příklady účasti ČR ve světových mezinárodních institucích, organizacích a integracích států			
Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásad bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
10. ročník			
Žák - vytváří a využíváosobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Ohniska napětí ve světě		
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Obyvatelstvo světa	Společenské a hospodářské prostředí	
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Světové hospodářství		
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit			
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Globalizace, integrace ve světě, mezinárodní organizace		

- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Vztah přírody a společnosti	Životní prostředí	
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		

5.19. Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

a)Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Průřezová témata: Multikulturní výchova – Lidské vztahy
Žádný z očekávaných výstupů nebyl upraven ani nahrazen.
Vyučovací předmět Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi. Žáci se učí rozhodovat ve prospěch zdraví.

b)Výchovné a vzdělávací strategie
Při práci v předmětu výchova ke zdraví využíváme výchovné a vzdělávací strategie školy.

Kompetence k učení
Předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů s tématikou ochrany a podpory zdraví a vedeme je k jejich využívání v praktickém životě.
Vedeme žáky k celoživotní potřebě pečovat o své zdraví a soustavně ho chránit.

Kompetence k řešení problémů
Promyšlenými postupy žáky aktivizujeme k uvažování o problému a jeho možném řešení (dialog, diskuse, kooperace, brainstorming, kritické myšlení, učení ze zkušenosti).
Předkládáme žákům náměty k samostatnému uvažování a řešení problémů v souvislosti s ochranou tělesného, duševního a sociálního zdraví.

Kompetence komunikativní
Využíváme osvojené komunikační dovednosti při týmové práci.
Uplatňujeme dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, využíváme osvojené komunikační modely chování a jednání v souvislosti s obranou před sociálně patologickými jevy.

Kompetence sociální a personální
Pomáháme žákům hledat cestu založenou na dobrých mezilidských vztazích a vytváříme příležitosti k rozvíjení pozitivních vztahových dovedností pro život (aktivní naslouchání, vedení dialogu, obhajování stanovisek, vyjednávání, komunikování v týmu, podřízení se, vedení aj.)
Rozvíjíme u žáků specifické dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (odmítání, řešení konfliktů a rizikových situací, vyjednávání aj.)

Kompetence občanské
Vytváříme žákům příležitosti zapojit se v rámci školy a zájmových aktivit do činností souvisejících s ochranou a podporou zdraví (aktivní účast na projektech, při sportovních aktivitách aj.)

Kompetence pracovní
Pomáháme žákům uplatňovat osvojené postupy ochrany a podpory zdraví při praktických činnostech ve škole i mimo ni.

Digitální kompetence
Vedeme žáky k cílenému získávání a samostatné interpretaci dat a kritickému hodnocení informací z oblasti zdraví a bezpečí.
Učíme žáky uplatňovat v online prostředí pravidla ohleduplného chování a etického jednání, která jsou založena na respektu a odmítání projevů jakéhokoliv ubližování, násilí nebo agrese.
Vedeme žáky k bezpečné komunikaci v digitálním prostředí, k ochraně soukromí vlastního i ostatních.
Poskytujeme bezpečný prostor pro otevřenou diskuzi nad přínosy i riziky užívání digitálních technologií a dáváme oporu pro upevňování přínosů.
Jsme žákům průvodcem při reflexi a vyhodnocování jejich zkušeností s digitálním prostředím, a na Vedeme žáky k odpovědnému využívání digitálních technologií při komunikaci se složkami integrovaného záchranného systému a linkami bezpečí.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy
žák
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů (7. roč.)
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (7. roč.)

- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (10. roč.)
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (7. roč.)
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (7. roč.)
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (10. roč.)
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (7. roč.)
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (7. roč.)
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (10. roč.)
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (10. roč.)
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (7. roč.)
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování (7. roč.)
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (10. roč.)
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (10. roč.)
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (10. roč.)
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (10. roč.)

Vzdělávací obsah:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	7. ročník		
Žák - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek, - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** **Změny v životě člověka a jejich reflexe** **Zdravý způsob života a péče o zdraví**	Multikulturní výchova – Lidské vztahy – Vztahy k lidem z jiných zemí, kultur, náboženství

- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci		
10. ročník			
Žák - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**	Multikulturní výchova – Lidské vztahy – Respektování druhých lidí

- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, formy sexuálního zneužívání dětí, šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**	

- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	**Hodnota a podpora zdraví**	
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - pozitivní komunikaci a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině a komunitě)	- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly,	**Osobnostní a sociální rozvoj**	

- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - psychohygiena – předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech		

5.20. Vyučovací předmět : Muzikoterapie

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Průřezová témata: nejsou zařazena

Předmět má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně. Do výuky jsou zařazeni žáci z různých tříd 1. stupně základní školy a základní školy praktické. O zařazení žáka do výuky rozhoduje ředitel školy na základě písemné přihlášky zákonných zástupců žáka na návrh psychologa.
Výuka předmětu probíhá v hudební třídě nebo dle potřeby ve větší místnosti s kobercem při použití klavíru, kytary, Orffových nástrojů, bicí soupravy a přehrávače zvukových medií.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Strategie předmětu muzikoterapie

- Dopomáhat v rozumovém, psychickém, motorickém a logopedickém rozvoji žáků
- Napomáhat v nápravě specifických poruch učení
- Učit děti vyjadřovat emoce, zvládat negativní pocity
- Navozovat strategie řešení problémů a konfliktů
- Učit žáky kooperaci, uvědomění si pozice ve skupině nebo společnosti, prožití si společenské role

- Zvyšování koncentrace pozornosti
- Dopomáhat k uvolnění (relaxac) a střídavě aktivizovat k činnosti

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy
Žák:
rytmizuje své jméno
doprovází hrou na tělo jednotlivá slova, spojení dvou a více slov, říkadla a básničky (vycházející z témat blízkých dítěti- domov, pohádky, příroda…)
opakuje rytmizované slovní útvary hra na echo, otázky, odpovědi)
soustředěně poslouchá zvuky, tóny, rytmy, písničky, improvizaci a reprodukovanou hudbu v přiměřené délce
koncentruje pozornost na krátkou činnost (hudební akci)
vnímá pokyny učitele a adekvátně, dle svých individuálních schopností a možností na ně reaguje
rozlišuje náladu skladby
umí vyjádřit pocity radosti, smutku
zpívá písně a doprovází je hrou na tělo nebo Orffovými nástroji
zvládá hudební hru využívající změny dynamické, agogické, tempa, hlasové polohy
prohlíží a prohmatává nástroj muzikoterapeutická pomůcka) a zkoumá jeho zvukové možnosti

Učivo předmětu
A/ Receptivní muzikoterapie- poslech reprodukované a živě hrané hudby (hudební skladby a nástrojové improvizace)
B/ Aktivní muzikoterapie
B1/ Rytmizace slov, říkadel, básniček doprovázená hrou na tělo
B2/ Hry na otázky a odpovědi
B3/ Hudební hry využívající dynamiku, agogiku, tempové změny, změny hlasové polohy a témbru
B4/ Zpívání písní s hrou na tělo a doprovodem Orffových nástrojů

5.21. Vyučovací předmět : Prostorová orientace a samostatný pohyb, technika chůze s bílou holí
Vzdělávací oblast: Speciální péče
Vzdělávací obor: Prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově postižených (dále PO SP ZP)

Charakteristika vyučovacího předmětu
a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Průřezová témata: nerealizují se.

Charakteristika: prostorová orientace a samostatný pohyb je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání těžce zrakově postižených žáků. Cílem tohoto předmětu je dosažení co nejvyššího stupně mobility a samostatnosti odpovídajícího individuálním schopnostem každého zrakově postiženého žáka. Výuka předmětu probíhá ve dvou rovinách: jako samostatný předmět shodného názvu, který je zařazen do skupiny předmětů speciální péče a jako integrální součást běžné činnosti ve všech vyučovacích předmětech při vyučování, ale i mimo něj.
Časové vymezení: na I. stupni žáci pracují ve skupinách, později ve dvojicích a výuka probíhá zpravidla 1 vyučující hodinu týdně, na II. stupni je výuka individuální, 2 vyučovací hodiny 1x za 14 dní.
U žáků s vícečetným postižením probíhá výcvik vždy individuálně a je přizpůsoben specifickým potřebám daného žáka.
Organizační vymezení: koordinátor speciální péče vytipuje vhodné žáky podle stupně zrakového postižení. Konečné rozhodnutí je však závislé na vyjádření oftalmologa. Vzhledem k tomu, že jde o speciální rehabilitační výchovu, žáci nejsou z tohoto předmětu klasifikováni. Výuku provádí instruktor prostorové orientace.
Výuka i časové a organizační vymezení se přizpůsobuje individuálním potřebám a schopnostem žáků, je závislá na psychické a fyzické vyspělosti žáků a na stupni jejich zrakového postižení.
Výuka probíhá během desetileté školní docházky a je ukončena dosažením stupně mobililty – očekávaného výstupu skupiny D.
Završením výuky je samostatná praxe PO SP ZP a technice chůze s bílou holí.
Cílem praxe je zcela samostatně bez cizí pomoci ověřovat, udržovat, případně prohlubovat získané poznatky a dovednosti.
Samostatná praxe není povinná. Je umožňována žákům jeho zákonnými zástupci např:
- pohybem v terénu v místě bydliště
- samostatným příchodem resp. příjezdem do školy apod.
- internátním žákům může být umožněna samostatná praxe skupinovou vychovatelkou za podmínek přesně stanovených ve Vnitřním řádu internátu a Vnitřním řádu školního klubu (např. návštěva knihovny, odjezd resp. odchod ze školy domů apod.).

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení
Učíme žáky shromažďovat a využívat informace, nepodceňovat, ale ani nepřeceňovat své schopnosti, vyhledávat a využívat novinky (nové pomůcky a služby pro ZP).
Starší žáky vedeme ke schopnosti zvládat náročné trasy.

Kompetence k řešení problémů
Učíme žáky řešit konkrétní situace v uměle navozených podmínkách, později ve skutečných situacích.
Řešit problémy při nečekané změně (např. nenadálá změna situace při samostatném cestování).

Kompetence komunikativní
Vedeme žáky, aby při ztrátě orientace na trase srozumitelně formulovali cíl své cesty.

Kompetence sociální a personální
Učíme žáky pomáhat novým spolužákům orientovat se v novém prostředí, přijímat, ale i odmítat pomoc.
Každý žák umí správně chodit s vidícím průvodcem a využívá zásadu bdělé pozornosti.
Vedeme žáky ke schopnosti řešit situaci při osobních sporech a při sporech mezi skupinami lidí, přizpůsobit se komunikaci s dětmi různé úrovně.

Kompetence občanské
Vedeme žáky k respektování společenských norem, povinnostem a správnému chování v krizových situacích. Učíme žáky nezneužívat svého postižení. Spolupracujeme se školským poradenským zařízením. Umožňujeme žákům seznamování a navazování kontaktů se zrakově postiženými z jiných škol formou soutěží (školy pro zrakově postižené nejen v Čechách, ale i na Slovensku).

Kompetence pracovní
Učíme žáky sebeobslužné činnosti.
Pomáháme žákům s výběrem budoucího povolání.
Vedeme žáky k reálnému hodnocení svých schopností, učíme je rozvíjet své fyzické schopnosti a dovednosti.

Vzdělávací obsah
- orientace v mikroprostoru a makroprostoru
- samostatná praxe internátních žáků na vytipovaných trasách v okolí školy
- cestování dopravními prostředky
- absolvování samostatné praxe internátních žáků na různých trasách

Skupina A
- prvky PO SP ZP
- základní techniky pohybu bez hole
- chůze s vidícím průvodcem

Očekávaný výstup pro sk. A: žák by si měl vytvořit základní dovednosti a návyky v oblasti prvků prostorové orientace a samostatného pohybu (dále jen PO SP).

Skupina B
- technika dlouhé hole

Očekávaný výstup pro sk. B: žák by měl používat prvky PO SP na úrovni návyků, zvládnout techniku dlouhé bílé hole (dále jen TDH).

Skupina C
- základy orientační analyticko-syntetické činnosti (získávání a využívání informací všeho druhu, určení vlastního stanoviště na trase, užívání dopravních prostředků)
Očekávaný výstup pro sk. C: žák by měl být schopen samostatně absolvovat vytipované trasy v okolí školy

Skupina D
- zvládnutí pocitu „psychické osamocenosti na trase“
- absolvování tras různé délky i stupně náročnosti
Očekávaný výstup pro sk. D: žák by měl samostatně v běžných klimatických podmínkách absolvovat různě náročné trasy.
Výuka probíhá během desetileté školní docházky a je ukončena dosažením stupně mobility – očekávaného výstupu skupiny B - D.
Završením výuky je zvládnutí techniky chůze s bílou holí na společných vycházkách se skupinou (třídou), pouze ve výjimečných případech, dosáhnou žáci očekávaný výstup sk. C, ev. D.
Dosáhne-li žák výstup sk. D je završením výuky samostatná praxe PO SP ZP.

Cílem praxe je zcela samostatně bez cizí pomoci ověřovat, udržovat, případně prohlubovat získané poznatky a dovednosti.
Samostatná praxe není povinná. Je umožňována žákům jeho zákonnými zástupci např:
- pohybem v terénu v místě bydliště
- samostatným příchodem resp. příjezdem do školy apod.
- internátním žákům může být umožněna samostatná praxe skupinovou vychovatelkou za podmínek přesně stanovených ve Vnitřním řádu internátu a Vnitřním řádu školního klubu (např. návštěva knihovny, odjezd resp. odchod ze školy domů apod.).

5.22. Vyučovací předmět : Tyflopedická péče

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu
a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Ve výchově a vzdělávání žáků s postižením zraku se uplatňují specifické výukové předměty. Pro získání speciálních dovedností je možné do výuky zrakově postižených zařadit předmět speciální péče - tyflopedická péče. Žáci v něm získávají takové speciální poznatky a dovednosti, které jim umožní zlepšit proces poznávání při výuce a později v životě. Dovednosti, které žák v tomto předmětu získá, je třeba procvičovat a důsledně využívat při vyučování ostatních předmětů i při vhodných mimoškolních činnostech.

Předmět tyflopedická péče je možné vyučovat současně všechny žáky třídy, skupinu několika žáků nebo individuálně. Na základní škole je zařazen do prvních dvou období – tedy v 1. – 6. ročníku. Dále je možné pokračovat individuálně na druhém stupni školy – převážně u žáků s progresivní zrakovou vadou nebo u žáků s LMP, které je třeba naučit čtení a psaní Braillova písma. Některá témata jsou rovněž na druhém stupni docvičována v odpoledních činnostech školní družiny či internátu (např. nácvik podpisu).
Rámcové učební osnovy předmětu tyflopedická péče jsou zpracovány tak, že obsahují témata pro všechny stupně postižení zraku (od slabozrakosti po nevidomost). Nejsou rozpracovány pro věkové kategorie, protože potřeby jednotlivých žáků a schopnosti zvládat určité dovednosti jsou individuální.
Každý žák je před zařazením do tyflopedické péče vyšetřen očním lékařem. Učitel-tyfloped na základě vyjádření lékaře, předepsaných optických pomůcek a své vlastní speciálně pedagogické diagnostiky, vypracuje pro každého žáka na určité časové období (maximálně jeden školní rok) individuální plán.
Jednotlivá témata osnov jsou seřazena podle stupně obtížnosti a učitel z nich vybírá jen ty okruhy, které jsou pro žáka potřebné a odpovídají stupni postižení zraku a již zvládnutým dovednostem.
Z individuálních potřeb žáka je třeba vycházet i při vytváření optimálních podmínek pro práci ve vyučování - uspořádání pracovního místa, správné stropní i lokální osvětlení apod.

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení
Žáky učíme starat se o svoji optickou pomůcku a zároveň s ní vhodně pracovat a tím mu usnadňujeme proces učení.
Rozvíjení hmatu žáků umožňujeme zrychlit proces čtení a tím i učení.
Žáky později osleplé nebo s progresivní zrakovou vadou vyučujeme Braillskému písmu a tím jim umožňujeme i nadále psát a číst.

Kompetence pracovní
Žáky učíme samostatnosti a tím jim poskytujeme větší možnost pracovního uplatnění.

Kompetence sociální a personální
Nácvikem podpisu umožňujeme žákům zvládat samostatně některé právní úkony.

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy

Žák si dokáže vhodně upravit pracovní prostředí:
- využívá vhodné světelné podmínky
- využívá vhodné umístění lavic i židlí
- správně umístí optické a elektronické pomůcky

- nacvičuje orientaci ve třídě
- používá vhodné pomůcky
- vhodně umísťuje pomůcky na svém pracovním místě

Žák umí prohlížet reliéfní obrázky, labyrinty, mapy, a plánky, pracuje s rýsovací soupravou:
- prohlíží reliéfní obrázky
- prohlíží hmatové mapy
- umí reliéfně zobrazovat
- pracuje s rýsovací soupravou

Tyflografika se cíleně provádí v tyflopedické péči a ve výtvarné výchově.

Žák zvládá čtení a psaní Braillova písma (netýká se žáků pracujících černostiskem)
(V rámci tyflopedické péče se vyučuje hlavně u žáků později osleplých nebo s progresivní oční vadou)
- orientuje se v šestibodu
- nacvičuje čtení Braillova písma
- píše Braillovo písmo

Výuka by neměla končit zvládnutím abecedy, ale pokračovat tak dlouho, dokud žák nebude schopen pracovat bodově ve vyučování.

Žák čte i píše některá černotisková písmena (netýká se žáků, kteří pracují v černotisku):
(zaměřujeme se na písmena, která bude žák používat v geometrii, nebo ta, která má ve svém jméně)
- čte reliéfní tiskací písmena
- píše tiskací písmena

Žák zvládá svůj černotiskový podpis v přiměřené velikosti:
- seznamuje se s reliéfní podobou svého podpisu
- vhodně zvolí první písmeno
- nacvičuje jednotlivá písmena
- spojuje písmena
- zmenšuje podpisu
- podpisuje se do šablony

VÝSTUPY		
SMYSLOVÁ VÝCHOVA	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák v co nejvyšší možné míře využívá svůj hmat	- nácvik aktivního hmatání - poznávání předmětů, manipulace s nimi - třídění předmětů podle různých kritérií - navlékání korálků aj. drobných předmětů - -rozlišování různých druhů materiálů - orientace na ploše (vlevo, vpravo, nahoře, dole) - vkládání drobných předmětů do odpovídajících otvorů (vkládačky, do nádob apod. - šroubování - práce s papírem – překládání, trhání, stříhání, lepení - modelování - práce s kolíčkovou kreslenkou - konstrukce ze stavebnic - skládání jednoduchých obrázků (puzzle)	Rozvíjení hmatu
Žák využívá svůj sluch	- určování stacionárního i pohybového zdroje zvuku - lokalizace směru zvuku - echolokace - cvičení sluchové paměti - poznávání různých zvuků	Rozvíjení sluchu
Žák v nejvyšší možné míře využívá zrak	- orientace v prostoru - poznávání a rozlišování předmětů - orientace na ploše, v textu - poznávání a rozlišování barev - třídění - práce s obrázky - rozvíjení kreslířských dovedností - práce s linkou, čárou - přiřazování - koordinace oko – ruka	Rozvíjení zachovaných zrakových funkcí
Žák rozlišuje různé chuti	- poznávání různých chutí - poznávání surovin a jednotlivých jídel	Rozvíjení chuti

Žák využívá čich ke kompenzaci zraku	- konzistence potravin - rozlišování charakteristických vůní a zápachů - určování umístění jejich zdroje	Rozvíjení čichu
ZRAKOVÁ HYGIENA, PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák uplatňuje pravidla zrakové hygieny	- pravidla zrakové hygieny - úprava pracovního prostředí - obsluha lavice se sklopnou deskou a lepící fólií - ovládání lampičky - relaxační cviky	Hygiena práce a pracovního prostředí
NÁCVIK POUŽÍVÁNÍ OPTICKÝCH POMŮCEK A PÉČE O NĚ	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák správně používá všechny předepsané a doporučené optické pomůcky	- výběr optických pomůcek podle druhu a stupně zrakového postižení - seznámení s pomůckami - nácvik používání pomůcek - péče o pomůcky (brýle, lupy) - nácvik používání digitálních lup včetně TV lupy	Optické pomůcky

TYFLOGRAFIKA	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá prohlížení obrázků, labyrintů, plánků, map a práci s rýsovací soupravou (kreslenkou)	- obtahování tvarů - uvolňovací cviky rukou - prohlížení reliéfních obrázků - prohlížení hmatových plánků - prohlížení složitějších hmatových map - reliéfní zobrazování - použití rýsovací soupravy - orientace v soupravě, - črtání, kreslení, rýsování	Tyflografika
VÝUKA ČTENÍ A PSANÍ BRAILLOVA PÍSMA, ZDOKONALOVÁNÍ ČTENÍ A PSANÍ V ČERNOTISKU	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá čtení bodového písma při vyučování (žáci nevidomí a žáci se zbytky zraku) Žák zvládá čtení černotiskového písma při vyučování (žáci slabozrací a žáci se zbytky zraku)	- orientace v šestibodu - práce s kolíčkovou kreslenkou - čtení písmen, slabik, slov, vět - orientace na řádku, na stránce, v knize	Braillovo písmo

Žák zvládá ve vyučování psaní v bodovém písmu (žáci nevidomí a žáci se zbytky zraku) Žák zvládá při vyučování psaní černotiskového písma (žáci slabozrací a žáci se zbytky zraku)	- pěstování návyku plynulého čtení - čtení s porozuměním textu - čtení matematických zápisu - zlepšování, zrychlování čtení - seznámení s Pichtovým psacím strojem - příprava stroje k psaní, ukládání do kufříku - vkládání papíru, nastavení okrajů, řádkování - psaní písmen, slabik, slov, vět - využití zpátečky - odtržení papíru - zdokonalování psaní správných tvarů písmen a číslic	Pichtův stroj
RELIÉFNÍ PÍSMO, PODPIS	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá prohlížení obrázků, labyrintů, plánků, map a práci s rýsovací soupravou (kreslenkou) Žák zvládá podle svých možností podpis	- prohlížení reliéfních obrázků - prohlížení hmatových plánků - prohlížení složitějších hmatových map - reliéfní zobrazování - použití rýsovací soupravy – orientace v soupravě, - črtání, kreslení, rýsování - správný úchop psacího náčiní - poznávání a psaní některých písmen (příjmení) - nácvik podpisu - psaní do šablony - podpis bez linek	Tyflografika

ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO:

PSANÍ NA PRAŽSKÉ TABULCE	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá psaní na pražské tabulce	- nácvik zakládání papíru do tabulky - nácvik správného vypichování bodů na tabulce - s vytvarovanými okénky - bez vytvarovaných okének	Pražská tabulka

	- nácvik psaní písmen, slabik, slov, vět	
ROZLIŠOVÁNÍ MINCÍ A BANKOVEK	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá manipulaci s penězi	- rozlišování mincí - rozlišování bankovek - používání peněženky	Finanční gramotnost
POUŽITÍ TELEFONU	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá telefonování	- seznámení s některými typy telefonů - užití telefonu	Telefonování
SEZNÁMENÍ S DALŠÍMI KOMPENZAČNÍMI POMŮCKAMI	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák používá některé vhodné kompenzační pomůcky	- práce s kalkulátorem - práce s diktafonem - práce s iPadem	Kompenzační pomůcky
OSTATNÍ	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák používá některé pomůcky	- použití děrovačky - použití sešívačky - použití dymokleští - zakládání papírů do desek - nácvik psaní adresy a data narození - měření	Použití pomůcek

5.23. Vyučovací předmět : Zraková terapie

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika předmětu

a) Časové a organizační vymezení

Zraková terapie probíhá individuálně v pevně stanovenou dobu. Optimální časová dotace je polovina vyučovací hodiny týdně. Koordinátor pro zrakovou terapii vybere děti vhodné pro zařazení do předmětu. Ty jsou poté vyšetřeny očním lékařem, který zrakovou terapii potvrdí.

Předmět je určen v zásadě každému dítěti, které má alespoň nepatrný zbytek zraku. Horní mez míry zrakového postižení dítěte zařazeného do předmětu je silná slabozrakost – kategorie 2 (dle klasifikace podle WHO). Po individuálním posouzení lze zařadit i dítě s menším zrakovým postižením, pokud to vyžadují jeho potřeby. Do předmětu zraková terapie by mělo být dítě zařazeno co nejdříve, ovšem indikace této terapie není omezena věkem. Zraková terapie končí

v okamžiku, kdy jsou splněny očekávané výstupy, nebo splnit nejdou. Důvody nemožnosti splnění těchto jsou: progrese zrakového postižení, velká míra mentálního postižení.
Průřezová témata se nerealizují.

b)Výchovné a vzdělávací strategie
Při práci v předmětu zraková terapie využívám výchovné a vzdělávací strategie školy.

Očekávané výstupy
Dítě si uvědomuje svůj zrak, možnosti, způsoby použití. Umí si spojovat informace získané ze zrakových vjemů do správných souvislostí. A následně se tedy snaží o maximální možné využití zraku zejména v oblasti prostorové orientace a samostatného pohybu, a tím tedy přispívá k rozvíjení samostatnosti a zkvalitnění svého života.

Vzdělávací obsah
Předmět zraková terapie představuje soubor technik a metod, které mají za cíl naučit dítě využívat každý i sebemenší zbytek zraku (in Moravcová, Zraková terapie slabozrakých a pacientů s nízkým vízem. TRITON, Praha 2004).
Hodiny jsou střídavě zaměřeny na následující okruhy činností: reakce na světlo, lokalizace světla, zdroj světla v pohybu, senzomotorická koordinace, diskriminace barev, lokalizace objektů, diskriminace tvarů a velikosti, prostorové vztahy, souvislost mezi částí a celkem, visuální paměť, orientace na ploše, nácvik obsluhy předepsaných optických pomůcek (ruční lupy, kamerové zvětšovací televizní lupy apod.).
Toto pořadí činností není následným postupem při zrakové terapii. Uvedené aktivity se navzájem překrývají a při nacvičování jednoho okruhu dovedností současně procvičujeme i činnosti další. Některé děti nemusí zvládnout určitou dovednost, ale naopak mohou se ještě zdokonalit v jiných oblastech.

5.24. Vyučovací předmět : Logopedická péče
Vzdělávací oblast: Speciální péče
Vzdělávací obor: Logopedická péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Průřezová témata: Nerealizují se.
Charakteristika:

Předmět je zaměřen na zajištění a rozvoj komunikačních schopností dítěte a žáka, na rozvoj verbální i neverbální komunikace, interakce s prostředím. Logopedická intervence má za úkol zlepšit komunikační dovednosti dětí a žáků, aby byli schopni zapojit se do běžného života. Dle závažnosti diagnózy lze poruchu úplně odstranit, či zmírnit její projevy. Vzhledem k širokému spektru poruch řečových vad (nesprávná výslovnost, opožděný vývoj řeči, cizinci, dysfázie, LMP, ADHD), je struktura přizpůsobována aktuální situaci s ohledem na individualitu dítěte a žáka.
Charakteristika dětí:
Do předmětu logopedické péče jsou zařazovány děti z mateřské školy a žáci prvního stupně s narušenou komunikační schopností (děti a žáci mohou mít potíže se správnou výslovností hlásek, výbavností slov – rozdíl mezi porozuměním a řečovou produkcí, problémy s tvořením vět a dodržováním gramatických tvarů, užívání řečové dovednosti v běžných komunikačních situacích). Děti a žáci s dyslálií, dysfázií, odlišným mateřským jazykem.
Časové vymezení: Předmět je realizován v časových jednotkách - jedna časová jednotka = cca 20 minut týdně, s ohledem na individuální a speciální vzdělávací potřeby dítěte, žáka, lze čas navýšit.
Organizační vymezení: Výuka probíhá formou individuální péče, zařazení žáka navrhuje školní logoped, ve spolupráci s pedagogy třídy a zákonnými zástupci.

b) Výchovné a vzdělávací strategie, které ve vyučovacím předmětu Logopedická péče směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení:
- Využívat a vybírat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie vedoucí k vlastní nesprávné výslovnosti a rozvoji komunikaci.

Kompetence komunikativní:
- Náprava nesprávné výslovnosti.
- Rozvíjení aktivní slovní zásoby, umět ji používat v komunikaci s okolím
- Rozvíjení souvislého vyjadřování, umět vyjádřit své pocity, myšlenky, vést dialog, sdělit obsah.
- Rozvíjení gramatické stavby věty, umět se správně, spisovně vyjádřit, zvládat gramatiku jazyka.
- Rozvíjení fonematického sluchu, rytmizace, sluchového vnímání.
- Rozvíjení porozumění.

Kompetence pracovní:
- Umět využívat logopedické pomůcky a pracovní materiály.

Očekávané výstupy:
Dítě, žák se umí, přiměřeně svému věku a speciálním vzdělávacím a individuálním možnostem:
Souvisle se vyjádřit, porozumět mluvené řeči, reagovat na pokyny, zadání, sdělit podstatné, odpovídat na otázky, umět tvořit gramaticky správně větu a tvořit otázky.
Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči.
Rozvoj slovní zásoby, práce s hudebním (rytmickým) cítěním (pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně formulovaných větách.
Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.

Domluvit se slovy.
Porozumět slyšenému.
Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.

Vzdělávací obsah

Obsahem předmětu logopedické péče pro děti z mateřské školy i prvostupňových žáků je:
1. Rozvoj motoriky mluvidel (zaměřené na procvičení a zvýšení hybnosti jazyka, rtů, dolní čelisti a měkkého patra).
U zrakově postižených dětí a žáků využíváme multisenzoriální přístup - tj. kromě verbálního vedení také možnost hmatového a sluchového vnímání – vibrace hrtanu, ukázka logopeda – pohyby jazyka na lícním svalu, simulace činnosti jazyka pomocí rukou, využití pomůcek (lžička, špátle, brčko apod).

2. Hlasová a dechová cvičení (cvičení zaměřená na uvědomování si možnosti intenzity i kvality hlasu).
U ZP dětí a žáků využíváme opět spojení představy činnosti s hmatovým a sluchovým vnímáním.

3. Rytmická cvičení.
4. Rozvoj slovní zásoby aktivní, pasivní, pragmatické roviny řeči (sociální uplatnění řečových dovedností).
U ZP postižených dětí a žáků vždy doplněné o vhodný obrazový materiál, hmatový materiál, verbální komentář.

5. Rozvoj fonematického sluchu (schopnost diferencovat zvuky lidské řeči): bez zvukového pozadí, se zvukovým pozadím.

6. Vlastní logopedická náprava jednotlivých hlásek.
Délka a obsah logopedické nápravy je individuální, závisí na individuálních možnostech, schopnostech a předpokladech dítěte a žáka.

Logopedická péče:

Zaměřená ne rozvíjení:

- Nápravu výslovnosti.
- Rozvíjení slovní zásoby aktivní a pasivní.
- Souvislé vyjadřování.
- Gramatická stavba věty.
- Porozumění.
- Rozvíjení sluchového vnímání.

K logopedické péči souvisí cvičení:

- Dechové.
- Rytmické.
- Tempa.
- Melodie.
- Hlasového začátku.
- Rezonance.
- Artikulace.
- Gymnastika mluvidel.
- Rozvíjení zrakového a fonematického vnímání.
- Motoriky jemné, hrubé, grafomotoriky.

Možnosti nápravy:

- Dokonalý mluvní vzor.
- Artikulační a dechová cvičení.
- Cvičení motoriky.
- Vyvození správné hlásky, identifikace, fixace, automatizace.

Chyby:

- Nesprávný mluvní vzor.
- Málo podnětu k řeči.
- Malá motivace k řeči.
- Přetěžování.
- Opravování nezdarů.
- Pouze mechanický nácvik jednotlivých hlásek.

Prevence:

- Dokonalý mluvní vzor.
- Dostatek mluvních podnětů.
- Gymnastika mluvidel.
- Dechová a artikulační cvičení.

Vady podmiňující poruchu:

- Vady sluchu.
- Vady fonační – hlasové ústrojí.
- Vady rezonanční (dutina, hrtanová, nosní, ústní).
- Vady artikulační (hlasivky, rty, patro, jazyk, dásně, čelisti, zuby).

5.25. Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Speciální péče
Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu
Předmět Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy. Je určena žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem. Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zdravotního oslabení žáků. Cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou preventivně využívání i v povinné tělesné výchově.

a) Organizační a časové vymezení předmětu: časově je předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
Zdravotní tělesná výchova je vyučována v tělocvičně, herně internátu, školní zahradě a okolních hřištích a parcích.
Předmět může být vyučován od 1. do 10. ročníku.
Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost

b) Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení:

- Žák podle svých individuálních možností a schopností:
- pracuje s učebními materiály a pomůckami
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- nenechá se při řešení problému odradíte nezdarem
- dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu
- dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence sociální a personální

- - posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- rozpoznává nevhodně a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy

Strategie učitele:

Učitel:

- podporuje u žáků zvídavost a motivuje k učení
- užívá metody a formy práce přiměřené individuálním a specifickým potřebám dětí
- pracuje se žáky individuálně i ve skupině

Očekávané výstupy za 1. období (1. - 3. ročník)

žák by měl:

- uplatňovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech
- zaujímat správné základní cvičební polohy
- zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy za 2. období (4. - 6. ročník)

žák by měl:

- zařazovat do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením
- zvládat základní techniku speciálních cvičení
- upozornit samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením

Očekávané výstupy za 2. stupeň

žák by měl:

- zařazovat pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením
- vyhýbat se činnostem, které jsou kontraindikací jeho zdravotního oslabení

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. OBDOBÍ (1. - 3. ROČNÍK)			
Uplatňování správného způsobu držení těla v různých polohách	Cvičení zaměřená na druhy zdravotní oslabení Prevence Vhodné oblečení a obutí Zásady správného držení těla	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	

Zaujímání správné cvičební polohy Zvládání jednoduchých speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením	Kontraindikace zdravotních oslabení Dechová cvičení Relaxační cvičení Zásady správného držení těla Základy speciálních cvičení • základní cvičební polohy • udržování rovnováhy v různých polohách těla • správné držení hlavy, ramen Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV	Speciální cvičení Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	
2. OBDOBÍ (4. - 6. ROČNÍK)			
Stejné jako v 1. období, jejich postupné prohlubování a rozšiřování Zvládání techniky speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele či asistenta Upozorní samostatně na činnosti, které odporují zdravotnímu oslabení	Cvičení zaměřená na druhy zdravotní oslabení Prevence Vhodné oblečení a obutí Zásady správného držení těla Kontraindikace zdravotních oslabení Dechová cvičení Relaxační cvičení Zásady správného držení těla Základy speciálních cvičení • základní cvičební polohy • udržování rovnováhy v různých polohách těla • správné držení hlavy, ramen • uvědomování si vlastního těla • dechová cvičení • relaxační cvičení • cvičení na velkých míčích • cvičení s overbally • cvičení na balančních prkénkách Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení Všeobecně rozvíjející pohybové	Osobnostní a sociální výchova - Člověk a zdraví- Rozvoj schopnosti poznávání: Téma - Uvědomování si vlastního těla, relaxační cvičení

		činnosti	
2. STUPEŇ			
Uplatňování vytrvalosti a cílevědomosti při korekci zdravotních oslabení Samostatné zařazování vyrovnávacích cvičení do svého pohybového režimu Vyhýbání se činnostem, které jsou kontraindikací vlastního zdravotního oslabení Zvládání techniky speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele či asistenta upozorní samostatně na činnosti, které odporují zdravotnímu oslabení	Cvičení zaměřená na druhy zdravotní oslabení Prevence Vhodné oblečení a obutí Zásady správného držení těla Kontraindikace zdravotních oslabení Dechová cvičení Relaxační cvičení Zásady správného držení těla Nevhodná cvičení a činnosti Vědomá kontrola cvičení Oslabení podpůrně pohybového systému: základní zásady správného držení těla při stoji, chůzi, sedu • správný postoj, chůze, sezení na židli, leh na břiše, leh na zádech • udržování rovnováhy v různých polohách těla • správné držení hlavy, ramen • uvědomování si vlastního těla • dechová cvičení • relaxační cvičení • cvičení na velkých míčích • cvičení s overbally • cvičení na balančních prkénkách • rotační cvičení Oslabení vnitřních orgánů • rovnovážné polohy, • dechová cvičení • cvičení na koordinaci a rovnováhu	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení	Osobnostní a sociální výchova - Člověk a zdraví- Morální rozvoj (hodnoty, postoje, etika: Téma - Rovnovážná cvičení

	Oslabení smyslových a nervových funkcí • cvičení s hudebním doprovodem • cvičení na rychlost zrakového vnímání • cvičení na vnímání rytmu • cvičení na orientaci v prostoru • cvičení na rychlost zrakového vnímání a zrakovou lokalizaci Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV	Všestranně rozvíjející pohybové činnosti	

5.26. Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časové a organizační vymezení
2. stupeň základní školy
skupinová výuka
Obsah
Procvičuje se učivo předmětu českého jazyka, zařazením tohoto předmětu se nerozšiřuje rozsah učiva základní školy, cílem je připravit žáky pro studium na střední škole.

b)Výchovné a vzdělávací strategie
Při práci v předmětu Cvičení z českého jazyka využívám výchovné a vzdělávací strategie školy.

5.27. Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Časové a organizační vymezení
2. stupeň základní školy

skupinová výuka
Obsah
Procvičuje se učivo matematiky, zařazením tohoto předmětu se nerozšiřuje rozsah učiva základní školy, cílem je připravit žáky pro studium na střední škole.

b)Výchovné a vzdělávací strategie
Při práci v předmětu Cvičení z matematiky využívám výchovné a vzdělávací strategie školy.

5.28. Vyučovací předmět: Konverzace v AJ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Cizí jazyk (Anglický)

Charakteristika vyučovacího předmětu
Předmět může být zařazen v 9. a 10. ročníku z disponibilní dotace vyuč. hodin, celkově 1 vyuč. hodina týdně. Konverzace v anglickém jazyce obsahově a tematicky navazuje na učivo v předmětu Anglický jazyk 2. stupeň.
V konverzačních tématech hovoříme o škole, rodině, denních aktivitách, životě u nás a v anglicky hovořících zemích, atd. a žáci se učí podávat základní informace o společnosti a zemi. Konverzace slouží k prohloubení a upevnění angličtiny jako nástroje pro komunikaci zejména v audio verbální rovině. Zaměřuje se na produktivní složku řeči.
Žáci si uvědomují vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, zvláště pak pronikání angličtiny i do českého jazyka v oblasti sportu, počítačové terminologie apod.
Formou hraní rolí se seznamují s různými konverzačními situacemi, učí se reprodukovat krátké anglické texty a sami produkují sdělení k daným tématům.

5.29. Vyučovací předmět: Konverzace v NJ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Cizí jazyk (Německý)

Charakteristika vyučovacího předmětu
Předmět může být zařazen v 9. a 10. ročníku z disponibilní dotace vyuč. hodin, celkově 1 vyuč. hodina týdně. Konverzace v německém jazyce obsahově a tematicky navazuje na učivo v předmětu Německý jazyk 2. stupeň.
V konverzačních tématech hovoříme o škole, rodině, denních aktivitách, zájmových činnostech, životě u nás a v německy hovořících zemích apod. Konverzace slouží k prohloubení a upevnění němčiny jako nástroje pro komunikaci zejména v audio verbální rovině. Zaměřuje se na produktivní složku řeči.
Formou hraní rolí se seznamují s různými konverzačními situacemi, učí se reprodukovat krátké německé texty a sami produkují sdělení k daným tématům.
Žáci si uvědomují vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, historické souvislosti vyplývající z faktu, že se na našem území mluvilo německy
a mnoho používaných slov má původ v německém jazyce.

5.30. Vyučovací předmět: Pohybové hry

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět může být zařazen v 4 až 10. ročníku z disponibilní dotace vyučovacích hodin – celkově 1-2 vyučovací hodina týdně. Pohybové hry navazují na povinný předmět Tělesná výchova, který doplňují. V rámci povinných vyučovacích hodin TV se třídou, kde jsou žáci s různým stupněm zrakového postižení, nejsou vhodné podmínky pro to, aby se slabozrací žáci popř. žáci bez zrakového postižení seznámili s pohybovými aktivitami, kterým se osoby s těžkým zrakovým postižením nemohou věnovat vůbec nebo jen s upravenými pravidly. Jsou to např. některé míčové hry (přehazovaná, košíková, volejbal, kopaná), ale i cvičení na nářadí, drobnější skupinové hry, cvičení s hudbou, atletické disciplíny, jízda na kole, koloběžce, kolečkových bruslích atd. Cílem je vytvořit u žáků kladný vztah k celoživotní pohybové aktivitě a seznámit se s pohybovými aktivitami, kterým by se věnovali v hodinách TV ve školách hlavního vzdělávacího proudu. V předmětu jsou žáci vedení k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody. V neposlední řádě působí jako zdroj seberealizace a zábavy a jako příjemné vyplnění volného času. Charakteristické pro pohybové vzdělávání v tomto volitelném předmětu je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání konkrétních žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Pohybové hry je zařazen samostatně jako volitelný předmět pro chlapce a dívky ve 4. – 10. ročníku zpravidla s 1 – 2 hodinovou dotaci. Výuka je realizována nejčastěji v tělocvičně a na školním hřišti, které je součástí areálu školy. U sportů, pro které nejsou ve škole vhodné prostorové či materiální podmínky, lze realizovat vybrané hodiny na jiném vhodném místě, v zapůjčených sportovních areálech či v tělovýchovném zázemí jiné školy. Učivo je zaměřeno na pohybové hry a sportovní hry, včetně jejich pravidel, doplněné kondičním cvičením a průpravnými, kompenzačními a relaxačními cvičeními. Konkrétní výstupy a učivo se každý rok odvíjí od věkového složení přihlášených žáků a podle konkrétních možností školy. Podle toho vyučující vybere aktivity a připraví plán na daný školní rok.

5.31. Vyučovací předmět: Sociální dovednosti

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a společnost

Charakteristika předmětu

Pro získání speciálních dovedností je možné do výuky zrakově postižených zařadit předmět speciální péče – sociální dovednosti. Předmět může být zařazen v 7. až 10. ročníku z disponibilní dotace vyučovacích hodin – celkově 1 vyučovací hodina týdně.
Rozvojem sociálních dovedností si žáci vytvářejí schopnosti, které jim umožňují rozhodovat se o vlastním životě, řešit každodenní problémy, vypořádat se s obtížnými situacemi. Zároveň se učí jasně a otevřeně komunikovat, rozvíjet dovednosti mezilidských vztahů, vypořádávat se s emocemi a stresovými situacemi v jejich životě, uvědomění si sebe sama .

Mezi sociální dovednosti patří např.: schopnost čelit sociálnímu tlaku, asertivita (zdravé sebeprosazení), empatie, komunikace, řešení problémů, vytváření zdravé sítě sociálních vztahů, mediální gramotnost, včetně schopnosti čelit reklamě, dovednosti týkající se zaměstnání, zvládnutí přechodu do nového prostředí, sociální percepce, zvládání zátěžových situací, seberegulační a sebeorganizační dovednosti, dovednost rozhodování se a schopnost předvídat následky určitého jednání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Základní pravidla komunikace, specifika komunikace se ZP
- pravidla slušného chování,
- pravidla komunikace mezi lidmi, komunikace ústní i telefonická
- správné telefonování (rozlišení – soukromý, úřední hovor
- navazování kontaktů se zrakově postiženými (dále ZP) i běžnou populací
- specifika komunikace ZP s okolím

Péče o vlastní osobu a zevnějšek
- základní úkony osobní hygieny
- péče o zevnějšek a péče o osobní věci
- péče o oděv, seznámení s pračkou (spuštění pračky, třídění prádla)

Výjimečné události
- jak se obléct na přehrávku, na koncert – moderní, klasické hudby, na ples, do divadla,
- jak se zachovat – když má někdo jubileum, promoci, narození dítěte – modelové situace, jak popřát….

Základní údaje o vlastní osobě
- Osobní data, důležitá telefonní čísla

Vybavení domácnosti ZP a úklid domácnosti
- vedení domácnosti
- vybavení domácnosti ZP, označování spotřebičů - práce s dymo kleštěmi
- úklid v domácnosti – nácvik + procvičení – zametání, luxování, umýt umyvadlo, WC

Orientace ve cvičné kuchyni a zásady práce v kuchyni
- orientace ve cvičné kuchyni, zásady práce v kuchyni
- příprava pracovního místa – na loupání, krájení, strouhání,
- obeznámení, nácvik práce s kompenzačními pomůckami
- příprava studeného i teplého nápoje

- příprava pomazánky, zeleninového salátu, zacházení s nožem

Správné stolování
- prostírání
- orientace na talíři
- správné používání příboru
- nabírání, krájení
- nalévání tekutin, polévky

Nácvik podpisu
- nácvik podpisu
- procvičování podpisu, použití šablony

Onemocnění
- zásady prevence – důkladné mytí rukou, zdravý životní styl
- chování v případě nemoci
- měření teploty
- návštěva lékaře, komunikace s lékařem
- podávání léků u ZP

Mince a bankovky
- nácvik, procvičení rozlišování mincí a bankovek,
- info o asistenci v obchodě – potřeba si domluvit dopředu telefonicky
- placení – modelové situace, odhad cen potravin,
- krizové situace – co dělat, když ztratím nebo najdu peněženku; platební kartu;
- seznámení s měnovou jednotkou Euro, použití Euro-šablony
- bankomaty

Poštovní služby
- základní znalosti v oblasti poštovních služeb
- druhy zásilek (úřední, soukromý dopis, slepecký tisk)

Prevence negativních jevů
- závislosti
- šikana, kyberšikana

- instituce a zařízení pro vyhledání pomoci

6. Hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy pro zrakově postižené se řídí příslušnými ustanoveními vyhlášek MŠMT č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění.

Chybí-li žák více než polovinu vyučovacích hodin za pololetí školního roku, není v řádném termínu klasifikován a pedagogická rada stanoví náhradní termín klasifikace. Platí-li v daném pololetí zvláštní pravidla při nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona nebo z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona a žák se ze závažných důvodů nemůže účastnit prezenční výuky, zároveň je mu však poskytována studijní podpora na dálku a vyučující má dostatečné podklady, lze žáka hodnotit a klasifikovat i při vyšším počtu zameškaných hodin.
V případě přechodu třídy (školy) do režimu distanční výuky, se žákovi, pokud se této formy výuky řádně účastní, nezapočítává absence.
S hodnocením žáků jsou zákonní zástupci seznamováni v žákovských knížkách, kam vyučující průběžně zapisují známky popř. jiná hodnocení. Na konci každého čtvrtletí seznámí třídní učitel rodiče prokazatelně s hodnocením prospěchu jejich dětí za uplynulé čtvrtletí (zápis do ŽK či notýsku). K osobnímu jednání vyzve vyučující zákonné zástupce, pokud se v posledním čtvrtletí žákův prospěch v jím vyučovaném předmětu výrazně zhoršil.

A Sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení žáka je přirozenou součástí procesu hodnocení. Od počátku vzdělávání si žáci zvykají na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou, či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, se kterým bude vnější hodnocení konfrontováno. Sebehodnocení žáka s argumentací musí předcházet hodnocení pedagogem s argumentací.
2. Součástí sebehodnocení žáka je jeho schopnost posoudit jak výsledek své práce, tak i vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy.
3. Nedílnou součástí hodnocení je i vzájemné hodnocení mezi žáky. Je velmi důležité učit žáky kriticky a objektivně posoudit nejen svůj výkon, ale i výkon druhých (nejen žáků, ale i vyučujících).
4. Učitel posuzuje informace o potřebách a prožitcích žáků, nabízí pomoc při problémech žáků, stanovuje nové cíle a dostupné kroky k jejich dosažení a porovnává své vidění žáka s jeho sebehodnocením.
5. Na sebehodnocení žáků mají vliv i rodiče, kteří akceptují identitu svého dítěte, komunikují s ním, dovedou mu empaticky naslouchat, aktivně vyslechnou jeho postoje, názory a city.
6. Úroveň sebehodnocení žáka je přiměřená druhu a stupni postižení žáka (žáci s LMP, žáci ZŠ speciální).

B Hodnocení prospěchu žáků

Na hodnocení prospěchu a chování žáka mají vliv a zohledňují se*:*

věk a postupný ročník, dlouhodobý i aktuální zdravotní a psychický stav, specifické poruchy učení a chování, postižení více vadami, zájem, aktivita, píle, odpovědnost, sociokulturní prostředí žáka, mimoškolní aktivity, individuální dispozice žáka (podporovat v čem je úspěšný a nepřetěžovat v oblastech, k jejichž zvládnutí nemá dispozice).

Prospěch je hodnocen stupnicí známek 1-5 (u vyučovacích předmětů s převahou expresivních složek známkami 1-3) nebo slovně nebo kombinací obou způsobů. Slovní hodnocení prospěchu žáka neobsahuje hodnocení jeho chování. Ve větší míře zachycuje individuální změny v prospěchu daného žáka a hodnocení prospěchu známkou spíše zachycuje vědomosti žáka v porovnání s ostatními spolužáky. Na vysvědčení je slovně hodnocen prospěch žáků, jejichž rodiče o to požádali, popř. souhlasili s návrhem učitele hodnotit žáka slovně. Slovně hodnoceni jsou zejména:

- žáci s OMJ, u nichž znalost českého jazyka významně ovlivňuje jejich výkon,
- žáci s vývojovými poruchami učení,
- žáci, kteří mají v určitém předmětu dlouhodobý neúspěch a učitelé chtějí zdůraznit jejich individuální pokrok,
- žáci s LMP (zpravidla jsou slovně hodnoceni v hlavních vyučovacích předmětech).

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků zejména:

- diagnostickým pozorováním žáka,
- sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- hodnocením úrovně vypracování zadaných úkolů a prací,
- různými druhy projevů - individuálních i v rámci skupiny (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
- analýzou výsledků činnosti žáka,(posouzením schopnosti aplikovat získané znalosti v praxi,
- konzultacemi s ostatními pedagogickými pracovníky, podle potřeby i s psychologem, speciálním pedagogem SPC, lékařem
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

C Hodnocení chování žáků

Chování žáků základní školy je hodnoceno na vysvědčení stupnicí známek 1-3 nebo slovně. Průběžně je chování všech žáků po celou dobu školní docházky hodnoceno slovně. Negativní hodnocení je zaměřeno jen na konkrétní situace. Hodnocena je píle, aktivita, kreativita, schopnost kultivované verbální i neverbální komunikace s lidmi, pozitivní myšlení, míra kompromisu a prosazování vlastního názoru, morálně volní vlastnosti.

D Kritéria hodnocení

Předměty s převahou kognitivních složek (humanitní i přírodovědné)

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby učení
- hodnotí výsledky svého učení

- vyhledává a třídí informace, využívá informačních a komunikačních prostředků pracuje s učebními materiály
- nalézá vhodný způsob řešení problémů, vyřeší a ověřuje správnost, prezentuje a obhajuje řešení
- uvádí věci do souvislostí a naučené užívá v praktickém životě
- vnímá problémové situace a dokáže je řešit
- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném a ústním projevu
- zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje a respektuje názor jiných
- pracuje a spolupracuje ve skupině
- plní své povinnosti a závazky
- respektuje politické, rasové a náboženské skupiny
- zná a oceňuje naši historii a kulturu
- orientuje se v problematice životního prostředí, má přehled o příčinách, důsledcích a způsobech řešení globálních problémů na lokální úrovni
- používá potřebné materiály, nástroje a vybavení
- zapojuje se do akcí pořádaných školou (např. projektového učení)

Hodnocení výborně:

- samostatně vybírá a využívá vhodné způsoby učení
- aktivně využívá informační a komunikační prostředky
- správně hodnotí výsledky svého učení
- samostatně vyhledává a třídí informace
- samostatně nalézá vhodné způsoby řešení problémů, z několika možných vybere výhodnější postup, samostatně problém vyřeší a ověří správnost, řešení vhodnou formou prezentuje a obhájí
- vhodně pracuje s učebními materiály
- uvádí věci do souvislostí a naučené užívá v praktickém životě
- vnímá problémové situace a dokáže je řešit
- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném a ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje a respektuje názor jiných
- aktivně se zapojuje do práce ve skupině, bez problémů střídá různé role ve skupině
- vždy plní své povinnosti a závazky
- zná a respektuje politické, rasové a náboženské skupiny
- zná a oceňuje naši historii a kulturu
- orientuje se v problematice životního prostředí, popíše projevy globalizace, její příčiny, důsledky a způsoby řešení globálních problémů na lokální úrovni
- aktivně se zapojuje do akcí pořádaných školou

- vhodně a bezpečně používá materiály, nástroje a vybavení

Hodnocení chvalitebně:

- vyhledává a třídí informace potřebné k řešení méně složitých problémů, nalézá základní souvislosti
- využívá informační a komunikační prostředky
- vnímá problémové situace a některé dokáže řešit
- používá získané vědomosti, dovednosti a návyky při řešení jednodušších modelových situací z reálného života
- zapojí se do diskuse, vhodně argumentuje, pouze s drobnými chybami, respektuje i názor ostatních
- aplikuje zásady správného ústního a písemného projevu
- s částečnou dopomocí vybírá a využívá vhodné způsoby učení a pracuje s učebními materiály
- dokáže ohodnotit výsledky svého učení
- zapojuje se do práce ve skupině, střídá různé role ve skupině
- plní své povinnosti a závazky
- respektuje politické, rasové a náboženské skupiny
- zná a oceňuje naši historii a kulturu
- orientuje se v základní problematice životního prostředí, popíše hlavní projevy globalizace, její příčiny, důsledky a způsoby řešení globálních problémů na lokální úrovni
- používá materiály, nástroje a vybavení
- aktivně se zapojuje do akcí pořádaných školou

Hodnocení dobře:

- pod vedením učitele vybírá a využívá vhodné způsoby učení
- s dopomocí využívá informační a komunikační prostředky
- s dopomocí hodnotí výsledky svého učení
- pod vedením učitele vyhledává a třídí informace potřebné k řešení méně složitých problémů
- jednoduché problémy vyřeší s drobnými chybami, na otázky, týkající se řešení odpovídá nepřesně
- s dopomocí pracuje s učebními materiály
- pod vedením používá získané vědomosti, dovednosti a návyky při řešení jednoduchých modelových situací z reálného života
- s menšími obtížemi se souvisle vyjadřuje v písemném a ústním projevu
- zapojí se do diskuse, obtížně hledá argumenty pro obhajobu svého názoru
- částečně se zapojuje do práce ve skupině, role ve skupině střídá podle svých schopností
- plní některé své povinnosti a závazky

- snaží se respektovat politické, rasové a náboženské skupiny
- oceňuje naši historii a kulturu
- zná některé problémy životního prostředí a jejich řešení, popíše některé projevy globalizace a jejich důsledky
- pod vedením učitele používá materiály, nástroje a vybavení
- pod vedením se zapojí do akcí pořádaných školou

Hodnocení dostatečně:

- částečně se podílí na výběru vhodných způsobů učení
- s velkou dopomocí využívá informační a komunikační prostředky
- s velkou dopomocí hodnotí pouze některé výsledky svého učení
- pod přímým vedením učitele se podílí na vyhledávání informací k řešení jednoduchých problémů a s velkou dopomocí hledá řešení jednodušších problémů
- částečně pracuje s učebními materiály
- pod vedením se snaží uvádět věci do souvislostí
- s obtížemi se snaží vyjadřovat v písemném a ústním projevu
- pod vedením se zapojuje do diskuse, ale neumí obhájit svůj názor, ani respektovat názor jiných, vyjádří se k problémům pouze s dopomocí návodných otázek
- s obtížemi se zapojuje do skupiny a plní některé dílčí povinnosti a závazky
- s obtížemi respektuje politické, rasové a náboženské skupiny
- s dopomocí vnímá naši historii a kulturu
- zná některé základní problémy životního prostředí, s pomocí návodných otázek pojmenuje některé projevy globalizace
- jen pod přímým vedením používá některé materiály, nástroje a vybavení
- s obtížemi se zapojuje do akcí pořádaných školou

Hodnocení nedostatečně:

- není schopen vybírat a využívat vhodné způsoby učení
- není schopen využívat informační a komunikační prostředky
- nedokáže hodnotit výsledky svého učení
- nezvládá vyhledávat a třídit informace
- nevyužívá učební materiály
- ani s dopomocí neumí uvádět věci do souvislostí
- nedokáže řešit ani jednoduché problémy
- špatně se vyjadřuje v písemném a ústním projevu

- při zapojení do diskuse i přes dopomoc nesprávně argumentuje
- obtížně se zapojuje do práce skupiny
- ani s vedením nedokáže plnit své povinnosti a závazky
- nezvládá problematiku politických, rasových a náboženských skupin
- nezná naši historii a kulturu
- nezná ani základní problémy životního prostředí, ani s dopomocí nepojmenuje projevy globalizace
- nevyužívá většinu pomůcek k výuce
- nezapojuje se do akcí pořádaných školou

Předměty s převahou expresivních složek (výchovy)

Žák:

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí přivolat a dle svých možností poskytnout první pomoc při úrazu
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- vytváří jednoduchými postupy různé výrobky
- má snahu zlepšovat své dovednosti
- pozná základní druhy materiálů a určí jejich použití
- umí se adaptovat na změněné pracovní podmínky
- zorganizuje si své pracovní prostředí a udržuje v něm pořádek
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech
- vhodně používá základní inventář dílny, kuchyně, hudebny a tělocvičny
- orientuje se ve vybraných profesích souvisejících s pracovní, pohybovou a uměleckou činností
- dokáže jednoduše posoudit práci svou i druhých
- využívá individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách
- dokáže spolupracovat se spolužáky a bere na ně ohled

Hodnocení výborně:

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí přivolat a dle svých možností poskytnout první pomoc při úrazu
- samostatně pracuje podle slovního návodu a předlohy
- vytváří jednoduchými postupy různé výrobky
- má velkou snahu zlepšovat své dovednosti
- pozná základní druhy materiálů a určí jejich využití
- umí se adaptovat na změněné pracovní podmínky

- zorganizuje si své pracovní prostředí a udržuje v něm pořádek
- samostatně využívá znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech
- při zadaných i vlastních tvůrčích činnostech vhodně využívá základní pomůcky, potřeby, nástroje a vybavení dílny, kuchyně, hudebny, tělocvičny a výtvarné dílny
- orientuje se ve vybraných profesích souvisejících s pracovní, pohybovou a uměleckou činností
- dokáže vhodně posoudit práci svou i druhých
- využívá individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách
- dokáže spolupracovat se spolužáky a bere na ně ohled

Hodnocení chvalitebně:

- s částečnou dopomocí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí přivolat a částečně i poskytnout první pomoc při úrazu
- s částečnou pomocí pracuje podle slovního návodu a předlohy
- s částečnou dopomocí vytváří jednoduchými postupy různé výrobky
- má snahu zlepšovat své dovednosti jen v případě svého zájmu o danou problematiku
- pozná některé druhy materiálů a částečně určí jejich využití
- umí se částečně adaptovat na změněné pracovní podmínky
- s částečnou dopomocí si zorganizuje si své pracovní prostředí a udržuje v něm pořádek
- na základě drobných rad využívá znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech
- s částečnou pomocí při zadaných i vlastních tvůrčích činnostech používá základní pomůcky, potřeby, nástroje a vybavení dílny, kuchyně, hudebny, tělocvičny a výtvarné dílny
- částečně se orientuje ve vybraných profesích souvisejících s pracovní, pohybovou a uměleckou činností
- dokáže částečně posoudit práci svou i druhých
- částečně využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách
- dokáže částečně spolupracovat se spolužáky a bere na ně ohledy

Hodnocení dobře:

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce pod přímou kontrolou, umí přivolat pomoc v běžných situacích, ale poskytnout první pomoc při úrazu nezvládne
- nedokáže samostatně pracovat podle slovního návodu a předlohy
- s úplnou dopomocí vytváří jednoduchými postupy různé výrobky
- výjimečně má snahu zlepšovat své dovednosti
- neorientuje se v základních druzích materiálů ani v jejich využití
- nedokáže se přizpůsobit změněným pracovním podmínkám

- s úplnou dopomocí si zorganizuje své pracovní prostředí a udržuje v něm pořádek
- nedokáže samostatně využívat znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech
- nezná základní inventář dílny, kuchyně, hudebny, tělocvičny a výtvarné dílny, samostatně a aktivně ho nepoužívá nebo používá jen na základě důrazného pokynu učitele
- neorientuje se ve vybraných profesích souvisejících s pracovní, pohybovou a uměleckou činností
- nedokáže posoudit práci svou ani druhých
- téměř nebo vůbec nevyužívá individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách
- nespolupracuje se spolužáky

E Hodnocení a klasifikace žáků v době zvláštních pravidel při omezení osobní přítomnosti žáků ve škole

Způsob hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám žáka pro toto vzdělávání. Na vysvědčení je preferována kombinace hodnocení prospěchu stupnicí známek a slovně (slovní hodnocení s formativní zpětnou vazbou, sebehodnocení žáků, zapojení zákonných zástupců žáků do hodnocení, práce s chybou, vytváření osobních portfolií žáků v papírové nebo digitální podobě atd.).

Kromě zjištěné míry dosažení školních výstupů je přihlíženo:

- k účasti na distanční výuce, k aktivitě
- k osvojení si dovednosti komunikovat novým způsobem
- k řešení problémů, tvořivosti, adaptabilitě
- ke schopnosti organizovat si čas a podmínky pro učení
- k podpoře spolužáků, spolupráci, komunikaci
- k plnění úkolů, včasnosti, kvalitě, k plnění doplňkových úkolů
- k navazování na dříve osvojené znalosti a dovednosti

F Celkové hodnocení žáků na vysvědčení:

1. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.
2. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení u daného předmětu místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.
3. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
   a) prospěl(a) s vyznamenáním,
   b) prospěl(a),
   c) neprospěl(a),

d) nehodnocen(a)

4. Žák je hodnocen stupněm:
a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,50 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;
v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 15 odst.2, vyhlášky 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění. Žák dosahuje ve všech předmětech vysokou úroveň naplnění očekávaných výstupů.

b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

G Postup do vyššího ročníku, přezkoumání výsledků hodnocení, opravné zkoušky
1. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
4. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu.
5. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2,

školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
7. Žáci desátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
8. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
9. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do desátého ročníku.
10. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

7. Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro žáky s LMP

7.1. Vyučovací předmět: Český jazyk

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)
Žák/yně
- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dotiskuje braillská písmena, v černotisku dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)
Žák/yně
- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
-pracuje-li zrakem, ovládá hůlkové písmo, pracuje-li bodově, ovládá braillské písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)
Žák/yně
- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA
Očekávané minimální výstupy – 1. období
Žák/yně
- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
Očekávané minimální výstupy – 2. období
Žák/yně
- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně
- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané minimální výstupy – 1. období

Žák/yně
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané minimální výstupy – 2. období

Žák/yně
- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj vyposlechnutého nebo zhlédnutého divadelního (popř. filmového) představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně
- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry

- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	1. ROČNÍK		
Žák/yně - čte s porozuměním jednoduché texty - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• přípravné období - zraková, sluchová a dechová cvičení; rytmizace, rozvíjení zrakové a sluchové paměti; didaktické hry, procvičování správné výslovnosti; rozšiřování slovní zásoby (u nevidomých navíc rozvíjení hmatu) • věcné čtení - čtení s obrázky • nácvik správné techniky čtení - čtení písmen a slabik nahlas • u nevidomých správný pohyb prstů po řádku, přechod na nový řádek • postupný nácvik orientace v knize, na stránce	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj komunikace
- rozumí pokynům přiměřené složitosti	• věcné naslouchání a čtení – odpovědi na otázky • praktické naslouchání - porozumění jednoduchým ústním pokynům • pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání		
- respektuje základní komunikační pravidla	• základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • správná artikulace • přiměřené tempo řeči • mimojazykové prostředky (gesta, mimika) • správný postoj nevidomého směrem ke komunikačnímu partnerovi či posluchačům • sdělování krátké zprávy • vyprávění zážitků (z domova, výletu, divadelního představení…)		
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• uvolňovací a zobratňovací cviky • správné sezení		

- píše písmena a číslice – dotiskuje braillská písmena, v černotisku dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen	• vzdálenost očí od pracovní desky • vhodné psací náčiní s ohledem na zrakovou vadu a velikost písma • správný úchop psacího náčiní • sklon sešitu • nácvik správného používání optických pomůcek • u nevidomých správné postavení rukou na klávesnici slepeckého stroje • technika psaní - snaha o úhledný, čitelný, přehledný písemný projev (s ohledem na zrakovou vadu) • u nevidomých nácvik přípravy Pichtova stroje k psaní a jeho obsluhy, správná technika psaní • nácvik kontroly vlastního písemného projevu • jednoduchý opis, přepis a diktát		
- spojuje písmena a slabiky - rozlišuje některá písmena malé a velké abecedy - tvoří slabiky - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	Zvuková a grafická podoba slova Slovo, slabika, hláska, písmeno • sluchové rozlišení hlásek, analýza a syntéza • rytmizace • výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Písmena • čtení malých, velkých, tiskacích, psacích tvarů (dle možností a schopností žáků) • délka samohlásek	Jazyková výchova	
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	Věta • seznámení s jednoduchou větou • poslech dětských říkadel, básní, rozpočítadel, hádanek, pohádek, příběhů • nácvik a přednes jednoduchých literárních textů • veršovaná pohádka, lidová pohádka • pozorný poslech literárních textů • otázky k textu • reprodukce slyšeného textu • kultura mluveného projevu	Literární výchova	

	• zážitkové čtení a naslouchání • hry s rýmy, slovní hříčky • dětské časopisy		
2. ROČNÍK			
Žák/yně - čte s porozuměním jednoduché texty - rozumí pokynům přiměřené složitosti - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• čtení písmen, slabik, jednoduchých slov • jednoduchá reprodukce slyšených textů • porozumění piktogramům nebo ústním pokynům k práci, pobytu ve škole, k chování se v různých oblastech života (v dopravě, knihovně, obchodě, divadle…) a adekvátní reakce na ně • vhodné oslovení, zahájení a ukončení dialogu • zdvořilé vystupování • respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru • navázání na téma zmíněné komunikačním partnerem • upevňování správné výslovnosti problematických hlásek • nácvik správné výslovnosti slova s předložkou • základy techniky mluveného projevu - správné dýchání, tvorba hlasu a výslovnost, tempo řeči • užívání vhodné melodie a tempa řeči • doprovod verbálního projevu jednoduchými gesty a vhodnou mimikou • dramatizace pohádek, situační hry • vyprávění zážitků • snaha o vypravování a popis situace • nácvik používání zásad kultivovaného projev • upevňování hygienických návyků spojených se psaním • zdokonalování se v obsluze slepeckého stroje a v práci s optikou	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj komunikace

- píše písmena a číslice – dotiskuje braillská písmena, v černotisku dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - opisuje a přepisuje slova, příp. krátké věty	• docvičování písmen abecedy a číslic (s ohledem na zrakové možnosti žáků) • procvičování obtížných spojů písmen • jednoduchý opis, přepis, diktát • kontrola vlastního písemného projevu, způsob opravení chyby • pozdrav a přání • jednoduchá sdělení • vyprávění vlastních zážitků, používání jednoduchých vět • řazení jednoduchých ilustrací dle dějové posloupnosti • vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy • dialog na základě obrazového materiálu • nácvik práce s reliéfními knihami u nevidomých		
- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy - tvoří slabiky - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	Zvuková a grafická podoba písmen • didaktické hry na rozvoj zrakového a sluchového vnímání (rozvoj fonematického sluchu) • rytmizace • hláska - písmeno, slabika, slovo, věta • tvoření slov ze slabik • skládání a čtení dvojslabičných slov • skládání a čtení trojslabičných slov z otevřených slabik Věta • pravidla pro psaní věty • psaní velkých písmen na začátku věty a tečky na konci Vlastní jména • jména osob, zvířat	Jazyková výchova	
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	Říkadla a básničky	Literární výchova	

- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	• přednes jednoduchých říkadel a básniček (kultura mluveného projevu, nácvik správného tempa a melodie řeči, správné dýchání) Poslech četby nebo nahrávky na pokračování • soustředěný poslech • stručná reprodukce děje Dramatizace • známé příběhy a pohádky		
3. ROČNÍK			
Žák/yně - čte s porozuměním jednoduché texty - rozumí pokynům přiměřené složitosti - rozumí pokynům přiměřené složitosti - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše písmena a číslice	Praktické čtení • čtení krátkých jednoduchých textů s porozuměním • ověřování porozumění formou odpovědí na otázky • řešení hádanek, kvízy • ilustrace k přečtenému • nácvik práce s reliéfními knihami u nevidomých Praktické naslouchání • adekvátní reakce na pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání) Plnění jednoduchých samostatných úkolů při procvičování psaní a čtení • porozumění jednoduchým písemným pokynům a piktogramům Kultura mluveného projevu • rozvíjení slovní zásoby • vlastní vyprávění • vypravování podle obrázků či otázek Zásady komunikace • komunikace s partnerem	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj komunikace

– dotiskuje braillská písmena, v černotisku dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - opisuje a přepisuje krátké věty	• správný postoj nevidomého směrem ke komunikačnímu partnerovi či posluchačům • kladení otázek • respektování základních komunikačních pravidel Hygienické zásady spojené se psaním • uvolňovací a zobratňovací cviky • správné sezení • vzdálenost očí od pracovní desky • vhodné psací náčiní s ohledem na zrakovou vadu a velikost písma • správný úchop psacího náčiní • sklon sešitu • nácvik správného používání optických pomůcek, příp. klávesnice PC • u nevidomých správné postavení rukou na klávesnici slepeckého stroje • technika psaní - úhledný, čitelný, přehledný písemný projev (s ohledem na zrakovou vadu) • u nevidomých nácvik přípravy slepeckého stroje k psaní a jeho obsluhy, správná technika psaní • kontrola vlastního písemného projevu • dokončení nácviku správného psaní velkých písmen (správný poměr výšky písmen) • dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost • opis a přepis slov • opis a přepis jednoduchých vět • diktát slov a jednoduchých vět		
- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy - rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky - tvoří slabiky	Zvuková a grafická podoba slova • slovo, slabika, hláska, písmeno • sluchové rozlišení hlásek, analýza a syntéza • výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin • písmena malá, velká, tiskací, psací (dle možností a schopností žáků)	Jazyková výchova	

- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	• docvičování všech písmen abecedy a číslic (s ohledem na zrakové možnosti žáků) • délka samohlásek • psaní velkých písmen ve vlastních jménech a na začátku věty • poslech dětských říkadel, básní, rozpočítadel, hádanek, pohádek, příběhů • poslech a četba na pokračování • reprodukce děje • nácvik a přednes jednoduchých literárních textů (říkadla, básničky, rozpočítadla) • dramatizace pohádky • dětské časopisy	Literární výchova	
4. ROČNÍK			
Žák/yně - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy -pracuje-li zrakem, ovládá hůlkové písmo, pracuje-li bodově, ovládá braillské písmo - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	• docvičování všech písmen abecedy a číslic (s ohledem na zrakové možnosti žáků) • procvičování obtížných spojů písmen • kontrola vlastního písemného projevu, způsob opravení chyby • přepis a opis krátkých textů • audiodiktát, diktát Formy společenského styku • pozdrav, poděkování, oslovení, omluva, přání • základy techniky mluveného projevu - správné dýchání, tvorba hlasu a výslovnost, tempo řeči • užívání vhodné melodie a tempa řeči • doprovod verbálního projevu jednoduchými gesty a vhodnou mimikou	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj komunikace

	● rozvoj slovní zásoby ● jednoduchá sdělení ● vyprávění zážitků, vystihnutí podstaty děje		
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	Věta ● druhy vět podle postoje mluvčího, správná znaménka Slovo ● význam slov, slova protikladná ● dodržování pořádku slov ve větě	Jazyková výchova	
- určuje samohlásky a souhlásky - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	Hlásky a písmena ● samohlásky a souhlásky ● délka samohlásek ● psaní ú, ů ● souhlásky měkké, tvrdé, obojetné – seznámení		
- rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - dramatizuje jednoduchý příběh - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	● rozlišení prózy a veršů ● základní literární pojmy (autor, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář, divadelní představení, hlavní postavy, báseň, pohádka, říkadlo, hádanka) ● recitace básně, vyprávění pohádky ● nácvik dramatizace ● nácvik tichého čtení ● orientace v textu ● čtení s porozuměním ● reprodukce přečteného	Literární výchova	

5. ROČNÍK			
Žák/yně - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - tvoří otázky a odpovídá na ně - opisuje a přepisuje jednoduché texty - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - určuje samohlásky a souhlásky - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky - ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	Kultura mluveného projevu • rozvoj slovní zásoby • kultivovaný projev • vhodné užívání spisovných a nespisovných slov • omluva, prosba, vzkaz, zpráva, přání • správné vedení dialogu, telefonický rozhovor • komunikace při různých situacích • dramatizace při nácviku komunikačních situací • praktické čtení • nácvik plynulého čtení • správná technika čtení • věcné čtení – porozumění textu, vyhledávání informací v textu • aktivní naslouchání • vypravování • odpovědi na otázky k textu • opis a přepis krátkých textů • písemný projev – adresa, blahopřání, zpráva, SMS, pozvánka, dopis • zvuková a grafická podoba slova • abeceda - řazení písmen, řazení slov v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena • rozlišování samohlásek, souhlásek, dvojhlásek • psaní y/ý po tvrdých souhláskách • psaní i/í po měkkých souhláskách • rozlišení slabik di, ti, ni / dy, ty, ny • slova se skupinami dě-tě-ně, bě-pě-vě, mě	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj komunikace

- seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - pozná podstatná jména a slovesa	• psaní velkých písmen (začátek věty, vlastní jména osob, zvířat, místní názvy) • psaní u, ú, ů • psaní souhlásek uvnitř a na konci slov (B - P, D - T, Ď - Ť, V - F, Z - S, Ž - Š, H - CH) • rozdělování slov na konci řádku • pořádek slov ve větě • tvoření věty z daných slov použitých ve správném tvaru • spojování vět do jednoduchých souvětí • význam slov - slova protikladná, slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova souznačná • úvod do slovních druhů • podstatná jména, slovesa		
- dramatizuje jednoduchý příběh - vypráví děj vyposlechnutého nebo zhlédnutého divadelního (popř. filmového) představení podle daných otázek - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	• recitace básně, vyprávění pohádky, dramatizace, chápání podstaty bajky • návštěva divadelního (filmového) představení • nácvik správného tempa a melodie řeči při četbě nebo přednesu literárního textu • soustředěný poslech literárních textů a jejich stručná reprodukce • verbální vyjádření pocitů • rozlišení prózy a veršů • základní literární pojmy (autor, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář, divadelní představení, báseň, pohádka, říkadlo, hádanka) • hlavní hrdina • reálné a pohádkové prostření	Literární výchova	

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	• nácvik tichého čtení, orientace v textu, práce s textem, čtení s porozuměním		
6. ROČNÍK			
Žák/yně - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - opisuje a přepisuje jednoduché texty - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo	• praktické čtení • plnění jednoduchých samostatných úkolů při procvičování psaní a čtení • komunikace s partnerem • kladení otázek • respektování základních komunikačních pravidel • vedení dialogu na základě obrazového materiálu • žádost o informaci, uvítání a rozloučení se • správná výslovnost - říkadla, básně, slovní hry • správná gesta, mimika • postoj mluvčího nevidomého směrem k posluchačům • jednoduchý popis předmětu a činnosti (ústně, příp. písemně) • krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků • správné sezení při čtení a psaní • správný úchop psacího náčiní • zdokonalování se v obsluze slepeckého stroje a v práci s optikou • zdokonalování se v psaní písmen i číslic, úprava psaného, dodržování mezer mezi slovy • kontrola napsaného • opis a přepis jednoduchých textů, diktát vět • přání a pozdrav ústní i písemnou formou • pohlednice nebo krátký dopis • vypravování • řazení děje podle ilustrací, vypravování podle názorných pomůcek	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj komunikace

ilustrací a domluví se v běžných situacích - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - pozná podstatná jména a slovesa - rozlišuje prózu a verše	Abeceda ● řazení slov podle abecedy (podle 1. a 2. písmene) Slova a jejich význam ● rozvoj slovní zásoby ● slova protikladná, nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, mnohoznačná Souhlásky ● výslovnost souhlásek na konci a uvnitř slov ● psaní souhlásek na konci a uvnitř slov ● slova se skupinami dě-tě-ně, bě-pě-vě, mě Předložkové vazby ● vyslovování a psaní výrazů s předložkami Slovní druhy ● podstatná jména ● slovesa ● práce s textem - vyhledávání podstatných jmen a sloves v textu ● různé tvary podstatných jmen a sloves ● přednes vhodných literárních textů ● práce s literárním textem - vyjádření pocitů z přečteného textu ● volná reprodukce přečteného nebo mluveného textu ● nácvik sestavení osnovy ● dokončení příběhu ● zvolení vhodného nadpisu ● vedení dialogu se spolužáky ● rozlišení poezie a prózy ● pojmy – báseň, verš, rým, pohádka, bajka, básník, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář ● tiché čtení	Jazyková výchova Literární výchova	

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	• orientace v textu • orientační prvky v textu (nadpis, řádek, odstavec, článek)		

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)
Žák/yně
- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	7. ROČNÍK		
Žák/yně - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	Čtení s porozuměním Reprodukce textu Komunikace v běžných situacích Popis věci, místa, děje Popis osoby Pracovní postup Vypravování podle osnovy	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj, komunikace
Žák/yně - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	Tvoření slov	Jazyková výchova	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov	Tvarosloví Podstatná jména a slovesa Skloňování a časování Jazyk spisovný a nespisovný Slova s předponami a předložkami Vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
Žák/yně - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - rozezná základní literární druhy a žánry	Literární text Práce s textem – hlavní myšlenka textu Filmové a divadelní představení Základní literární druhy a žánry Próza a poezie v české literatuře	Literární výchova	
8. ROČNÍK			
Žák/yně - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického	Čtení s porozuměním Reprodukce textu Komunikace v běžných situacích Dopis Popis věci, místa, děje Popis osoby Pracovní postup Vypravování podle osnovy	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj, komunikace

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
pracovníka písemně zpracuje zadané téma			
Žák/yně - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Nauka o slově, hláskosloví Tvarosloví Podstatná jména, skloňování Slovesa, časování Přídavná jména Jazyk spisovný a nespisovný Slovní základ, předpony a přípony Vyjmenovaná a příbuzná slova Shoda přísudku s podmětem	Jazyková výchova	
Žák/yně - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - rozezná základní literární druhy a žánry	Literární text Práce s textem – hlavní myšlenka textu Filmové a divadelní představení Základní literární druhy a žánry Próza a poezie v české literatuře	Literární výchova	
9. ROČNÍK			
Žák/yně - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	Čtení s porozuměním Reprodukce textu	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	Komunikace v běžných situacích Dopis Popis věci, místa, děje Popis osoby Pracovní postup Vypravování podle osnovy		Sociální rozvoj, komunikace
Žák/yně - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Hláskosloví, tvarosloví Podstatná jména, skloňování Slovesa, časování Přídavná jména Osobní zájmena Slovní základ, předpony a přípony Vyjmenovaná a příbuzná slova Shoda přísudku s podmětem	Jazyková výchova	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - rozezná základní literární druhy a žánry -dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury -má pozitivní vztah k literatuře	Literární text Práce s textem – hlavní myšlenka textu Filmové a divadelní představení Základní literární druhy a žánry Próza a poezie v české literatuře Literatura pro mládež	Literární výchova	
10. ROČNÍK			
Žák/yně - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	Čtení s porozuměním Reprodukce textu Dialog Životopis Žádost Reklama a její vliv	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj, komunikace Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov - rozezná větu jednoduchou od souvětí - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Nauka o slově, hláskosloví Tvarosloví Podstatná jména, skloňování Slovesa, časování Přídavná jména Osobní zájmena Slovní základ, předpony a přípony Vyjmenovaná a příbuzná slova Věta jednoduchá a souvětí Shoda přísudku s podmětem	Jazyková výchova	
Žák/yně - orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - rozezná základní literární druhy a žánry -dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury	Literární text Práce s textem – hlavní myšlenka textu Filmové a divadelní představení Základní literární druhy a žánry Próza a poezie v české literatuře	Literární výchova	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-má pozitivní vztah k literatuře	Literatura pro mládež		

7.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Očekávané minimální výstupy – 1. období
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
Žák/yně
- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané minimální výstupy – 2. období
POSLECH S POROZUMĚNÍM
Žák/yně
- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ
Žák/yně
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
Žák/yně
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal

PSANÍ
Žák/yně
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK– I. stupeň (3.-6. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	3. ROČNÍK – 1. období		
- Je seznámen se zvukovou podobou jazyka - Je seznámen s anglickou abecedou (hláskování) - Zná přiměřenou slovní zásobu z oblasti svátků	- Vstupní fonetický kurz -základní výslovnostní návyky u slovní zásoby, která je rozvíjena dle individuálních možností dítěte (barvy, číslovky do 10, škola – pojmenuje školní potřeby, hračky, oblečení, lidské tělo) - Seznámen s anglickou abecedou (pomocí písniček) a hláskováním. - Seznámen se základní slovní zásobou z oblasti svátků (Halloween, Vánoce, Velikonoce)	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	
	4. ROČNÍK		
- Chápe význam studia anglického jazyka pro člověka v dnešní době - Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal - Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- Angličtina jako nástroj mezinárodní komunikace - Opakování slovní zásoby ze třetího ročníku (barvy, číslovky do 10, škola – pojmenuje školní potřeby, hračky, oblečení, lidské tělo) rozvoj slovní zásoby k novému tématu dle individuálních možností dítěte (dny v týdnu, nakupování – jídlo, zvířata, rodina, číslovky do 20) - Rozvoj srozumitelné výslovnosti - Rozvoj dostatečné slovní zásoby k danému tématu - Rozvoj schopnosti rozlišovat sluchem - Rozumí jednoduchým pokynům učitele (např. „Stand up.“, „Sit down.“, „Open the book.“, „Close your book.“…)	Interaktivní řečové dovednosti	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Angličtina jako nástroj mezinárodní komunikace

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK– I. stupeň (3.-6. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- Rozumí výrazům pro pozdrav, prosbu a poděkování a sám umí také druhé pozdravit, poprosit je o něco a poděkovat jim. - Umí vyjádřit souhlas či nesouhlas a umí reagovat na jednoduché otázky týkající se jeho osoby (sdělí své jméno a věk) - Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka, v rámci zvukové podoby seznámen s další slovní zásobou dle probíraných témat - Zná přiměřenou slovní zásobu z oblasti svátků, seznamuje se kulturními diferencemi a učí se	- Mluví dle individuálních možností jednoduchým způsobem o sobě: představí se, řekne, kolik mu je let a kde bydlí. - Pravopis slov osvojené slovní zásoby dle individuálních možností dítěte - Nácvik správné výslovnosti probírané slovní zásoby - Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Seznámen se s další slovní zásobou z oblasti svátků (Halloween, Vánoce, Velikonoce), seznamuje se s odlišnými tradicemi v anglicky mluvících zemích a porovnává je s českými tradicemi		

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK– I. stupeň (3.-6. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
tyto kulturní odlišnosti tolerovat - Seznamuje se s gramatickými jevy	- Základní gramatické struktury a typy vět - seznamuje se s gramatickými jevy a dle individuálních schopností je fixuje.		
	5. ROČNÍK		
- Angličtina jako nástroj mezinárodní komunikace - Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal - Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - Rozumí výrazům pro pozdrav, prosbu a poděkování a sám umí také druhé pozdravit, poprosit	- Seznamuje se s některými přejatými slovy z angličtiny - Opakování slovní zásoby ze třetího ročníku (barvy, číslovky do 20, škola – pojmenuje školní potřeby, hračky, oblečení, lidské tělo, dny v týdnu, nakupování – jídlo, zvířata, rodina) rozvoj slovní zásoby k novému tématu dle individuálních možností dítěte (denní aktivity - volný čas, domov – bydlení, roční období, počasí) - Rozvoj schopnosti rozlišovat sluchem - Rozvoj srozumitelné výslovnosti - Rozvoj dostatečné slovní zásoby k danému tématu - Rozumí jednoduchým pokynům učitele (např. „Stand up.“, „Sit down.“, „Open the book.“, „Close your book.“…). - Nové pokyny se učí především v rámci hry „Simon says …“ - V rámci zdravení se učí pozdravy dle části dne, např. Good morning., Good evening, atd.)	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát (Reálie České republiky) Multikulturní výchova – Kulturní diference – téma: odlišné tradice v České republice a anglicky mluvících zemích

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK– I. stupeň (3.-6. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
je o něco a poděkovat jim. - Umí reagovat na jednoduché otázky týkající se jeho osoby a probraných témat - Je seznámen s grafickou a zvukovou podobou rozšiřující slovní zásoby dle probíraných témat - Zná přiměřenou slovní zásobu z oblasti svátků, seznamuje se kulturními diferencemi a učí se tyto kulturní odlišnosti tolerovat - Seznamuje se s gramatickými jevy.	- Mluví dle individuálních možností jednoduchým způsobem o sobě: představí se, řekne, kolik mu je let a kde bydlí. - Základním způsobem (dle individuálních možností) popíše svou rodinu, domov aktivity během týdne (oblíbené a neoblíbené činnosti) - Pravopis slov osvojené slovní zásoby dle individuálních možností dítěte - Nácvik správné výslovnosti probírané slovní zásoby - Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Opakovaní slovní zásoby z oblasti svátků z minulých ročníků a seznámení se s rozšiřující slovní zásobou (Halloween, Vánoce, Velikonoce), seznamuje se s odlišnými tradicemi v anglicky mluvících zemích a porovnává je s českými tradicemi - Základní gramatické struktury a typy vět – opakuje gramatické jevy z minulých ročníků a seznamuje se s novými gramatickými jevy a dle individuálních schopností je fixuje.		
6. ROČNÍK			
- Je seznámen s některými anglicky mluvící země a jejich kulturou	- Reálie některých anglicky mluvících zemí (Velká Británie, Irsko, Spojené státy americké) - Opakování slovní zásoby ze třetího ročníku (barvy, číslovky do 20, škola – pojmenuje školní potřeby, hračky, oblečení, lidské tělo, dny	Interaktivní řečové dovednosti	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK– I. stupeň (3.-6. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal - Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - Rozumí výrazům pro pozdrav, prosbu a poděkování a sám umí také druhé pozdravit, poprosit je o něco a poděkovat jim. - Umí reagovat na jednoduché otázky týkající se jeho osoby a probraných témat	v týdnu, nakupování – jídlo, zvířata, rodina, denní aktivity – volný čas, domov – bydlení, roční období, počasí) rozvoj slovní zásoby k novému tématu dle individuálních možností dítěte (měsíce, zdraví a nemoci, povolání, můj přítel) - Rozvoj schopnosti rozlišovat sluchem - Rozvoj srozumitelné výslovnosti - Rozvoj dostatečné slovní zásoby k danému tématu - V rámci osvojování si nové slovní zásoby pracuje dle individuálních možností se slovníkem - Nové pokyny se učí především v rámci hry „Simon says …“ - Jednoduchý rozhovor k probranému tématu dle individuálních možností dítěte - Vyplní krátký dotazník o sobě - Pravopis slov osvojené slovní zásoby dle individuálních možností dítěte		Téma: Reálie některých anglicky mluvících zemí v Evropě (Velká Británie, Irsko)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK– I. stupeň (3.-6. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- Je seznámen s grafickou a zvukovou podobou rozšiřující slovní zásoby dle probíraných témat - Seznamuje se s novými gramatickými jevy a opakuje gramatické jevy z dřívějších ročníků.	- Nácvik správné výslovnosti probírané slovní zásoby - Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Základní gramatické struktury a typy vět - seznamuje se s novými gramatickými jevy a dle individuálních schopností je fixuje. Dále procvičuje v rámci různých cvičení gramatiku probranou v dřívějších ročnících.		

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák/yně

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák/yně

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák/yně

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal

PSANÍ

Žák/yně

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Anglický jazyk – II. stupeň (7.-10. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	7. ROČNÍK		
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - konverzuje jednoduchými větami na dané téma - seznámí se s gramatickými jevy	Rozvoj dostatečně srozumitelné výslovnosti, intonace, přízvuk Rozvoj slovní zásoby k danému tématu dle individuálních možností dítěte Pravopis slov osvojené slovní zásoby dle individuálních možností dítěte Témata: sport, člověk – popis těla, smysly, můj program, animals, holidays and events, technology, the weather, family, school, the envinroment, shopping, body and face, travelling and transport atd., Seznamuje se s gramatickými jevy a dle individuálních schopností dítěte je fixuje	Interaktivní řečové dovednosti	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma: Naše škola, moje vzdělání
	8. ROČNÍK		
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky	Srozumitelná výslovnost, intonace Rozvoj dostatečné slovní zásoby k danému tématu. Práce s internetovým slovníkem. Jednoduché dialogy týkající se probíraného tématu	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	Multikulturní výchova – Kulturní diference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Anglický jazyk – II. stupeň (7.-10. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - konverzuje v jednoduchým větách na dané téma - seznámí se s gramatickými jevy	Rozvoj dostatečné slovní zásoby k danému tématu dle individuálních možností dítěte Pravopis slov osvojené slovní zásoby dle individuálních možností dítěte Témata: sport, člověk – popis těla, smysly, můj program, animals, holidays and events, technology, the weather, family, school, the envinroment, shopping, body and face, travelling and transport, Czech republic Seznamuje se s gramatickými jevy a dle individuálních schopností dítěte je fixuje		
9. ROČNÍK			
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - odpoví na jednoduché otázky - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů	rozvoj srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Jednoduchý rozhovor k probranému tématu dle individuálních možností dítěte Rozvoj slovní zásoby k danému tématu. Práce se slovníkem. Přejatá slova z angličtiny Vyplní krátký dotazník o sobě	Interaktivní řečové dovednosti	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Anglický jazyk – II. stupeň (7.-10. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - konverzuje jednoduchými větami na dané téma - seznámí se s gramatickými jevy	Konverzační témata: nákupy a móda, město a vesnice, volba povolání, stravovací návyky, péče o zdraví, technology, hobbies, holidays and events, travelling and transport, weather, animals, Czech republic Seznamuje se s gramatickými jevy a dle individuálních schopností dítěte je fixuje		
10. ROČNÍK			
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Rozvoj přízvuku, intonace, srozumitelné výslovnosti a rozlišování sluchem Dle individuálních možností pohovoří o své osobě a rodině Jednoduchý rozhovor k danému tématu dle individuálních možností dítěte Rozvoj slovní zásoby k danému tématu. Práce se slovníkem. Rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou Vyplní krátký dotazník: jméno, příjmení, bydliště, vzdělání apod.	Receptivní a produktivní řečové dovednosti	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Anglický jazyk – II. stupeň (7.-10. ročník)	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- konverzuje jednoduchými větami na dané téma - seznámí se s gramatickými jevy	Konverzační témata: nákupy a móda, město a vesnice, volba povolání, stravovací návyky, péče o zdraví, technology, hobbies, holidays and events, travelling and transport, weather, shopping, animals, Czech republic… Seznamuje se s gramatickými jevy a dle individuálních schopností dítěte je fixuje		

7.3. Vyučovací předmět: Německý jazyk

Očekávané minimální výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák/yně

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák/yně

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák/yně

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal

PSANÍ

Žák/yně

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Německý jazyk LMP	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	8. ROČNÍK		
Seznámí se s běžnými jmény osob. Seznámí se s abecedou, osvojí si pozdravy. Rozumí základním pokynům učitele. Představí se, řekne, kde bydlí, poděkuje, pozdraví. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů. Postupně se naučí klást a zodpovídat jednoduché otázky o velmi známých tématech. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Čte jednoduché texty a reaguje na otázky, které se týkají osvojených tematických okruhů.	- vstupní fonetický kurz - rozvoj dostatečně srozumitelné výslovnosti, intonace, přízvuk - rozvoj slovní zásoby k danému tématu dle individuálních možností dítěte - okruhy slovní zásoby: abeceda, pozdravy, dny v týdnu, jména, číslovky do 10 - reálie něm.mluvících zemí Mluví jednoduchým způsobem o sobě. Základním způsobem popíše svou rodinu. Pojmenuje školní potřeby. Osvojí si jednoduché vlastnosti, protiklady. - posouzení správnosti - vyjádření souhlasu a nesouhlasu Popíše aktivity během týdne. - oblíbené a neoblíbené činnosti Seznamuje se s gramatickými jevy a dle individuálních schopností je fixuje. - pravopis slov osvojené slovní zásoby dle individuálních možností dítěte	Mluvení, čtení, mikrodialog, poslech s porozuměním	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Německý jazyk LMP	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznamuje se s gramatickými jevy.			
	9. ROČNÍK		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů. Odpovídá na jednoduché otázky o velmi známých tématech. Položí otázku v rámci osvojovaného tematického okruhu. Konverzuje v jednoduchých větách na dané téma. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Čte jednoduché texty a reaguje na otázky, které se týkají osvojených tematických okruhů.	- rozvoj srozumitelné výslovnosti, přízvuku, intonace, schopnosti rozlišovat sluchem - rozvoj dostatečné slovní zásoby k danému tématu - jednoduchý rozhovor k probranému tématu dle individuálních možností dítěte - práce se slovníkem - okruhy slovní zásoby: narozeniny, časové údaje, pozvání, blahopřání, roční období, měsíce, bydlení, volný čas, město, aktivity během dne, škola, nakupování, jídlo - reálie něm.mluvících zemí - germanismy - číslovky do 100 Seznamuje se s gramatickými jevy a dle individuálních schopností dítěte je fixuje. - pravopis slov osvojené slovní zásoby dle individuálních možností dítěte	Mluvení, čtení, mikrodialog, poslech s porozuměním, psaní	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Německý jazyk LMP	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznamuje se s gramatickými jevy. Vyplní krátký dotazník o sobě.			
	10. ROČNÍK		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů. Odpovídá na jednoduché otázky o velmi známých tématech. Položí otázku v rámci osvojovaného tematického okruhu. Konverzuje v jednoduchých větách na dané téma. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Čte jednoduché texty a reaguje na otázky, které se týkají osvojených tematických okruhů.	- rozvoj srozumitelné výslovnosti, přízvuku, intonace, schopnosti rozlišovat sluchem - rozvoj dostatečné slovní zásoby k danému tématu - jednoduchý rozhovor k probranému tématu dle individuálních možností dítěte - práce se slovníkem - okruhy slovní zásoby: venkov, město, dopravní prostředky, lidské tělo, zdraví, počasí, příroda, zvířata, oblékání - reálie něm.mluvících zemí - germanismy Seznamuje se s gramatickými jevy a dle individuálních schopností dítěte je fixuje. - pravopis slov osvojené slovní zásoby dle individuálních možností dítěte	Mluvení, čtení, dialog, poslech s porozuměním, psaní	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Německý jazyk LMP	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznamuje se s gramatickými jevy.			

7.4. Vyučovací předmět: Matematika

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)
Žák/yně
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)
Žák/yně
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je znázornit
- rozezná přímku a úsečku, znázorní je a ví, jak se označují
- používá pravítko

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)
Žák/yně
- znázorní, popřípadě narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)
Žák/yně
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

ČÍSLO A PROMĚNNÁ
Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)
Žák/yně
- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

Žák/yně
- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

Žák/yně
- vyznačuje, rýsuje (popř. modeluje) a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje nebomodeluje základní rovinné útvary
- sestrojí neboznázorní základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí nebo poznají sítě základních těles
- načrtne nebo vymodeluje základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

Žák/yně
- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU MATEMATIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	1. ROČNÍK		
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 6 - čte, píše a používá číslice v oboru do 6, numerace do 6 - zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 6 - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 6 - rozkládá čísla v oboru do 6 - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary	PŘEDČÍSELNÉ PŘEDSTAVY • malý x velký, dlouhý x krátký, vysoký x nízký, úzký x široký, mnoho x málo, více x méně, stejně • před, za, hned před, hned za apod. PŘIROZENÁ ČÍSLA 1- 6 – NUMERACE • názorný úvod k učivu o přirozeném čísle • posloupnost přirozených čísel • počítání předmětů v daném oboru • vytváření souborů s daným počtem prvků • porovnávání souborů s různým počtem prvků • číselná osa • číslo 0 • čtení a psaní čísel 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 0 SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 6 • názorné sčítání a odčítání v oboru do 6 manipulačními činnostmi • rozklady čísel • jednoduché slovní úlohy ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY (KRUH, ČTVEREC, OBDÉLNÍK, TROJÚHELNÍK) • rozlišování, třídění • porovnávání jejich velikosti • manipulace s rovinnými útvary, sestavování obrázků	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a v prostoru	
	2. ROČNÍK		
- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10	PŘIROZENÁ ČÍSLA 7 – 10 – NUMERACE • posloupnost přirozených čísel • počítání předmětů v oboru do 10	Číslo a početní operace	

- čte, píše a používá číslice v oboru do 10, numerace do 10 - zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10 - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10 - rozkládá čísla v oboru do 10 - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je znázornit - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• vytváření souborů s daným počtem prvků • porovnávání souborů, čísel • číselná osa • čtení a psaní čísel 7, 8, 9, 10 SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 10 • názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 10 manipulačními činnostmi • automatizace spojů • rozklady čísel • jednoduché slovní úlohy ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY (KRUH, ČTVEREC, OBDÉLNÍK, TROJÚHELNÍK) • rozlišování, třídění • vyhledávání reálných předmětů daného tvaru • porovnávání jejich velikosti • manipulace s rovinnými útvary, sestavování obrázků ORIENTACE V PROSTORU • výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a v prostoru	
3. ROČNÍK			
- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 - čte, píše a používá číslice v oboru do 20 - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 20 – NUMERACE • posloupnost přirozených čísel • počítání předmětů v oboru do 20 • vytváření souborů s daným počtem prvků • čtení a psaní čísel • porovnávání čísel • číselná osa	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	

- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 -umí rozklad čísel v oboru do 20, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je znázornit - rozezná přímku a úsečku, znázorní je a ví, jak se označují - používá pravítko	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 20 ● sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 20 bez přechodu přes 10 ● rozklady čísel ● automatizace spojů ● záměna sčítanců ● vztahy mezi sčítáním a odčítáním ● o „x“ více, o „x“ méně ● jednoduché slovní úlohy ● počítání s mincemi ORIENTACE V PROSTORU ● výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY (KRUH, ČTVEREC, OBDÉLNÍK, TROJÚHELNÍK) ● vyhledávání reálných předmětů daného tvaru ● sestavování obrázků ● znázorňování PŘÍMKA A ÚSEČKA ● používání pravítka ● rýsování přímky a úsečky ● označování přímky a úsečky	Geometrie v rovině a v prostoru	
4. ROČNÍK			
- sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku s názorem	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL DO 20 S PŘECHODEM PŘES DESÍTKU ● rozklady čísel ● sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 s přechodem přes desítku manipulačními činnostmi ● záměna sčítanců	Číslo a početní operace	

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose - sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla - zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - zaokrouhluje čísla na desítky i s využitím ve slovních úlohách - znázorní, popřípadě narýsuje a označí základní rovinné útvary - pozná základní tělesa	● vztahy mezi sčítáním a odčítáním ● jednoduché slovní úlohy ● vztahy o „x“ méně, o „x“ více ● slovní úlohy s využitím těchto vztah PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO 100 - NUMERACE ● počítání po desítkách, po jedné ● počítání s mincemi ● čtení a psaní čísel ● řády jednotek a desítek – rozklad čísel ● číselná osa ● porovnávání čísel ● slovní úlohy na porovnávání ● lichá a sudá čísla SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ V OBORU DO 100 ● sčítání a odčítání desítek ● počítání s mincemi ● sčítání dvouciferného čísla s jednociferným bez přechodu přes desítku ● odčítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu přes desítku ● sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku ● slovní úlohy ZAOKROUHLOVÁNÍ ČÍSEL ● zaokrouhlování čísel na desítky ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY (KRUH, ČTVEREC, OBDÉLNÍK, TROJÚHELNÍK) ● znázornění (načrtnutí) POZNÁVÁNÍ TĚLES ● krychle, koule, válec, kvádr	Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a v prostoru	

- měří a porovnává délku úsečky	• manipulace se stavebnicí ÚSEČKA • načrtnutí, modelování, případně rýsování úsečky libovolné i dané délky, její označení • základní jednotky délky • práce s pravítkem - měření délky úsečky na cm • odhad délky • shodnost úseček, porovnávání (pomocí proužku papíru, špejle)		
5. ROČNÍK			
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 5 do 50 - vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ V OBORU DO 100 • sčítání dvouciferného čísla s jednociferným s přechodem přes desítku • odčítání jednociferného čísla od dvouciferného s přechodem přes desítku • sčítání a odčítání dvouciferných čísel s přechodem přes desítku NÁSOBENÍ • zavedení násobení a dělení pomocí názoru • násobení jako opakované sčítání • násobek • nejbližší nižší a vyšší násobek čísla • činitel, součin – záměna činitelů • automatizace násobení 0, 1, 2, 3, 4, 5 • automatizace dělení 1, 2, 3, 4, 5 • slovní úlohy SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ V OBORU DO 100 • sčítání a odčítání - procvičování a automatizace • odhad výsledku • kontrola správnosti výsledku záměnou sčítanců • písemné sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku • písemné sčítání a odčítání s přechodem přes desítku	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	

- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa	SLOVNÍ ÚLOHY ● řešení a vytváření jednoduchých slovních úloh na písemné sčítání a odčítání ● zápis jednoduché slovní úlohy, její znázornění, řešení, odhad, kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi JEDNODUCHÉ SOUMĚRNÉ ÚTVARY ● vyhledání stejných souměrných útvarů (využití průsvitky, dřevěných tvarů apod.) ● určení osy souměrnosti přeložením papíru POZNÁVÁNÍ TĚLES ● krychle, koule, válec, kvádr ● manipulace se stavebnicí	Geometrie v rovině a v prostoru	
6. ROČNÍK			
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 orientuje se a čte v jednoduché tabulce - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 orientuje se a čte v jednoduché tabulce - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - orientuje se a čte v jednoduché tabulce	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ V OBORU DO 100 ● sčítání a odčítání - automatizace ● odhad výsledku ● kontrola správnosti výsledku záměnou sčítanců ● písemné sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku ● písemné sčítání a odčítání s přechodem přes desítku ● početní operace se závorkami NÁSOBILKA 6, 7, 8, 9 ● automatizace všech spojů násobilek ● čtení a sestavování tabulek násobků DĚLENÍ V OBORU NÁSOBILEK 6, 7, 8, 9 ● automatizace dělení NÁSOBENÍ 10 A 0 ● automatizace spojů	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	

- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 - používá kalkulátor - rozeznává sudá a lichá čísla - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi - řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - pozná základní tělesa	ZAOKROUHLOVÁNÍ ČÍSEL ● zaokrouhlování čísel na desítky a na stovky ● zaokrouhlování ve slovních úlohách PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO 1000 - NUMERACE ● numerace do 1000 NÁCVIK PRÁCE S KALKULÁTOREM ● využití kalkulátoru při početních úkonech v oboru do 100 SUDÁ A LICHÁ ČÍSLA ● rozlišování sudých a lichých čísel ORIENTACE V ČASE ● den, hodina, minuta ● jednoduché převody jednotek JEDNOTKY DÉLKY, HMOTNOSTI A ČASU ● jednoduché převody jednotek ● důraz na využití v praxi POČÍTÁNÍ S PENĚZI ● rozvoj matematických znalostí při manipulaci s penězi APLIKAČNÍ ÚLOHY ● úlohy z praktického života ● číselné a obrázkové řady, rytmus MNOHOÚHELNÍKY - trojúhelník, čtverec, obdélník ● pravidelné obrazce ● obvod sečtením délek stran VZÁJEMNÁ POLOHA DVOU PŘÍMEK V ROVINĚ ● rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem POZNÁVÁNÍ TĚLES ● krychle, koule, válec, kvádr, jehlan, kužel ● manipulace se stavebnicí	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Geometrie v rovině a v prostoru	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU MATEMATIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	7. ROČNÍK		
- píše a čte čísla v oboru do 10000 zaokrouhluje čísla v oboru do 10000 písemně sčítá a odčítá v oboru do 1000~~0~~ násobí v oboru do 100 dělí se zbytkem v oboru do 100 - užívá a ovládá převody jednotek délky, obsahu, hmotnosti a času zvládá početní úkony s penězi rozeznává a rýsuje nebo modeluje základní rovinné útvary odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, sčítá a odčítá úsečky umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami, provádí jednoduché konstrukce vyznačuje, rýsuje (popř. modeluje) a měří úhly sestrojí nebo znázorní základní rovinné útvary v osové souměrnosti	- přirozená čísla - převody jednotek - rozpoznání hodnoty mincí - přímka, polopřímka, úsečka, úhel, čtverec, obdélník, trojúhelník - délka úsečky - konstrukce jednoduchých rovinných útvarů - úhly - osová souměrnost	Číslo a proměnná Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a prostoru	
	8. ROČNÍK		
- píše a čte čísla v oboru do 100000~~0~~ zvládá orientaci na číselné ose zaokrouhluje čísla v oboru do 100000~~0~~ písemně sčítá a odčítá v oboru do 10000~~00~~ - písemně násobí v oboru do 10000 - písemně dělí v oboru do 10000 - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti a času	- přirozená čísla - převody jednotek	Číslo a proměnná Závislosti, vztahy a práce s daty	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU MATEMATIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- zvládá početní úkony s penězi	- rozpoznání hodnoty mincí, porovnávání hodnoty peněz		
- rozeznává a rýsuje nebo modeluje základní rovinné útvary	- přímka, polopřímka, úsečka, úhel, čtverec, obdélník, trojúhelník	Geometrie v rovině a prostoru	
- vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku	- trojúhelník, obdélník, čtverec		
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami, provádí jednoduché konstrukce	- konstrukce jednoduchých rovinných útvarů		
- měří úhly, sestrojí úhly dané velikosti	- úhly		
9. ROČNÍK			
- píše a čte čísla v oboru do 1000000 zaokrouhluje čísla v oboru do 1000000 písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem v oboru do 1000000	- přirozená čísla	Číslo a proměnná Závislosti, vztahy a práce s daty	
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část	- zlomky		
čte desetinná čísla, zná jejich zápis sčítá, odčítá, násobí desetinná čísla	- desetinná čísla		
- užívá a ovládá převody jednotek délky, obsahu, hmotnosti a času	- převody jednotek		
- rozeznává a rýsuje nebo modeluje základní rovinné útvary	- přímka, polopřímka, úsečka, úhel, čtverec, obdélník, trojúhelník	Geometrie v rovině a prostoru	
- vypočítá obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka			

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU MATEMATIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- vypočítá obvod kruhu - provádí jednoduché konstrukce - vypočítá povrch kvádru a krychle - samostatně řeší praktické úlohy	- trojúhelník, obdélník, čtverec - kružnice, kruh - konstrukce jednoduchých rovinných útvarů - krychle, kvádr, válec - slovní úlohy	Nestand. aplikační úlohy a problémy	
10. ROČNÍK			
- sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla - zaokrouhluje desetinná čísla - řeší jednoduché úlohy na procenta používá měřítko mapy a plánu - vyhledává a třídí data, porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek - zvládá početní úkony s penězi - vypočítá povrch kvádru, krychle, válce - vypočítá objem kvádru, krychle, válce - hledá různá řešení předložených situací aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	- desetinná čísla - procenta - měřítko mapy - převody jednotek - praktické slovní úlohy - kvádr, krychle, válec - praktické slovní úlohy	Číslo a proměnná Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a prostoru Nestand. aplikační úlohy a problémy	

7.5. Vyučovací předmět: Informatika

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně
- ovládá základní obsluhu počítače
- respektuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- ovládá základy psaní na klávesnici

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně
- osvojí si základy elektronické komunikace pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně
- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu
- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává s nápomocí potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU INFORMATIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ROČNÍK			
• Zná a respektuje pravidla bezpečné práce na počítači • Orientuje se v učebně a na svém pracovním místě • Ukazuje na počítači základní části – počítač, klávesnice, monitor, myš, tlačítko pro zapnutí • Zvládá psaní písmen základní řady a použití klávesy Enter	Pravidla bezpečné práce s elektronickými pomůckami Orientace v učebně a na pracovišti Popis počítače Zapnutí počítače Seznámení s dalšími komunikačními prostředky Psaní písmen na základní řadě a slov pomocí těchto písmen	Základy práce s počítačem	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU INFORMATIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	5. ROČNÍK		
• Respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a dostupnými informačními zdroji školy • Dovede pojmenovat a ukázat v učebně jednotlivé části počítače a přídavná zařízení • Zvládá psaní slov pomocí písmen základní a horní řady • Ukáže na klávesnici klávesy Shift, Ctrl, Alt • Zná klávesovou zkratku pro vypnutí počítače	Hygiena a bezpečnost práce, orientace v učebně Struktura a popis počítače a přídavných zařízení Psaní písmen z horní řady Psaní slov ze známých písmen Seznámení se spec. programy pro zrakově postižené Seznámení s klávesami Ctrl, Alt, Shift Podle stupně zrakového postižení seznámit s některými klávesovými zkratkami	Základy práce s počítačem	
	6. ROČNÍK		
• Rozliší pojmy technické vybavení počítače a programy • Respektuje pravidla bezpečné práce • Orientuje se na počítači • Připojí a odpojí přenosný datový nosič (flash disk) • Zvládá psaní slov a jednoduchých vět pomocí písmen ze základní, horní a dolní řady	Základní pojmy informační činnosti Seznámení s programem pro ZP Seznámení s datovými nosiči Psaní písmen z horní řady Psaní velkých písmen Orientace na alfanumerické klávesnici	Základy práce s počítačem	
	7. ROČNÍK		
• Respektuje pravidla bezpečné práce • Zvládá přihlášení do sítě • Zvládá psaní písmen z číselné řady • Zvládá psaní jednoduchého kratšího textu	Přihlášení do sítě Orientace na alfanumerické klávesnici Psaní písmen s háčkem a čárkou Výcvik přesnosti psaní	Základy práce s počítačem	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU INFORMATIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• Orientuje se v komunikačních možnostech	Základní způsoby komunikace		
8. ROČNÍK			
• Orientuje se na celé klávesnici • Přihlásí se do sítě • Zvládá otevření nového textového souboru Word • Zvládá základní ovládání programu pro zrakově postižené • Zvládá psaní číslic, čísel a písmen s háčky a čárkami	Spuštění a ukončení programu pro zrakově postižené Seznámení s úvodní obrazovkou Windows Seznámení s textovými editory Seznámení s potřebnými funkčními klávesami Seznámení s potřebnými klávesovými zkratkami Psaní číslic z alfanumerického bloku Psaní písmen s háčkem nebo čárkou Výcvik přesnosti psaní, rytmické psaní Psaní souvislého textu	Základy práce s počítačem	
9. ROČNÍK			
• Zná probrané klávesové zkratky Windows • Zná probrané klávesové zkratky speciálního SW pro zrakově postižené • Ovládá základy práce ve Wordu • Napíše text z diktafonu • S pomocí opraví text • Založí nový textový dokument a uloží ho • Orientuje se na numerickém bloku • Zná možnosti získávání informací • S nápomocí používá program Outlook	Práce se speciálním SW pro ZP Seznámení s tokem informací Seznámení s ochranou práv k duševnímu vlastnictví Seznámení s formáty souboru Práce v textovém editoru – opravy, úpravy Práce s diktafonem Seznámení s numerickým blokem Práce s úložnými médii Procvičování přesností a rychlosti psaní Seznámení s komunikací pomocí Outlooku	Základy práce s počítačem Zpracování a využití informací	
10. ROČNÍK			
• S pomocí vyhledává informace na internetu	Práce se speciálním SW a HW pro ZP Metody a nástroje vyhledávání informací	Základy práce s počítačem	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU INFORMATIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• Komunikuje pomocí běžných komunikačních zařízení • Podle pokynu pracuje s nápomocí s výukovými a zábavnými programy • Ovládá psaní na klávesnici • Ovládá na uživatelské úrovni práci s textovým editorem	Elektronická pošta Internet MS Word Výcvik přesnosti a rychlosti psaní Oprava a úprava textu Zpracování informací v textové podobě	Vyhledávání informací a komunikace Zpracování informací	

7.6. Vyučovací předmět: Prvouka; Přírodověda; Vlastivěda

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
-- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí školy (svého bydliště)

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	1. ROČNÍK		
Žák/yně *- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy s ohledem na zrakové možnosti žáka* *- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*	**Škola začíná** Naše třída Školní potřeby a hračky, uspořádání pracovního místa Název školy, jména třídní učitelky a spolužáků, orientace v budově školy a určení účelu jednotlivých místností v budově školy Činnosti ve škole Chování ve škole Třídní pravidla Třídění běžných materiálů (plast, papír, směsný odpad)	Místo, kde žijeme	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí – téma Škola, spolužáci a učitelé Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma Škola, spolužáci a učitelé Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – téma Chování lidí Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů – téma Nežádoucí formy chování
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	**Moje rodina -** kde a s kým žiji Adresa bydliště**,** zařízení bytu Co, kdo doma dělá Vztahy v rodině	Lidé kolem nás	
- zná rozvržení svých denních činností	**Orientace v čase** Dny v týdnu Denní činnosti a přiřazení k časovým údajům (ráno – noc)	Lidé a čas	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti	**Vánoční a velikonoční zvyky a tradice**		
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích *- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny*	**Roční období a jejich charakteristika** Oblečení, sporty a hry Pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích, stromy, rostliny, zvířata Domácí a volně žijící zvířata a jejich mláďata Ovoce a zelenina	Rozmanitost přírody	
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu *- pojmenuje hlavní části lidského těla*	**Ochrana našeho zdraví** Nácvik hygienických návyků Denní režim Základní části těla	Člověk a jeho zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – téma Osobní bezpečí
2. ROČNÍK			
Žák/yně *- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy,* *popíše a zvládne cestu do školy vzhledem ke svým zrakovým možnostem*	**Domov a škola** Prostředí domova Typy bydlení	Místo, kde žijeme	
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	**Rodina** (rodiče, sourozenci, prarodiče) Vztahy v rodině	Lidé kolem nás	Multikulturní výchova - Lidské vztahy – téma: Chování lidí
- dodržuje základní pravidla společenského chování	**Chování lidí** Zvládání vlastní emocionality		

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně *- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*	Třídění běžných materiálů (plast, papír, směsný odpad) Respektování pravidel třídy **Povolání a pracovní činnosti**		
- zná rozvržení svých denních činností *- pozná, kolik je hodin rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* *- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* *- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* *- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* *- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu* *- pojmenuje hlavní části lidského těla*	**Orientace v čase** – dny v týdnu Denní činnosti a přiřazení k časovým údajům (ráno – noc) Celá hodina na ciferníku v oboru do 10ti Současnost a minulost v našem životě Vánoční a velikonoční zvyky a tradice **Roční období a měsíce v roce** **Rostliny, zvířata a houby** V lese, v parku, v zahradě, na poli, v řece Jehličnaté a listnaté stromy Základní druhy ovoce a zelenina Domácí, hospodářská a volně žijící zvířata **Ochrana našeho zdraví** Sport, otužování se Denní režim Základní části těla Naše smysly	Lidé a čas Rozmanitost přírody Člověk a zdraví	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí – téma Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
3. ROČNÍK			
Žák/yně *- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy*	Okolí školy, riziková místa a situace cestou do školy, účel veřejných a společenských budov (muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod.)	Místo kde žijeme	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- popíše a zvládne cestu do školy vzhledem ke svým zrakovým možnostem	Vybrané významné památky v okolí bydliště Seznámení s obchody a službami v nejbližším okolí, komunikace s prodavačem Rozlišování vybraných druhů peněz		
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy dodržuje základní pravidla společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	**Rodina** Chování a soužití lidí Škola – projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků Respektování pravidel třídy Zvládání vlastní emocionality	Lidé kolem nás	
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti poznává různé lidské činnosti	**Práce lidí v minulosti a současnosti** Báje, pověsti Lidské vynálezy (např. rozdělávání ohně, telefon, rádio a televize)	Lidé a čas	
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase	**Orientace v čase** – dny v týdnu Denní činnosti a přiřazení k časovým údajům (ráno – noc) Celá hodina, půlhodina a čtvrthodina na ciferníku v oboru do 12ti		
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami *- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*	**Rostliny, zvířata a houby** Dřeviny a byliny Jedlé a jedovaté houby Pozorování rostlin během roku, péče o ně Základní části těla u vybraných zástupců zvířat	Rozmanitost přírody	Environmentální výchova – Základní podmínky života – téma Živá a neživá příroda
- provede jednoduchý pokus podle návodu	**Základní vlastnosti látek** Vážení a měření Délka, hmotnost, objem, teplota **Neživá příroda** Pozorování a pokusy s neživou přírodou		

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- provede jednoduchý pokus podle návodu	Slunce, voda, vzduch, nerosty a horniny, půda		
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných	**Ochrana a ohleduplné chování k přírodě** Třídění a recyklace odpadu		
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu *- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* *- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*	**Dopravní výchova** Základní pravidla správného přecházení vozovky Vybrané dopravní značky	Člověk a jeho zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – téma Bezpečné na silnici
- pojmenuje hlavní části lidského těla *- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše svézdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*	**Lidské tělo** Části lidského těla Nejdůležitější vnitřní orgány Hygiena, zdravá strava První pomoc při drobných poraněních		

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	4. ROČNÍK		
Žák/yně *- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody,* *- popíše střídání ročních období zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí,* *- zvládá péči o pokojové rostliny, zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí* *- zná způsob péče o drobná domácí zvířata* *- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí* *- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*	**Člověk a příroda** Příroda živá a neživá **Příroda na podzim** Charakteristické znaky podzimu Podzim v zahradě, na poli **Příroda v zimě** Charakteristické znaky zimy **Les** Význam lesa pro člověka Základní zástupci jehličnatých a listnatých stromů Lesní byliny a plody **Příroda na jaře** Charakteristické znaky jara Práce na zahradě, na poli Byliny a dřeviny Části těla rostliny **Příroda v létě** Charakteristické znaky léta Letní ovoce a rostliny Zvířata a rostliny žijící u vody **Zvířata v přírodě** Hlavní části těla zvířete Péče o zvířata **Chráníme přírodu** **Dopravní výchova** v modelových situacích, při vycházkách a výletech	Rozmanitost přírody	Environmentální výchova – Základní podmínky života – téma Živá a neživá příroda Environmentální výchova - Ekosystémy - téma Ekosytémy

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	5. ROČNÍK		
Žák/yně *- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*	**Živočichové** Domácí zvířata Stavba těla, užitek, péče o zvířata Ptáci, stavba těla, chovní i volně žijící ptáci Hmyz, užitečný a škodlivý hmyz	Rozmanitost přírody	
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata	**Rostliny** Základní životní projevy rostlin Vybrané druhy rostlin, jejich výskyt Vybrané druhy kulturních rostliny		Enviromentální výchova - Základní podmínky života - téma Podmínky života na Zemi
- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	**Podmínky života na Zemi** Význam slunečního záření, vody, vzduchu a půdy pro rostliny a živočichy		
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví	**Člověk** Odlišnosti od ostatních živočichů	Člověk a jeho zdraví	
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	**Lidské tělo** Nejdůležitější vnitřní orgány Základy sexuální výchovy		Multikulturní výchova – Etnický původ- téma lidské rasy
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	Etapy lidského života		
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících	Péče o zdraví, zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim, prevence nemocí a úrazů První pomoc při úrazech		

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc *- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu* *odmítá návykové látky*	Chování v situacích ohrožujících zdraví, návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví		
	6. ROČNÍK		
Žák/yně *- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí* *- provádí jednoduché pokusy se známými látkami* *- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu*	**Živočichové** Zvířata ve volné přírodě Stavba těla, užitek, péče o zvířata Ptáci, stavba těla, chovní i volně žijící ptáci Hmyz, užitečný a škodlivý hmyz **Rostliny** Vybrané druhy rostlin, jejich výskyt Kulturní rostliny **Houby** Jedlé, nejedlé, jedovaté **Člověka a technika** Základní rozdělení látek -pevné, kapalné, plynné a jejich vlastnosti Měření délky, hmotnosti a objemu, času, teploty Jednotky měření, měřidla Jednoduché stroje - kladka, páka, kolo **Člověk a přírodní zdroje** Půda - humus a jeho význam pro úrodnost půdy, péče o půdu Nerosty a horniny - stavební suroviny, sůl kamenná, uhlí, ropa a zemní plyn	Rozmanitost přírody	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí – téma Člověk a přírodní zdroje Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PRVOUKA 1.-3. ročník / PŘÍRODOVĚDA 4.-6. ročník	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
prostředí pomáhají a které ho poškozují *- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech*	Vzduch – význam pro život, proudění vzduchu (vítr), ochrana ovzduší Domácí spotřebiče (elektrické, plynové) **Člověk a prostředí** Ochrana přírody a krajiny, rizika v přírodě (mimořádné události)		životního prostředí - téma Energie

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	4. ROČNÍK		
Žák/yně *- popíše polohu svého bydliště na mapě* *- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany* *- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* *- má základní znalosti o České republice* *- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest* *- pozná státní symboly České republiky; státní svátky*	Bydliště a jeho okolí Poloha ČR Mapa ČR Orientace v krajině, světové strany Bezpečný pohyb v přírodě Naše vlast – ČR Pamětihodnosti Státní symboly Státní svátky	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Žák/yně *- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)* *- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých* *- uvede základní práva dítěte*	Rodina, příbuzenské vztahy Škola Základní práva dětí	LIDÉ KOLEM NÁS	Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj- Poznávání lidí; Mezilidské vztahy Multikulturní výchova –

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- používá peníze v běžných situacích *Žák/yně* *- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*	Používání peněz v běžných situacích Život dříve a nyní Nejstarší minulost v pověstech	LIDÉ A ČAS	Lidské vztahy; Kulturní diference; Princip sociálního smíru a solidarity Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola
5. ROČNÍK			
Žák/yně *- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje* *- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany* *- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* *- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě* *- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí* *- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest* *- pozná státní symboly České republiky*	Bydliště a jeho okolí, kraj Poloha ČR Mapa ČR, kraje ČR Orientace v krajině, světové strany Bezpečný pohyb v přírodě Naše vlast – ČR, demokratický stát Poloha ČR v Evropě Cestujeme po naší vlasti – povrch, vodstvo Pamětihodnosti ČR Zajímavosti regionů Státní symboly Státní svátky	MÍSTO, KDE ŽIJEME	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – Multikulturalita
Žák/yně *- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)* *- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*	Rodina, příbuzenské vztahy Život v rodině Škola a vztahy v ní	LIDÉ KOLEM NÁS	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy *- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze* *- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz*	Práva a povinnosti žáka školy Používání peněz v běžných situacích Jednoduché nákupy Rizika půjčování peněz		
Žák/yně *- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách* *- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji* *- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí školy (svého bydliště)*	Život dříve a nyní Významné historické události v českých dějinách Významné události v regionu a kraji Významné historické, kulturní a přírodní památky regionu	LIDÉ A ČAS	
6. ROČNÍK			
Žák/yně *- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje* *- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany* *- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*	Bydliště a jeho okolí Poloha ČR Mapa ČR, kraje ČR Orientace v krajině, světové strany Bezpečný pohyb v přírodě Naše vlast – ČR, demokratický stát ČR – součást Evropy	MÍSTO, KDE ŽIJEME	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě *- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí* *- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest* *- pozná státní symboly České republiky*	Naši sousedé Pamětihodnosti kraje Historické události a zajímavosti Zážitky z vlastních cest Státní symboly a svátky		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět
Žák/yně *- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)* *- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých* *- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy* *- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze* *- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz* *- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*	Rodina, příbuzenské vztahy Život v rodině Soužití ve škole a ve společnosti Práva a povinnosti žáka školy Používání peněz v běžných situacích Ceny zboží Vracení peněz Potřeby a finanční možnosti Rizika půjčování peněz Osobní a rodinný rozpočet Příjmy a výdaje	LIDÉ KOLEM NÁS	Osobnostní a sociální výchova- Sociální rozvoj; Mezilidské vztahy
Žák/yně			

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách *- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji* *- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí školy (svého bydliště)*	Život dříve a dnes Významné historické události v českých dějinách Významné historické události v regionu Významné historické, kulturní a přírodní památky	LIDÉ A ČAS	

7.7. Vyučovací předmět: Dějepis

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák/yně

-chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák/yně

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků (modelů) popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák/yně

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák/yně

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY
Žák/yně
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
Žák/yně
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
MODERNÍ DOBA
Žák/yně
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Žák/yně
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU DĚJEPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ROČNÍK			
Žák/yně -chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti Žák/yně - rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí - podle obrázků (modelů) popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	Pravěk Nejstarší dějiny Čech Doba kamenná, bronzová a železná Velké stěhování Slované	Člověk v dějinách Počátky lidské společnosti	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU DĚJEPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/yně - uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států - popíše život v době nejstarších civilizací	Starověk Egypt Indie a Čína Řecko Řím	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát
8. ROČNÍK			
Žák/yně - uvede první státní útvary na našem území - uvede základní informace z období počátků českého státu - popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti - rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské - uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	Středověk a křesťanství Slované Sámova říše Velká Morava Počátky českého státu a křesťanství Románská kultura Přemyslovci a Lucemburkové Města a gotická kultura Karel IV. Jan Hus Husitství Jiří z Poděbrad	Křesťanství a středověká Evropa	
9. ROČNÍK			
Žák/yně - popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu - uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období	Novověk Objevné cesty a jejich důsledky Kryštof Kolumbus Renesance České země za vlády Habsburků Rudolf II. Bitva na Bílé hoře a její důsledky	Objevy a dobývání Počátky nové doby	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU DĚJEPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	Jan Ámos Komenský Barokní kultura Marie Terezie a Josef II.		
Žák/yně - uvede základní historické události v naší zemi v 19. století - vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století - rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap	Národní obrození Revoluční rok 1848 Česká politika a kultura na konci 19. století	Modernizace společnosti	
10. ROČNÍK			
Žák/yně - uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války - uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky - uvede základní události meziválečného období	První světová válka a její důsledky Vznik samostatné Československé republiky Tomáš Garrigue Masaryk Hospodářská krize, fašismus Okupace Československa	Moderní doba	
Žák/yně - popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě - chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	2. světová válka a její důsledky Únor 1948 v Československu Období stalinismu a socialismu Rok 1968 v Československu Normalizace Rok 1989 v Československu Václav Havel Rozdělení Československa	Rozdělený a integrující se svět	

7.8. Vyučovací předmět: Občanská výchova

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
Žák/yně
- přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC
Žák/yně
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
-formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Žák/yně
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
Žák/yně
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák/yně

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- uvede příklady mezinárodního terorismu

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU OBČANSKÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	7. ROČNÍK		
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání - přistupuje kriticky k projevům vandalismu - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušováni společenských norem - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - porovnává různé formy vlastnictví	- státní symboly - naše vlast - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku - kulturní život - masmédia, masová kultura - lidská setkání - zásady lidského soužití - naše škola, naše obec - podobnost a odlišnost lidí - majetek, vlastnictví	Člověk ve společnosti Člověk jako jedinec	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – poznávání lidí Mediální výchova – tematické okruhy receptivních činností – fungování a vliv medií ve spol. Téma: masmédia, masová kultura

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU OBČANSKÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, hlavní příjmy a výdaje - rozlišuje jednotlivé mince a bankovky - popíše a objasní vlastní způsoby hospodaření s penězi	- hospodaření, rozpočet domácnosti - peníze	Člověk, stát a hospodářství	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola – téma: naše škola, naše obec.
8. ROČNÍK			
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušováni společenských norem - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - objasní, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti kladně ovlivnit jeho rozhodování a chování - dovede popsat a zhodnotit své osobní vlastnosti i vlastnosti druhých osob	- problémy lidské nesnášenlivosti - práva národnostních menšin - tolerance, rasismus - morálka v osobním i veřejném životě - člověk a morálka	Člověk ve společnosti Člověk jako jedinec	Multikulturní výchova - multikulturalita – téma: o různosti lidí, práva národnostních menšin Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj –

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU OBČANSKÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušováni společenských norem - uvede základní prvky fungování demokratické společnosti - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nímž má ČR vztah a ví o výhodách spolupráce mezi státy - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů - uvede příklady některých projevů globalizace a některé globální problémy současnosti	- principy demokracie - právo v každodenním životě - lidská práva - evropská integrace - mezinárodní spolupráce - globalizace	Člověk, stát a právo Mezinárodní vztahy, globální svět	hodnoty, postoje, praktická etika – téma: člověk a morálka

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU OBČANSKÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
10. ROČNÍK			
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zhodnotí význam vzájemné solidarity mezi lidmi	- porozumění a spolupráce ve společnosti	Člověk ve společnosti	
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním	- člověk a pracovní život		
- formuluje své nejbližší plány - popíše, jak lze rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- význam sebepoznání, vzdělání, schopnosti, vlastnosti, dovednosti	Člověk jako jedinec	
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků			Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – téma: demokratický právní stát
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	- banky a jejich služby	Člověk, stát a hospodářství	
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	- rozpočet státu, význam daní		
-rozlišuje úlohu výroby, obchodu a služeb	- výroba, obchod, služby		
- chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a institucí státní správy			
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách	- principy tržního hospodářství		

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU OBČANSKÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - vyřizuje své osobní záležitosti, včetně běžné komunikace s úřady, požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu - rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací - uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	- právní základy státu - státní správa a samospráva - právní řád ČR - protiprávní jednání (včetně korupce)	Člověk, stát a právo	
-uvede příklady mezinárodního terorismu - chápe roli ozbrojených sil při obraně státu	- významné globální problémy včetně válek a terorismu	Mezinárodní vztahy, globální svět	

7.9. Vyučovací předmět: Fyzika

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

LÁTKY A TĚLESA
Žák/yně
- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
POHYB TĚLES; SÍLY
Žák/yně
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

- předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák/yně

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Žák/yně

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák/yně

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák/yně

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Žák/yně

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU FYZIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ROČNÍK			
Žák/kyně - změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny, charakterizující látky a tělesa - délku, hmotnost, čas -vytvoří si představu závislosti změny objemu tělesa při změně jeho - sestaví s dopomocí jednoduchý el. obvod	Látky a tělesa Měřené veličiny – délka, hmotnost, čas Druhy skupenství Elektrický obvod Zdroj napětí, spotřebič, spínač	Stavba látek Měření fyzikálních veličin Elektrický obvod	
8. ROČNÍK			
Žák/kyně - rozeznává, že je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů - rozezná, zda na konkrétní těleso v konkrétní situaci působí síla - předvídá změnu pohybu těles při působení síly - aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí, rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Pohyb těles, síly Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý Vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa Tlaková síla a tlak Třecí síla v praxi Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Rovnováha na páce a pevné kladce- prakticky Mechanické vlastnosti tekutin Hydraulická zařízení- ukázka Hydrostatický a atmosférický tlak- informativně Potápění, vznášení a plování těles v klidných tekutinách Světelné jevy - šíření světla, čočky	Pohyb a síla Mechanické vlastnosti kapalin a plynů Světelné jevy	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU FYZIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9. ROČNÍK			
Žák/kyně - uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) - rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití - rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem - pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Energie Formy energie Výroba a přenos elektrické energie Přeměny skupenství – tání a tuhnutí Vypařování a kapalnění, var Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Práce, energie, teplo	
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku, jeho šíření a odraz - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Zvukové děje Vznik zvuku, rychlost šíření zvuku, odraz zvuku, ozvěna	Zvukové jevy	
10. ROČNÍK			
Žák/kyně - vyjmenuje zdroje elektrického proudu - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností - zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - zná druhy magnetů a jejich praktické využití	Elektrické jevy Elektrický proud, elektrické napětí, vodič a izolant Elektrický obvod, elektromagnet	Elektrické jevy	
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem k Slunci	Vesmír	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU FYZIKA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru			

7.10. Vyučovací předmět: Chemie

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE
Žák/yně
- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek
SMĚSI
Žák/yně
- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY
Žák/yně
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
CHEMICKÉ REAKCE
Žák/yně
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
ANORGANICKÉ SLOUČENINY
Žák/yně
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem (podle stupně zrak. postižení)

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
ORGANICKÉ SLOUČENINY
Žák/yně
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy
CHEMIE A SPOLEČNOST
Žák/yně
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU CHEMIE	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9. ROČNÍK			
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozpozná změny skupenství látek	vlastnosti látek		
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými - reaguje na případy úniku nebezpečných látek	zásady bezpečné práce mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	
- pozná směsi a chemické látky - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	směsi – různorodé, stejnorodé; roztoky		
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití - uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva		Směsi
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky	vybrané chemické prvky	Částicové složení látek a chemické prvky	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU CHEMIE	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- rozpozná vybrané kovy a nekovy jejich možné vlastnosti - pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	kovy, nekovy chemické reakce	Chemické reakce	
10. ROČNÍK			
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli		
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem (podle stupně zrakového postižení)	kyselost a zásaditost roztoků	Anorganické sloučeniny	
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	bezpečnost práce a 1. pomoc při zasažení nebezpečnou chemickou látkou		
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie			Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	ropa, uhlí, zemní plyn		
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě	průmyslově vyráběná paliva	Organické sloučeniny	
z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy	vybrané organické látky		
- uvede příklady prvotních a druhotných surovin	- suroviny, recyklace surovin chemické látky, výrobky chemického průmyslu - použití, likvidace		
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	rizika v souvislosti se životním prostředím a zdravím člověka; návykové látky	Chemie a společnost	

7.11. Vyučovací předmět: Přírodopis

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA
Žák/yně
- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB
Žák/yně
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN
Žák/yně
- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ
Žák/yně
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

BIOLOGIE ČLOVĚKA
Žák/yně
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák/yně

- popíše jednotlivé vrstvy Země
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák/yně

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák/yně

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	7. ROČNÍK		
Žák/yně *- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života* *- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka* *- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů*	Názory na vznik a vývoj života, základní podmínky a projevy života Organismy jednobuněčné, mnohobuněčné		

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy *- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti* *- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka* *- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce* *- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků* *- pozná lišejníky* *- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* *rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* *odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí* *- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy* *- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu; dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody*	Způsoby rozmnožování organismů Viry a bakterie, prevence nákazy Sinice, řasy Houby Lišejníky Jednobuněční a bezobratlí živočichové, stavba těla a vybraní zástupci Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy; ochrana živočichů Pozorování a zkoumání přírodnin	Obecná biologie a genetika Biologie rostlin Biologie hub Biologie živočichů Praktické poznávání přírody	Environmentální výchova – Ekosystémy – téma Vztahy mezi organismy

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
8. ROČNÍK			
Žák/yně *- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* *- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* *- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*	Obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci), stavba těla, vybraní zástupci obratlovců	Biologie živočichů	
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy *- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb*	Hospodářský význam a péče o domácí živočichy; ochrana živočichů		Environmentální výchova – Základní podmínky života – téma Základní podmínky života rostlin
- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin	Stavba rostlinného těla		
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití	Fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování	Biologie rostlin	
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	Vybraní zástupci rostlin a jejich význam, ochrana rostlin		

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí *- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu; dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody*	Pozorování a zkoumání přírodnin	Praktické poznávání přírody	
	9. ROČNÍK		
Žák/yně *- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* *- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* *- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí* *- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy* *- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k*	Savci, stavba těla, vybraní zástupci savců Hospodářský význam a péče o domácí živočichy; ochrana živočichů	Biologie živočichů	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zajišťování jejich životních potřeb *- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce* *- popíše vznik a vývin jedince* *- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby* *- zná zásady poskytování první pomoci při poranění* *- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu; dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody*	Stavba a funkce jednotlivých částí těla Rozmnožování člověka, období lidského života Nemoci, úrazy, prevence První pomoc Pozorování a zkoumání přírodnin	Biologie člověka Praktické poznávání přírody	
10. ROČNÍK			
Žák/yně *- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích* *- popíše jednotlivé vrstvy Země* *- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny* *- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů* *- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik* *- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi*	Přírodní děje, podmínky života Vznik a stavba Země Nerosty a horniny, vybraní zástupci, jejich význam a využití Geologické děje (sopečná činnost, zemětřesení) Druhy půd, hospodářský význam pro člověka, ochrana půdy Počasí, podnebí	Obecná biologie Neživá příroda	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	Vývoj člověka	Biologie člověka	Multikulturní výchova – Etnický původ – téma Lidské rasy a rasismus
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi *- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému*	Vzájemné vztahy mezi organismy, ekosystém, společenstva, populace		
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	Potravní řetězce		Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - téma ochrana přírody
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky		Ekologie	
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	Ochrana životního prostředí		
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu; dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	Pozorování a zkoumání přírodnin	Praktické poznávání přírody	

7.12. Vyučovací předmět: Zeměpis

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE
Žák/yně
- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák/yně
- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Žák/yně
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák/yně
- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák/yně
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák/yně
- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák/yně
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ROČNÍK			
Žák/kyně rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	Geografické, topografické a kartografické pojmy, plán, mapa, smluvené značky	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	
Žák/kyně získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí	Glóbus, měřítko glóbusu, obsah plánů a map		
Žák/kyně objasní důsledky pohybu Země	Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období	Přírodní obraz Země	
Žák/kyně uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	Krajinná sféra - přírodní, společenská a hospodářská geografická pásma, přírodní oblasti		
Žák/kyně uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin	Životní prostředí Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
Uvede příklady přírodních, kulturních a krajinných složek	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		
8. ROČNÍK			

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/kyně vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Žák/kyně rozliší přírodní a společenské znaky světových regionů Žák/kyně charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní a společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států Žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	Světadíly, oceány, makroregiony světa - charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů. Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Obyvatelstvo světa Regionální společenské, politické a hospodářské útvary	Regiony světa Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Společenské a hospodářské prostředí	Multikulturní výchova - Etnický původ
9. ROČNÍK			
Žák/kyně vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické, a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Světadíly, oceány, makroregiony světa - charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů	Regiony světa	Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/kyně vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy; charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, určí zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy. Rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a členitost Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Vyhledá na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině a volné přírodě	Místní region Česká republika - poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo, demografické a hospodářské charakteristiky, hospodářské aktivity, sektorová struktura hospodářství. Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě. Regiony ČR Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Česká republika Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
10. ROČNÍK			
Rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii Uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině a volné přírodě	Geografické, topografické a kartografické pojmy, plán, mapa, smluvené značky Obyvatelstvo světa Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Světové hospodářství Regionální společenské, politické a hospodářské útvary Vztah přírody a společnosti Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Společenské a hospodářské prostředí Životní prostředí Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

7.13. Vyučovací předmět: Hudební výchova

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
-odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně
- doprovází písně pomocí ostinata
-p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	1. ROČNÍK		
-zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty -zřetelně vyslovuje při zpěvu a rytmizaci textu -reaguje pohybem na tempové změny v hudbě	Písně lidové se vztahem k ročním obdobím a tradičním svátkům, reprodukce melodické ozvěny rytmizace textů studovaných písní, reprodukce rytmické ozvěny pohybové etudy (chůze, běh podle hudby)	Vokální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj- Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování)
	2. ROČNÍK		
-zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty -správně a hospodárně dýchá -zřetelně vyslovuje při zpěvu a rytmizaci textu -reaguje pohybem na tempové změny v hudbě	Písně lidové i umělé se vztahem k ročním obdobím a tradičním svátkům, reprodukce melodické ozvěny rytmizace textů studovaných písní, reprodukce rytmické ozvěny pohybové etudy (chůze, běh, poskoky podle hudby)	Vokální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj- Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozliší sílu zvuku -pozorně vnímá jednoduché skladby	silně-slabě (rozlišování při zpěvu i poslechu) poslech jednoduchých skladeb s programní náplní v délce do pěti minut	Poslechové činnosti	
3. ROČNÍK			
-zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty -správně a hospodárně dýchá -zřetelně vyslovuje při zpěvu a rytmizaci textu -reaguje pohybem na tempové a rytmické změny v hudbě -rozliší sílu zvuku -pozorně vnímá jednoduché skladby	Písně lidové i umělé v tónině dur i moll rytmizace textů studovaných písní a říkadel pohyb při hudbě, hra na tělo silně-slabě (rozlišování při zpěvu i poslechu) poslech jednoduchých skladeb s programní náplní, pohádek s hudbou	Vokální činnosti Hudebně-pohybové činnosti Poslechové činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj-Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování)
4. ROČNÍK			
-zpívá písně v rozsahu přiměřeném individuálním schopnostem -správně hospodaří s dechem při zpěvu -propojí vlastní pohyb s hudbou -odliší tóny podle síly a výšky -pozorně vnímá jednoduché skladby -doprovodí spolužáky hrou na rytmické nástroje	Písně lidové i umělé v tónině dur i moll taneční etudy spojené se zpěvem nastudovaných písní, hra na tělo sluchová cvičení a hry poslech skladeb různého charakteru a nálady hra na Orffovy nástroje (forma improvizace)	Vokální činnosti Hudebně-pohybové činnosti Poslechové činnosti Instrumentální činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj-Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování) Kreativita

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	5. ROČNÍK		
-zpívá písně v rozsahu přiměřeném individuálním schopnostem -správně hospodaří s dechem při zpěvu -propojí vlastní pohyb s hudbou -odliší tóny podle síly a výšky -pozorně vnímá hudbu při poslechu skladeb -doprovodí zpěv hrou na rytmické nástroje	Písně lidové i umělé v tónině dur i moll taneční etudy spojené se zpěvem nastudovaných písní, hra na tělo sluchová a intonační cvičení a hry poslech skladeb různého charakteru a nálady hra na Orffovy nástroje (forma improvizace, nápodoba modelu)	Vokální činnosti Hudebně-pohybové činnosti Poslechové činnosti Instrumentální činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj-Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování) Kreativita
	6. ROČNÍK		
-zpívá písně v rozsahu přiměřeném individuálním schopnostem -správně hospodaří s dechem při zpěvu a frázování písní -propojí vlastní pohyb s hudbou -odliší tóny podle barvy -pozorně vnímá hudbu při poslechu skladeb -doprovodí zpěv hrou na rytmické nástroje	Písně lidové i umělé v tónině dur i moll různého charakteru, tempa a nálady taneční etudy spojené se zpěvem nastudovaných písní, hra na tělo sluchová cvičení a hry, poslech zvuku různých hudebních nástrojů poslech skladeb různého charakteru a nálady hra na Orffovy nástroje (forma improvizace, řízený doprovod)	Vokální činnosti Hudebně-pohybové činnosti Poslechové činnosti Instrumentální činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj-Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování) Kreativita
	7. ROČNÍK		
-interpretuje vybrané lidové a umělé písně	Písně lidové i umělé různého charakteru a žánrů	Vokální činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj-

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru -pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu -uvede jména některých hudebních skladatelů	cvičné ukázky zvuku jednotlivých nástrojů, identifikace nástrojů v poslouchaných skladbách poslech skladeb většího rozsahu seznámení s hudebními skladateli v návaznosti na poslech skladeb doprovází zpěv hrou na Orffovy nástroje	Poslechové činnosti Instrumentální činnosti	Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování) Kreativita
8. ROČNÍK			
-interpretuje vybrané lidové a umělé písně -rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru -pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu -uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Písně lidové i umělé různého charakteru a žánrů cvičné ukázky zvuku jednotlivých nástrojů, identifikace nástrojů v poslouchaných skladbách poslech skladeb většího rozsahu různých stylových období Doprovází zpěv hrou na Orffovy nástroje	Vokální činnosti Poslechové činnosti Instrumentální činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj-Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování) Kreativita
9. ROČNÍK			
-interpretuje vybrané lidové a umělé písně -doprovází písně pomocí ostinata -rozeznává různé hudební žánry -pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu	Písně lidové i umělé různého charakteru a žánrů hra ostinátního doprovodu dle individuálních schopností hudba vážná, zábavná, jazzová a pod. poslech skladeb většího rozsahu různých stylových období	Vokální činnosti instrumentální činnosti Poslechové činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj-Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování) Kreativita

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl -rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	identifikace nástrojového obsazení poslouchaných skladeb		
10. ROČNÍK			
-interpretuje vybrané lidové a umělé písně -doprovází písně pomocí ostinata -rozeznává různé hudební žánry -pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu -uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl -rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	Písně lidové i umělé různého charakteru a žánrů hra ostinátního doprovodu dle individuálních schopností hudba vážná, zábavná, jazzová a pod. poslech skladeb většího rozsahu různých stylových období identifikace nástrojového obsazení poslouchaných skladeb	Vokální činnosti instrumentální činnosti Poslechové činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj- Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení sluchového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování) Kreativita

7.14. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele a podle zrakového postižení)

- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)
Žák/yně
- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností a možností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Výtvarná výchova	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. – 3. ROČNÍK			
Žák/kyně zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele a podle zrakového postižení) uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	Práce s modelovací hmotou (hněte, koulí, válí, tvaruje palcem) Práce s papírem (lepení, trhání) Práce s barvou (malba prsty, štětcem, tiskátky…) Práce s barvou (Experimentuje s barvou (soutisk barev), pouze pro slabozraké) Práce s trojrozměrnými předměty a reliéfem. Práce s přírodninami. (Otiskuje přírodniny (listy, peří, větvičky apod.). Nevidomí vtlačují přírodniny do modelovací hmoty, hlíny.) Práce s papírem. (Skládá papír - vějíř, ocas papírového draka apod.) Práce s modelovací hmotou, hlínou. (Vyrývá kresbu do modelovací hmoty - sluníčko). Práce s modelovací hmotou, hlínou. (Tvoří plastickou kresbu z tenkých válečků.) Práce s modelovací hmotou, hlínou. (Vyplňuje obrysové tvary tvořené z válečků) Vytváření trojrozměrného objektu. (Pracuje s netradičními materiály - mikulášské jablíčko – jablko, želé, párátka apod.) Práce se stavebnicí. (Manipuluje s trojrozměrnými geometrickými tvary)	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a seberealizace Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Výtvarná výchova	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. – 6. ROČNÍK			
Žák/kyně uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností a možností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti	Dekorativní práce malba nebo práce s modelovací hmotou. (Řeší výplň předem určené plochy (čtverec s okrajem). Lze řešit barevně - slabozrací nebo strukturou či perforací – nevidomí.) Práce s tiskátky (papír, hlína). (Rozvíjí smysl pro rytmus v ploše - střídání jednoduchého motivu – strom, houba, slunce) Kresba a kolorování. (Kreslí silným fixem a kresbu koloruje. Nevidomí – vykrývají plasticky naznačené plochy prstovými barvami) Vypichovaná kresba. Symbolika barev, rytmizace plochy. Zapouští barvy do vlhké podmalby. Nevidomí – využívají Pichtův stroj ke zdobení - papírová kraslice.) Práce s papírem (skládání, stříhání). (Skládá a stříhá papír (čepice, loď, spirála). Rozumí pojmům střed, výška, šířka a polovina papíru.) Práce s modelovací hmotou, hlínou. (Vyrývá kresbu do modelovací hmoty - strom, rostlina). Práce s modelovací hmotou podle fantazie. Tvoření výstavek ve třídě. Prohlížení tvorby ostatních na různých výstavách, workshopech atd.	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků	Mediální výchova - tematické okruhy produktivních činností - práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj – kooperace a kompetice Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a seberealizace

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Výtvarná výchova	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
vlastní, ostatních i uměleckého díla			

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)
Žák/yně
- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle svých možností a vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Výtvarná výchova	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. stupeň 7. – 10. ročník			
Žák/kyně uplatňuje základní dovednosti při přípravě a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	Materiály: - Papír, karton, drobný materiál, přírodní materiál, barvy, modelovací hmoty. Techniky: - Trhání, muchlání, mačkání, stříhání, skládání, lepení papíru. - Navlékání, spojování, nalepování, vmačkávání, vyplňování drobný a přírodní materiál. - Malba štětec/prst, kresba, vypichovaná kresba, kresba pomocí válečků modelovací hmoty, tisk při práci s barvou. Pomůcky: - Nůžky, lepidla, lepicí pásky, štětce, bodátka, tiskátka.		
Uplatňuje linie, barvy, tvary, a objekty v ploše i prostoru podle svých možností a vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy:	Malba, koláž. - Maluje a doplňuje malbu vlepováním maket předmětů /nevidomí – makety z papírů různých povrchů/ - Práce s trojrozměrnými předměty a reliéfem. Práce s barvou a linií:	Rozvíjení smyslové citlivosti	Osobnostní a sociální výchovy – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU Výtvarná výchova	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních: vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci.	- Malba, práce s modelovací hmotou (umí vytvořit pozitivní i negativní obrázek /nevidomí pracují s pozitivním a negativním reliéfem/) - Malba, kresba a modelování (využívá geometrické tvary k vytvoření abstraktní kompozice /nevidomí – vypichovaná kresba, práce v hlíně/) - Malba a rytá kresba (umí využít emocionálního působení barev/nevidomí využívají různé síly čar, vyrývaných do modelovací hmoty/) - Kresba, vypichovaná kresba (umí dekorativně řešit černobílou kompozici malého formátu /nevidomí kreslí na slepeckém stroji/) - Plastická kresba (vytváří kompozice z křivek a přímek z modelovací hmoty nebo z provázků a stužek na plstěnce.		
Při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy: zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních.	Práce s barvou a modelování podle předlohy: - experimentuje s barvou, otiskuje skvrny, domýšlí obrázek / nevidomí modelují podle plastických modelů popř. skutečných předmětů/		
Vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Kontrast v malbě i sochařství: - umí využít kontrastu světla a tmy v malbě (světla lidských obydlí ve tmě, požár) /nevidomí využívají kontrast hladká a drsná plocha/.		

7.15. Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)
Žák/yně
- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	7. ROČNÍK		
Chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití**	
Uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání, zdrženlivost, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	**Změny v životě člověka a jejich reflexe**	Multikulturní výchova – Lidské vztahy – Vztahy k lidem z jiných zemí, kultur, náboženství
Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota		
Svěří se se zdravotním problémem	Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	**Zdravý způsob života a péče o**	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her	Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	**zdraví**	
10. ROČNÍK			
Žák dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí Uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc, ví o centrech odborné pomoci Chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při	Stres a jeho vztah ke zdraví, překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti Autodestruktivní závislosti, psychická onemocnění, násilí namířené prosti sobě Těžké životní situace a jejich zvládání Násilí a zneužívání, šikana Kriminalita mládeže Bezpečné chování a komunikace s vrstevníky i neznámými lidmi Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí Reklama, reklamní vlivy Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Ochrana člověka za mimořádných událostí	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** **Změny v životě člověka a jejich reflexe** **Zdravý způsob života a péče o zdraví**	Multikulturní výchova – Lidské vztahy – Vztahy k lidem z jiných zemí, kultur, náboženství

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel			

7.16. Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně
- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV)
Žák/yně
- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)
Žák/yně
- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV)

Žák/yně
- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)
Žák/yně
- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Žák/yně
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ
Žák/yně
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV)
Žák/yně

-uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
I. stupeň – 1. období (1. – 3. ročník)			
Žák/kyně - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené oblasti Hygiena při TV a bezpečnost při pohybových činnostech Komunikace a organizace při TV Pohybové hry Rytmické a kondiční formy cvičení Základy gymnastiky Plavání	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti podporující pohybové učení Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Psychohygiena – Téma: Relaxační cvičení Sebepoznání a sebepojetí – Téma: Pohybové hry
I. Stupeň - 2. období (4. – 6. ročník)			

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák/kyně - chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	Význam pohybu ke zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví	Psychohygiena – Téma: Drogy a jejich vliv na zdraví
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování	Hygiena a bezpečnost při TV	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	Zdravotně zaměřené činnosti Základy speciálního cvičení		
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení Základy atletiky	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	Hry na sněhu Plavání		
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	Pohybové hry Základy sportovních her		
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	Základy speciálních cvičení		Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – Téma: showdown, kombiball
- zvládá podle pokynu základní přípravu	Příprava organismu na fyzickou činnost Uvolňovací a relaxační cvičení	Činnosti ovlivňující zdraví	

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy			
II. stupeň – (7. – 10. Ročník)			
Žák/kyně - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	Význam pohybu pro zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – Psychohygiena – téma: Kompenzační cvičení
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	Zdravotně orientovaná zdatnost		
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena: Drogy a jejich vliv na zdraví
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	Dopravní výchova		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Pohybové hry Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	Činnosti ovlivňující	

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Atletika Sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě Běžecké lyžování, bruslení Další pohybové činností – bruslení na kolečkových bruslích, Lezecká stěna – základy lezení	úroveň pohybových dovedností	
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Komunikace v TV	Činnosti podporující pohybové učení	
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	Komunikace v TV		
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Organizace prostoru a pohybových činností	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z			

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
role hráče, rozhodčího, diváka - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností Podůrná cvičení při oslabení pohybového systému Podůrná cvičení při oslabení vnitřních orgánů Podůrná cvičení při oslabení smyslových a nervových orgánů	Speciální cvičení	

7.17. Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
Žák/yně
- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
Žák/yně
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE
Žák/yně
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ
Žák/yně
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
Žák/yně
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
PĚSTITELSKÉ PRÁCE
Žák/yně
- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
PŘÍPRAVA POKRMŮ
Žák/yně
- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy
Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
Žák/yně
- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku

- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ
Žák/yně
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ
Žák/yně
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI
Žák/yně
- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
PŘÍPRAVA POKRMŮ
Žák/yně
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU
Žák/yně
- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ
Žák/yně

- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE (9.a 10. ročník)

Žák/yně

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s **možnostmi** využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
I. stupeň – 1. období (1. – 3. ročník)			
Žák/kyně - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce;	Materiály: přírodniny, modelovací hmoty, papír, karton, textil, drát, folie, odpadový materiál Tvorba výrobků k nejrůznějším příležitostem – Vánoce, Velikonoce apod. Funkce využití pracovních pomůcek a nástrojů Bezpečnost a hygiena na pracovišti	Práce s drobným materiálem	

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
poskytne první pomoc při drobném poranění - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky - pečuje o nenáročné rostliny - upraví stůl pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Stavebnice plošné, prostorové, mozaiky Podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, pěstování rostli ze semen Péče o pokojové rostliny Základní vybavení kuchyně, jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování	Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů	
I. stupeň - 2. období (4. – 6. ročník)			
Žák/kyně - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu - Využívá lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje - udržuje pořádek na pracovišti, včetně hygieny - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Vhodné materiály, jednoduché pracovní postupy, drobné výrobky a dekorace. Lidové tradice a řemesla Funkce využití pomůcek a nástrojů Hygiena a bezpečnost při práci, úklid pracovního místa, Základy první pomoci Stavebnice prostorové, konstrukční, sestavování modelů Pozorování a nápodoba práce učitele.	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti	

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	Půda a její zpracování, osivo, pěstování rostlin ze semen na zahradě, péče o záhon Výživa a péče o pokojové rostliny, přesazování rostlin Hygiena a bezpečnost práce při pěstování rostlin, jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie	Pěstitelské práce	
- uvede základní vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a	Uložení nádobí, příborů a speciálních pomůcek Nákup potravin, jejich uložení a ošetření. Mazání pečiva, strouhání a krájení zeleniny Úprava stolu k různým slavnostním událostem, uložení příboru, skládání ubrousku. Nevhodné činnosti při jídle Hygiena a bezpečnost při přípravě pokrmů	Příprava pokrmů	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - seznámení s potravinami zdravé výživy	Zdravé potraviny		
II. Stupeň – (7. – 10. Ročník)			
Žák/kyně - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje svoji pracovní činnost - seznamuje se s jednoduchou technickou dokumentací, pracovními postupy a návody - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu, užití v praxi – drobné dárkové a užitkové předměty (dřevo, kov, plast) Úloha techniky a její možné zneužití. Technika a volný čas, tradice a řemesla Pracovní pomůcky, nářadí, nástroje a stroje pro ruční opracování. Druhy materiálů Organizace práce, příprava materiálu a nářadí. Technické náčrty a výkresy, Návody k použití Technika a životní prostředí. Péče o pracovní místo, nářadí i oděv. Bezpečné ukládání nástrojů a péče o ně. Ošetření drobného úrazu, postup přivolání pomoci Práce se stavebnicí a sestavování modelů	Práce s technickými materiály	Osobnostní a sociální výchova

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- sestaví sám nebo s pomocí podle návodu, náčrtu, plánu daný model - seznámí se s montáží a demontáží jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; seznámí se s první pomoc při úrazu	Zásady bezpečnosti s elektrotechnickými a elektronickými produkty. První pomoc při zasažení elektrickým proudem	Design a konstruování	Seberegulace a sebeorganizace
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Podmínky pro pěstování Ošetřování pokojových květin – v exteriéru a interiéru, ovocné rostliny, léčivé rostliny, koření Zahradnické nářadí a pomůcky	Pěstitelské práce	Pěstitelské práce
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a	Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu + kontakt se zvířaty Účinky rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužití, alergie – rostliny i zvířata. První pomoc při požití nebezpečné rostliny.		

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
při styku s jedovatými rostlinami - provádí jednoduché operace platebního styku - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy podle daných	Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, znalost funkce domácích spotřebičů Domácí spotřebiče, elektrické spotřebiče, sdělovací technika Čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, Nebezpečí úrazů v domácnosti, nebezpečí úrazů elektrickým proudem. Základní vybavení kuchyně Rozdělení potravin, Výběr, nákup a skladování potravin. Sestavení jídelníčku. Úprava pokrmů za studena. Základní způsoby tepelné úpravy potravin.		Provoz a údržba domácnosti Příprava pokrmů

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
postupů v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	Prostírání stolů k různým příležitostem. Zásady společenského chování u stolu a k obsluze ve společnosti.		
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; seznámí se prakticky s první pomocí při úrazech v kuchyni	Udržování pořádku a čistoty. Bezpečnost a hygiena v kuchyni. Ošetření drobného zranění. Znalost telefonních čísel k přivolání pomoci.		
- seznámí se s laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	Jednoduché fyzikální či chemické pokusy vhodné pro domácí prostředí		Práce s laboratorní technikou
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	Bezpečné zacházení s chemikáliemi, třídění odpadu		
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Základy první pomoci		
- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamery, mobilní telefony		Využití digitálních technologií
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	Vyhledávání informací, navigace, použití mobilního telefonu		

Výstupy	UČIVO PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách - posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání	Zásady správného zacházení s digitální technikou, údržba Bezpečnost práce s digitální technikou První pomoc při úrazu Druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností. Kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky. Rovnost příležitostí na trhu práce Sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav. Osobnostní vlastnosti a schopnosti. Sebehodnocení Náplň učebních a studijních oborů, poradenské služby Životopis, prezentace vlastních schopností a dovedností Seznámení s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů Seznámení s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání		Svět práce – 9. a 10. ročník